

## کتاب پېژندنه

- د کتاب نوم: اور او مینه  
 لیکوال: نورگل اندروال ۰۷۸۳۳۲۴۶۹۹  
 چاپ زیار: بغلان ادبي بهیر  
 خپرندوی: شهباز خپرندویه ټولنه- جلال اباد  
 کمپوز: عبدالملین صافی  
 چاپ وار: لومړی  
 چاپ شمېر: (۱۱۰۰)  
 چاپ کال: ۲۰۲۱ زېږدیز. ۱۴۰۰ لمریز کال  
 د لیکوال فیسبوک: نورگل اندروال  
 د لیکوال وټسپ: ۰۷۹۲۲۰۹۵۴۵

ددې کتاب چاپ، پروجېکټ پانډو او ټولنیزو رسنیو د خپلولو حقوق لري

خپرندویه ټولنې اولیکوال سره خوندي دی

د عتیق الله نیازی د کتاب او قرطاسي پلورنځی، د لوگر ولایت مرکز. کابل پکتیا  
 عمومي سرک د شاروالۍ مارکیټ  
 ۰۷۷۲۳۳۴۹۴/۰۷۸۷۰۰۶۶۰۳۰

جدید مکتبه رشیدیه: جاده میوند سرچوک کابل، ۰۷۸۲۶۹۰۸۵۰  
 جدید اسلامي کتاب خانه، خوست ښار افغان پلازه نوی کتاب بازار زېرمیني  
 ۰۷۶۵۲۲۵۵۳۴ رڼا کتابخانه، ژوندون کتابخانه: خوست  
 پښتو اکېډېمي بک شاپ، پېښور یونیورسټی: ۰۳۱۲۰۰۹۴۹۴۰  
 ثاقب پبلشرز، رحمت مارکیټ، عقب قصه خوانی، پېښور:  
 ۰۳۰۰۵۹۵۵۷۶۷

روغانیوال خپرندویه ټولنه: اسحاقزې مارکیټ، لاندینۍ پور، جلال اباد ښار، افغانستان.  
 اړیک شمېرې: ۰۷۸۷۸۳۰۳۰۲

شهباز خپرندویه ټولنه، سحاقزې مارکیټ، هیڅه ډله لومړی پور لومړی

وکان

۰۷۹۷۹۲۰۰۰۸/۰۷۷۶۹۲۰۰۰۸/۰۷۸۷۸۸۶۸۱۶

اور او مینه

(ناول)

نورگل اندروال

Ketabton.com

## منځ

د سوېدېن په مالمو ښار کې د مېشت هېوادوال ښاغلی  
استاد احمد خان اندر څخه نړۍ مننه، چې د کتاب د چاپ  
لگښت یې په غاړه واخیسته او همداراز د بغلان پوهنتون د  
ژبو او ادبیاتو پوهنځي د استاد پوهنیار گل رحمان  
رحماني دې کور ودان وي چې د کتاب د کتنې زحمت یې په  
ځان وگاله.

ځای

هغوی ته چې د هیواد داوږدې جگړې یې د مینې ارمانونه سوځولي  
دي.

د ښوونځي زده کوونکي د خپلو ورکړو ازموینو د پایلو اعلان ته په تمه وو، بالاخره دا ورځ هم را ورسېده، د چهارشنبې په سهار له اوږده انتظار وروسته د ټولو پایلې اعلان شوې، د ښوونځي انگرې شور ماشور په سر واخیست، هر زده کوونکي د خپلو نومرو پوښتنه کوله، اول نومره، دویم نومره او درېیم نومره زده کوونکي خو دې پایلو ته تر ټولو زیات وارخطا او تلوسه کې وو، شمشاد هم په همدې ډله کې راته، دی تر لسم ټولگي پورې له درېیمې نومرې نه و مخته شوی، خو په دې کال یې د بخت بېلې میره شوه او په خپل ټولگي کې یې تر ټولو لوړې نومرې وړې وې.

داسې ورځې به معمولا د ښوونکو لپاره هم ډېرې جالبې وې، غوښتل یې هم زده کوونکي لږ په تلوسه او هیجان کې پرېږدي او هم یې لږ تر لږه د کال په یوه ورځ خندولو او خوښۍ ته کومه نیمه پلمه جوړه کړي، ځکه یې له وړاندې ورباندې د ناکامیو او یا څو مضامینو کې د مشروطۍ ناسم زېري کول.

د ښوونځي سر ښوونکي اړوندو ښوونکو ته د پایلو پارچې ووبشلې او هر یوه خپل زده کوونکي ټولگي ته غوښتل، په دې ورځ معلم عبدالصیر هم راغلی و، له پارچو سره مخامخ ټولگي ته ننوت او له سلام ورکولو وروسته یې وویل:

خبرې مه کوئ، غلي شی، د عملنامو د وېش ورځ ده، کوچنی قیامت به ورته ووايو، په دې ورځ باید سپرې غلي او زبون وهلي وي، زموږ په رنگ کې به په داسې ورځو وینه هم وچه وه، خو تاسې دا دی جشن جوړ کړی او غالمغال مو ټول ښوونځی په سر اخیستی.

د ښوونکي بصیر په خپره کې د خوښۍ او رضایت نښو، چې ده نه شوی پتولی، زده کوونکو ته ښکاروله چې نه دا یې د زړه خبره نه ده، د پایلو پارچو کې اصلاً نور څه لیکل شوي دي. زده کوونکو شور بند کړ، غلي شول او سترگې یې په ښوونکي بصیر وگڼلې، غوښتل یې تر ټولو وړاندې پوه شي چې د ناکامۍ او مشروطۍ خبره یې څنگه شوه؟ هسې نه چې د معلم صاحب خبرې رښتیا وي.

د زده کوونکو په منځ کې نری، دنگ او د ښکلې خبرې تنکی ځوان شمشاد هم سرگردانه و، د خپلو ټولگیوالو په منځ کې یې کله په یوه او کله په بله پښه تکیه کوله، د فزیک مضمون پارچې ته یې زیاته سودا وه، که څه هم پوښتنې یې حل کړې وې؛ خو زیات ورباندې ډاډمن نه و، ځکه د ازموینې په شپه د خپل ټولگیوال گلاب د ورور واده کې بند و، درس ته یې وخت او موقع ونه مونده، نه یې غوښتل د فزیک په پارچه دا بې باوري چا سره شریکه کړي، یوازې یوه ټولگیوال او سیال بابر شاه ته یې کیسه کړې وه.

ټولو زده کوونکو ښوونکي ته کتل، خو شمشاد په مېز سر اېښی و، د نورو ټولگیو د زده کوونکو شور ماشور هم روان و، د ښوونکي خبرو د شمشاد حوصله هم ختمه کړه، لږزې واخیست، خو غلی و. ښوونکي یې په منځ کې د انگیزې په موخه د لیک لوست تخته وډبوله او په غوسه ناک انداز یې وویل:

ښاغلو ټنبلانو او نقالانو! په کور کې به هم مور او پلار، یا وروڼه درته خوښ وي، چې زامن مو ښوونځي ته تللي، ښې

نومرې به یې اخیستې وي، خو متاسفانه چې د هغوی دا هیله مو نه ده پوره کړې.

یوه شېبه د ټولو په منځ کې چوپتیا خپره شوه، چا ساه هم په زوره نه وېسته، ټول هک پک و، لکه د مرغانو په سپل چې بانه ورگډه شوې وي، ټول هک پک پاتې شول، هلکانو یوه او بل ته کتل خو تر داسې روحي فشار لاندې راغلي وو، چې د ښوونځي فضا هم ورباندې د قفس په څېر راټولېده، بابرشاه چې لس کاله اول نومره پاتې شوی و، زړه یې ټوپونه وهل، ټولگیوال یې لالو ورته گلان راوړي و، خو اوس یې لاندې کتل، له غوسې یې د خپلو راوړو پلاستيکي گلانو پانې پرې کولې، ځان ورته بد ښکارېده، د بابرشاه په استعداد یې هم باور خامېده، د گلانو په راوړلو په زړه کې پوره پېښمانه و. معلم بصیر خان هم وضعیت او د هغوی خپګان درک کړ، ټوکه یې همدومره بس وگڼله، غاړه یې تازه کړه، ویې خندل او بیا یې غږ کړ: زما ښاغلو شاگردانو! وېښی چې په خپله شوخي مې وځورولئ، حقیقت خبره دا ده چې تاسې د ښوونځي تر ټولو ممتاز زده کوونکي یاست، ستاسې د نگران په حیث په ډېر ویاړ وایم چې نه څوک مشروط دی او نه هم ناکام شوی، مخکې له مخکې ټولو ته د ځان او ادارې له خوا مبارکي وایم.

د معلم صاحب د دې خبرې په اورېدو سره د صنف فضا ۳۶۰ درجې بدلون وکړ او خوشالي شوه، ټولو چک چکې وکړې او د ځینو په رنگ کې ایله چې وینه وغوړېده، جنت چې ددې ټولګي تر ټولو شوخ زده کوونکي و استاد ته یې په خندا وویل:

معلم صاحب! باور وکړه موږ دې له اندېښنې مړه کړو، زړه مې ولوېده که تر راتلونکو شپږو میاشتو مې شوم، نو خون به مې ستا له غاړې وي.

ټولو وخنډل او دې وخت کې د ښوونځي سربښوونکي ارمان ټولګي ته راننوت، درې کتابچې، دوه کتابونه او یو درجن قلمونه یې په لاس کې وو. په خندا یې ویل:

هلکانو! تاسو ټولو موږ ته ویاړ رابښلی، زما سرمو جګ کړی، پلرونه او میندې که بچي راوړي، نو ستاسې غوندې دې وي، لایق او با استعداد اولادونه، د سړ کال ازموینو تر ټولو لوړه سلنه ستاسې ټولګي جوړه کړې ده.

بیا سربښوونکي ارمان شمشاد ته وکتل چې په فکرونو کې ډوب دی، ورته یې ویل: شمشاده! څنګه خپه یې، خدای مه کړه بار موټر خو به دې د سالنګ په لاره نه وي چپه شوی؟

له مزاجه شوخ جنت بیا غږ کړ

هلکه! څنګه خپه یې، خوانېې خو به دې نه وي مړه شوې؟

بل ټولگیوال یې، هېواد وخنډل او وې ویل:

ملګري به یې ترې خپه شوې وي.

د شمشاد تندي چې له ډېرې اندېښنې، ویرې او په خپل ځان د غوسې ګونځي کړي و او په وچلي یې دولس بجې ښکارېدې سربښوونکي ته یې په تریو تندي وویل:

ښاغلیه! نه پوهېږم چې نن مې ولې هسې طبیعت ګډوډ دی.

سربنوونکي ويل: بيا نو، زه نو نور ستاسې وخت نه نیسم، نن به تاسې زیات خوښ یاستی، نومرې به اعلان کړم، خو گورئ چې ماته به شیریني راوړئ.

د سربنوونکي خبرې لا پای ته نه وې رسېدلې، چې معلم بصیر ورغبرگه کړه:

زده کونکو! څه فکر کوئ چې سړ کال به لومړی مقام چا گټلی وي؟ لکه د بنوونکي پوښتنه چې خورا سخته وي، هېچا هم څه نه ويل، ټول په خپله خیالي دنیا او گومانونو کې ورک وو، د ډېرو علمي سوبې نږدې سره برابرې وې، ځکه خو مخکې له مخکې ورته دا اټکل گران و.

بنوونکي بیا وپوښتل:

ووايي، اول نومره به څوک وي؟

يو ځل بیا په يوه او بل کې سترگې څښې شوې، خو ډېرې سترگې په شمشاد او بابر شاه راټولې وې، دوی پخوا هم خپلو کې سيالي کوله او په لوړو نومرو به کاميابېدل، خو دا ځل شمشاد خپله هم بابر شاه ته وکتل او په سترگو يې ويل چې دا ښاغلی دی. شو خو هلکانو په خپلو کې په ټوکو ويل:

د اول نومره گي میراث خور خو معلوم دی، واقعا تکړه دی، د چا پلار يې هم نه شي ورڅخه نيولی، بابر، بابر... بابر شاه او په همدې کې شمشاد هم د هغه نوم واخيست او ويې ويل: ماته مه گورئ، بابر شاه ته دې مبارک وي.

بابر شاه ددې خبرو په اورېدو، په وياړ او غرور سره اوږې وغورځولې، په فاتحانه انداز يې ټولو ته وکتل، خو نظريې د مننې پر ځای له غروره ډک و:

زه درس وایم، په ځان پیسې لگوم، ستاسو په خبر ټنبل نه یم چې میراثی اول نومره شم، بیا یې شمشاد ته وکتل او د پېغور په ډول یې ورته وویل:

د شمشاد په خبر هم نه یم چې د ازموینې په شپه واده ته لاړ شم او بیا مې استاد مشروط کړي.

ددې خبرو په اورېدو سره سربنوونکي ارمان په دېوال ټومبلې توره تخته وډبوله او بابر شاه ته غوسه شو، په لوړ غږ یې وویل:

زده کوونکو! زما په مخ کې تاسې د هېچا د سپکاوي حق نه لرئ، په چا ملنډې مه وهئ، نه شمشاد او نه هم بل څوک ستاسې د ټوکو دي، اوس به رښتیا هم نومرې اعلان شي او څوک چې د لومړي مقام مستحق وي او خواري یې کړې وي؛ نو ټول به مبارکي ورکړو.

بیایې غاړه تازه کړه او شمشاد ته یې وکتل هلکانو! تاسې ټول زموږ د سړ سترگې او اولادونه یاست، شمشاد ستاسې په ټولگي کې هغه تکړه ځوان دی چې له بل تکړه زده کوونکي بابر شاه جان څخه یې یوه لسيزه وروسته اول مقام گټلی، سړ کال مو همدی اول نومره دی، له زړه نه دې ورته مبارک وي.

شمشاد او ځینو ملگرو یې د لاسونو په شوځې پرکا شور جوړ کړ، ځینې خپه او ځینې خوښ شول، شمشاد په خپل ځای کې ودربده، د واه چیغه یې کړه، ټولگیوال یې غورځنگ د شمشاد خواته ورغی، خوشحالي وه، شمشاد یوه شېبه په دې فکر کې لاړ چې هسې دی ویده دی او خوب به ویني، په غورځنگ یې سترگې څښې کړې، په ځیر ځیر یې ورته وکتل، د هغه په سترگو کې یې خپله خندانه خبره ولیده چې اننگي یې د خوښۍ گرمې اوبښکې

لمبوي. غورځنگ شمشاد په غېږ کې ټينگ ونيوه هغه يې ښکل کړ، د ولاړو ټولگيو الو د لاسونو شوخې پرکا ښوونځی په سر اخیستی و او سترگې يې په غورځنگ او شمشاد خښې کړې وې، خو شېبې وروسته ټول سره کېناستل.

د شمشاد اول نومرگي چې ټول هک پک کړي وو، ټولگي کې يې يوه او بل ته کتل، ټولگيو الو يې د بابر شاه لپاره راوړي گلان د شمشاد په غاړه کې وراچول او مبارکيانې يې ورکولې.

چې غوتې پسې وهې په لاس به درشي  
چا ويل چې په درياب کې گوهر نشته  
د مبارکيو تر څنگ په ټولگي کې گونگوسې په دې خپرې شوې  
چې څنگه بابر شاه ندی اول نومره شوی؟

سربښوونکي غږ کړ:

شمشاده! اوس د تختې خواته راشه او خپله ډالۍ ترلاسه کړه.

شمشاد د خوښۍ قدمونه اخیستل، خو د ساعت وړاندې وېرې او اندېښنې اغېز يې لا اندامونه رپول، په لږېدلو قدمونو وروان شو، سربښوونکي شمشاد په تندي ښکل کړ، اطلاعاته، مبارکي او ډالۍ يې ورته په خپل لاس وسپارله.

شمشاد بېرته خپل ځای ته راغی، غورځنگ هم د شمشاد په غاړه کې لومړی گلان او بيا خپل لاسونه واچول، دواړو دومره وخنډل چې آن له سترگو يې اوښکې روانې شوې، بل ټولگيو الو يې اباسين شمشاد ته غېږه ورکړه، په تندي ده هم ښکل کړ، بيا يې تر څو شیبو خدا وروسته ټوکې پيل کړې، ويل يې کېدای شي بله ازموینه کې زه اول نومره شم، ددې خبرې په اورېدو په ټولگي کې خدا زور واخیسته ټولو خنډل، غورځنگ لومړی په غوسه او بيا

يې په کړس وخنډل، ويل يې د خدای ج بنده گانو د شمشاد د اول نومره گۍ فکر د چا په سر کې و؟ دغه دی اوس اول نومره شو. شوخ مزاجه جنت راودانگل د سترگو په رپ کې يې د شمشاد له مخه د پنځه مچکو ټقونه ووېستل، ورغبرگه يې کړه بچو د جنت ياران تل په غرونو کې لارې باسي دا زما خبره ومنئ او سبقونه ووايئ داسې به اول نومره ياست، خپلواک ورغږ کړ. لنډه! لږ دا خواږه نصيحتونه ځانته هم ووايه.

جنت په ځانگړي انداز د خولې ډول ورته شروع کړ او په خدا يې وويل: لالا مو تيار د حاضري کلينر دی، شمشاد مو له پيل او زه مو له پايه اول نومره يم.

بل ټولگيو الو يې خپلواک په خدا ويل:

گلان مو بابر شاه ته راوړل خو د شمشاد په غاړه کې مو واچول،

څوک د چا نصيب نه شي خورۍ.

شمشاد چې له ډيرې خوشالۍ خبرې نه شوې کولی په ټولگي کې يې قدمونه ووهل بيا يې ويل:

نصيب مې خپل دی رارسيرې

خلکو زما په نصيب مه ترئ شرطونه

شمشاد او ټولگيو الو يې د لېسې له دروازې بيرون ووتل، د

شمشاد په مخ د خوشالۍ اوښکې راروانې وې. مخامخ د نجونو د لېسې دروازه هم خلاصه شوه او د شمشاد د گاونډي لور سوله په ژړا له لېسې راووته، هغې د نښتر په څېر دنگ قد،

زړه راښکونکې څېره، د مارانو په څېر تاوتاو تورې زلفې،

غټې بادامي سترگې، د خنجر په څېر تېره ښو يې د سترگو څمار

لا پیاوړی کاوه، یوه لوېشت غړۍ، سپین کاغذي مخ، نرۍ پوزه او د ململو په شان پستو لاسونو یې د هر نظر تېر خپل ځانته راکاږه، هر پل یې په نازلکه د زرکې اخیسته او په ټوله کې یوه بې جوړې نجلۍ وه چې سترگې ترې نه اوبنتې. سولې ددې لپاره ژړل چې سړکال په ټولگي کې نه وه اول نومره شوې، د اوبنکو لیکې یې په سپینو انگو کې لارې جوړې کړې وې او د دغې ناخوښې بار یې په اوږو پروت وه، ورو ورو د سړک په خوا رهي شوه، چې نابره یې د هلکانو په ښوونځي یې سترگې ولگېدې، پام یې شو چې د شمشاد په غاړه کې گېډۍ گلونه پراته او په مخ یې د خوښۍ خپې خورې دي. لس متره لرې ودرېده، خو دقیقې د شمشاد په ننداره کې ډوبه وه، بېرته یې مخ د خپل ښوونځي خواته واړوه، ویې کتل چې چا نده څارلې او هېڅوک هم له خپل ښوونځي نه ورته گوري، د خپل ښي لاس د شهادت گوته یې په غاښ کړه، بیا یې غاښونه په خپلې لاندنۍ شونډه څښ کړل، ټیکړۍ یې له ځانه تاو کړې، د ځان د سمبالولو هڅه یې وکړه، له لاسي دستکوله یې کاغذي دستمال راووسته، مخ یې پرې پاک کړ، بیا یې بل کاغذي دستمال راوویسته او له سترگو راغلې اوبنکې یې پاکې کړې، خپل گلکسي ټیلیفون یې راووست، مخ یې بېرته د نجونو د ښوونځي په لور واړوه، د گلکسي ټیلیفون په ښښه یې خپلې نازکې گوتې تېرې کړې، درې واړه یې د ټیلیفون کوډ دننه کړ خو خپل شاتگ او د شمشاد پرمختگ اغېز، بیخي یو ډول کړې وه چې آن د خپل ټیلیفون کوډ یې هم هیر شوی وو، خو دقیقې یې سوچ وکړ او بیایې په خپل وچلي لاس کېښوده، د مایل کوډ یې دننه کړ،

سکرین خلاص شو، د ټیلیفون د مخې په کمره کې یې خپلې څېرې ته په ځیر وکتل، په ښي لاس یې چپه غومبوری وسولاه او د اوبنکو راغلي ښښې یې ترې پاکې کړې، بیا یې ځانته په ډیر ځیر ځیر وکتل، پښه نیولې روانه شوه، د شمشاد خواته راغله خو بیایې هم جرات ونکړ چې هغه ته نژدې ورشي. له ځانه سره ویل:

چې هاغه زما د انا خبره ده څوک له غمه او څوک له خوشالۍ ژاړي.

سولې خپل مخ په پروني کې راپټ کړ، یو خوا او بله خوا یې وکتل، غوښتل یې شمشاد ته د اول نومره گۍ مبارکۍ ورکړي ځکه چې د شمشاد څېره، پوهه او خوی یې خوښېده، خو ورسره د مخامخ کېدو پلمه یې نه موندله، همدا ښه موقع وه چې له شمشاد سره خبرې وکړې او د هغه زړه ته لار پیدا کړي.

پښه نیولې د شمشاد خواته وروانه شوه، په زړه کې یې څو خبرې تاو راتاو شوې، بېرته ودرېده، لږزېده، اندېښنه یې وه چې څوک یې ونه ویني، د خپل پلار فتح خان او ورور روښان غوسه یې ذهن ته راغله، لومړیو کې یې ویل نه به ځي، که کورنۍ یې خبره شي ژوندۍ به یې پرې نه ږدي، دوه قدمونه یې واخیستل، شمشاد ته یې وکتل، بیا یې ویل ما خو دا وخت په خوب لیده خو الله ج په وینښه رانصیب کړ، زړه یې وړاندې او بېرته کېده چې که له شمشاد سره وگوري څه به وشي، بیا یې په ټولې بینا نړۍ د ږندې گمان وکړ او د شمشاد خواته وروانه شوه.

شمشاد ته مخامخ په داسې حال کې ودرېده چې په خېره کې یې له ورايه له شمشاد سره د کلونو وړاندې څه پټه رشته ښکارېده، ورته یې ویل:

شمشاد جانه مبارک! بیا یې د خپل ټیکري څنډه په خوله کې ونيوله، خپله شونډه یې په غاښ کې، شمشاد ته یې مخامخ وکتل او د هغه په سترگو کې یې د هېندارې په څېر خپله خېره ولیده، شکي شوه چې شمشاد هم دې سره دلچسپي لري او په زړه کې یې د سولې لپاره څه شته.

سولې خدای پاماني وکړه خو شمشاد لا په خپل ځای ولاړ و، ټولگيوالو یې سوله او شمشاد یوځای ولاړ ولیدل، هغوی یې څنگ ته راغلل، ټوکې یې پیل کړې، په نیمه یې شمشاد پوه کړ چې نجلی څوک وه؟

شمشاد وځنډل، ویل یې سبا راپسې نورې خبرې جوړې نه کړې، هغه نجلی مې د اکا لور وه، غورځنگ، پښتون ته او پښتون بیا خیبر ته وکتل، د هر یوه په شونډو د شیطاني موسکا خپره وه، خو د شمشاد د خپګان وېرې په زوره د خدا اجازه نه ورکوله.

شمشاد چې د بخت ستوری یې نن ښه بیدار شوی و، یوه شېبه په یوه خیالي دنیا کې سوچونه وکړل، هغې سره یې د یوځای والي تصویر په خپل ذهن کې رسم کړ، بیا په بل فکر کې ډوب شو، زړه کې یې ویل سوله هم.

د ښار په لور روان شول، په لاره کې یې فکر کاوه چې سوله زموږ د کلي د خان لور ده، د پلار مېرې یې چې په ریاضي کې تکړه سړی نه وي نه شي شمېرلی، د پلار په ځمکو کې یې اته سپارې گرځي، شپږ بزګر یې په کروندو کې شپې سبا کوي او د

غواګانو د ذکات په پیسو یې زموږ درې کاله گزاره کېږي، موږ او هغوی د ځمکې او آسمان په څېر توپیر لرو، نه سره جوړېږو.

بیا یې زړه کې وگرځېده، چې د سولې رېباري هم هر سړی نه شي کوی، د ولور پوره کول خو یې یو خوب دی، د هغې د پلار په مېلمستون کې زما په څیر کسان پیالو کې چای اچوي او میلنو ته بوټونه سموي.

شمشاد پنځه وروڼه درلودل، پلار یې کلونه وړاندې ناڅرګندو کسانو له ښاره کور ته په لاره په شهادت رسولی و، او مور یې ملالی د ورځنیو چارو د مخ ته وړو لپاره په خپل کور کې خیاطي کوله.

شمشاد د خپل پلار خېره نه وه لیدلې، دوه کلن ترې پاتې و، په تخیلي ډول به یې د هغه خېره په ذهن کې انځوروله.

د شمشاد او سولې دوي کورونه له ښاره پنځه کيلو متره لرې و، له درې هدیرو، زرګونه ونو، شپږو نهرونو او د کندوز تر مست سیند به تېرېدل او بیا به د مرکزي بغلان ښار ته رارسېدل.

د ښوونځي د رخصتیاو له پیل سره سم سولې په ښار کې د انگلیسي او ریاضي کورسونه پیل کړل، خو د روښانه راتلونکې لپاره خپل مزل لا ګړندی کړي، سبا یې د کورس په خوا کې شمشاد ولیده چې هغه هم راغلی، حیرانه شوه، چې شمشاد به دلته څه کوي، د ورتګ لپاره زړه نا زړه وه، دنیا او د خلکو سل خبرو یې ذهن ورګډوډ کړ، ځان سره یې خبرې پیل کړې او سوچونو کې د شمشاد لیدو لپاره یې لارې جوړولې، لږه شېبه په خپل ځای کې غلې ودرېده، زړه کې تېر شو کاش

شمشاد یې خواته راشي او سلام ورکړي، نا بېره یې فکر ته ورغله دا خو کلی ندی ښار دی، دلته خو د لیدو لپاره څه ناڅه رڼا شته، په شمشاد یې سترگې خښې کړې، خواته یې ورغله، ستړي مشي یې ورسره وکړه د هغه په دیدن یې سترگې رڼې کړې او بیایې ترې پوښتنه وکړه:

چې ای! تاهم کورس پیل کړی؟

شمشاد چې د سولې په لیدو یې د زړه خپې په ښورېدو شوې حیران وه، چې سوله دلته څه کوي، د قسمت وېش او کار ته بیخي سوچي وه، شمشاد لکه د قاضي په راندې محکوم مجرم، هېڅ هم د خبرو لپاره نه درلودل، یوازې یې سولې ته کتل او په خیالي نړۍ کې یې لکه د تور باز په ټول ښار د واکمنۍ وزرې خورې کړې وې.

سولې ورغبرگه کړه:

ای! سبا راځي؟

شمشاد د سولې په خبره خپلې سترگې گندلې وې، ورته یې ویل:

هو کورس وایم، زریالي لالا راولېږلم چې درسونه دې ووايه او زموږ په خبر باید نالوستی ونه اوسي.

بیا یې ویل:

هو راځم نو نور څه کار لرم.

سولې چې تر څو نورې خبرې له خولې ویستې نزدې ټولگي رخصت او زده کوونکي راووتل، سوله پرته له خدای پاماني ترې روانه شوه.

شمشاد چې د سولې سره یې ورځ تربلې د زړه تارونه لا ورنزدې کېدل د زده کوونکو په راتگ یې ورته ویل:

زما چې وار راغی ستا پلار راغی

شمشاد سولې پسې، چې د ټولگي په لور یې گړندي قدمونه اخیستل ورکتل او شته ماحول یې ډېر زیات خوښ شو، پرېکړه یې وکړه چې اوس خو به خامخا همدې کورس کې درس وایي، نو پوند له خدای څه غواړي دوه سترگې، ځان سره یې راغبرگه کړه:

یو پلو مې یار لونگین مې په دا بل پلو

یه! وړوکي دې پلو راواوړه

جانان زما د گلو ونه

له هرې خانگې یې ځولۍ گلونه وږمه

یه! وړوکي دې پلو راواوړه

سولې چې د شمشاد په اړه یې فکرونه ورځنۍ دنده گرځېدلې وه، ځینې وخت به ترې نا بېره کارونه هم ترسره شول، یوه ورځ سولې په کور کې دیگ پخواوه، د شمشاد په اړه دومره سوچونو کې ډوبه وه چې د مالگې پرځای یې دیگي ته په ناپامۍ کې بوره وړ واچوله، وریجې یې پخې کړې، کاسو کې یې وریجې واچولې خو سوله د شمشاد زړه رابښکوونکې خبرې یوې بلې خیالي نړۍ ته وړې وه، د هغه لیدو خوند یې له هېڅه سره نه شو پرتله کوی، لاس ترزنې د کوټې په گنج کې کېناسته، مور یې غوټۍ پوښتنه وکړه چې سولې راځه ډوډۍ وخوره، سولې ورته

کتابچه راوخلي هغه شېبه يې ذهن ته راغله چې د شمشاد په  
خبره يې خپلې سترگې گندلې وې.  
بيا يې دا تپه وويلې.

چې نیمه شپه شي ټول ویده شي

په ما میلمه شي د شیرین جانان غمونه  
قلم او کاغذ يې راواخيستل، غوښتل يې شمشاد ته څه  
وليکي، ذهن ته يې د خلکو خبرې راغلې، د پلار خاني او د  
شمشاد غريبي يې د خپل فکر يوه برخه کړه، غوښتل يې  
شمشاد ته د خپل زړه خبرې وليکي، گوته يې وربږدېدې، قلم  
يې بېرته کېښود، د ليک ليکل يې پرېښودل، بېرته يې د خوب  
ځای ته لاړه، دوه ساعته بيا تېر شول خو سوله لا وينه وه،  
غوښتل يې ځان ته ډاډ ورکړي، ځان يې نه شو راضي کولی، د  
شمشاد مينې يې په زړه کې اور بل کړی و، د زړه تناره يې لمبې  
کولې، د شپې تيارې ورته ډول ډول پيغورونه ورکول، د کوتې د  
څلور چوپو ديوالونو يې اته ډوله مفهومه او تعبيرونه اخيستل،  
بې واکه يې له سترگو اوښکې روانې وې، په خپل ټيکري يې  
اوښکې پاکې کړې، بيا يې قلم او کتابچه راواخيسته، دا ځل  
يې د گوتو پر ځای زړه رېږدېده، دوه واړه يې ليک وليکه خو له  
سترگو يې په کاغذ خڅېدل اوښکو د کاغذ رنگ بدل کړ،  
سولې فکر وکړ چې که دا ليک شمشاد ته ورکړي هغه به پوه  
شي چې سولې راپسې ژړلي او بيابې ليک ليکلی، د پيغلنوب  
غرور يې په کاغذ راغلې اوښکې ونه شوې زغملی، اوښکې يې  
وچې کړې او بيا په بل کاغذ يې په شنو او سرو قلمونو شمشاد

په ځواب کې ويل چې زړه ته مې نه کېږي، پلار يې فتح خان  
ويل، سولې لورې ناروغه خوبه نه يې؟  
سولې ورته په ځواب کې ويل نه پلار جانه هسې مې زړه ته نه  
کېږي، دا وخت د سولې لالا روښان د وريجو خوړل پيل  
کړل، لومړۍ مړۍ يې چې وخوړه ويې خندل، ټول هک پک شول  
چې روښان د څه لپاره او ولې خاندې، پلار، مور، ورونو، او د  
ورونو مېرمنو يې سترگې پرې راخښې کړې، پلار يې په غوسه  
ورته ويل هلکه د څه لپاره خاندې؟

روښان بيا وخنډل، ويل يې سولې داسې وريجو ندي پخې کړي  
چې ويې خوړئ، د مله کول وريجو کې يې د فابريکې لېلبو  
ورگه کړي مور يې ويل ولې؟

پلار يې چې د شکري ناروغي درلوده او په کمه مالگه تيار  
خواړه يې خوړل، ويل يې:

افرين زما سولې نن دې زما په زړه خواړه برابر کړي، مور يې  
غوټۍ وخنډل ويل يې:

سولې! لکه چې د مالگې په ځای دې ديگي ته بوره وراچولې؟  
سوله حيرانه شوه.....

پلار يې که څه هم خندل په غوسه يې ويل غلي شئ، زما د  
نازولې لور په پاڅه کړي ديگي پورې مه خاندئ.

په خندا او ټوکو ټولو ډوډۍ وخوړه، سولې دسترخوان ټول کړ  
او خپلې کوتې ته لاړه، غوښتل يې ارامه ویده شي، هسې يې هم  
ورځ د شمشاد په فکرونو تېره کړې وه، د شپې تر دولسو بجو  
خوب ورنغی، د ټيليفون څراغ يې بل کړ، خپله برستن يې ټوله  
کړه، غوښتل يې کتابچه او قلم راواخلي، مخکې له دې چې

ته ليک وليکه، درې بجې ويده شوه، له درې بجو يې د سهار تر شپږو بجو همدا ليک په زړه پورې نيولی و.

سهار يې ليک په خپل لاسي بيک کې خای پر خای او بيا د سهار ناشتې تر خورلو وروسته د کورس په لور روانه شوه.

په ټوله لار يې زړه درزېده چې شمشاد به يې دغه ليک واخلي کنه؟

بيا يې ويل هسې نه چې شمشاد بيا وخت ونلري نو څنگه به ليک ورته وسپاري؟

په ټوله لاره د کورس ټولگيو الو يې زرنج کې کيسې کولې، سوله په فکرونو کې ډوبه وه، ملگرې يې برېښنا ورته په خندا ويل:

سولې په وچلي دې ولې دولس بجې دي؟ څه شوي؟

سولې ويل:

هسې نن لږ ناروغه يم سر مې درد کوي.

نجونو وخنډل، ويل يې:

سر دې خیر چې زړه دې درد ونه کړي

بيا برېښنا ويل:

زما خو زړه درد کوي

هوسۍ په کړس خندا ورته ويل:

برېښنا ته خو په سمسور مينه يې؟ نو د سولې به ولې زړه درد کوي؟

سولې د زړه په زور وخنډل او ويل يې:

هوسۍ ريښتيا وايي برېښنا ته خو مينه يې، بيا يې له ځانه سره په زړه کې تېره کړه چې خبره خو زما هم د ميتوب ده نو ځکه.....

په خبرو خبرو ښار ته ورسېدلې، د کورس مخې ته له زرنج ښکته شوې، د زرنج غره د ټولو سرونه په درد کړي و، سولې نجونو ته پلمه وکړه چې يو قلم اخلم او تاسو ټولگي ته درځئ، په همدې پلمه د کورس په دروازه کې ودرېده چې گوندي شمشاد وگوري، څلور خوا يې و څارلې، وې ليدل د کورس مخې ته د دوهم پور په بالکن کې شمشاد ولاړ دی، سولې يو عجيبه حس د شمشاد پر وړاندې درلوده، د هغه په ليدو تازه کېده، څار يې وکړ، يوخوا او بل خوا يې وکتل، ټول هلکان او نجونې په خپلو درسونو کې بوخت وه، ځان سره يې کړل:

غوري لا غوري، ورو ورو د شمشاد څنگ ته ورغله، مخامخ ورته ودرېده، مخکې له دې چې سوله له شمشاد سره ستړي مه شي وکړي، هغه ورته وکتل او په حيرانتيا يې ويل:

سولې ته؟

سولې ورته ځواب ورکړ:

هو زه، ولې حيران شوې؟

شمشاد ويل:

نا!!! خو نن څنگه لس دقيقې وړاندې کورس ته راغلې يې؟

هغې چې د شمشاد ديدن يې له خدای ج نه غوښته په خندا يې ويل:

شمشاده! کيسې ډېرې سري يې يو، يو څه مې راوړي، زه باور دريښم، هيله ده چې باور او زړه مې مات نکړي، هسې خو

پوهېږې چې ټول زړه او په ځانگړې توگه د نجونو زړونه د هندارو په څېر دي، چې که هر څومره پيوند شي بيا هم مات ښکاري او ټول د مات په سترگه ورته گوي.

شمشاد چې نور يې د زړه فشار ورو ورو عادي کېده،

د سولې سترگو ته يې کتل او په خدا يې ويل:

ښااا د هلکانو زړونه خو ستاسې نجونو د لاسه پيوند پيوند دي، آن ځينې زړونه دومره مات شوي چې په دې دنيا يې پيوند کول هم ناشونی کار دی.

سولې شمشاد ته سترگه ووهله، هغه وخنډل، بيا سولې خپله شونډه په غاښ وچېچله، ښکته يې وکتل، شمشاد خوښ و او خنډل يې، سولې خپل دستکول ته لاس کړ او ليک يې ترې راوويسته، شمشاد ته يې ويل:

گوره شمشاده! له دې خبرې هېڅوک خبر نه شي کنه نو بيا درنه سوله خپه کېږي، شمشاد څه ونه ويل خو سر يې وخوزاوه او سوله يې پوه کړه چې سمه ده.

بيا سولې هغه ليک شمشاد ته ورکړ چې پکې يې له شمشاده د هغه د ټيلفون د شمېرې غوښتنه کړې وه او هغه خبرې يې ورته ليکلې وې چې د زړه يې وې خو په خوله يې نه شوې کولې.

شمشاد د ليک په اخيستو حيران شو، په زړه کې يې سل رنگه خبرې تاوړتاوې شوې، خو سترگې يې د سولې په ديدن نه مړېدې او په ځير ځير يې ورته کتل.

سولې ورته ويل:

زه مې له ملگري ښاپېرۍ سره يو دوه خبرې لرم، نو درنه ځم بيا يې ورته ويل:

شمشاد جانته که دې ځواب درلوده ويې ليکه همدلته دا ليک په ځمکه وغورزوه، زه يې پورته کوم او که دې ځواب نه درلوده نو ليک خبرې کړه؛ خو پام چې څوک خبر نه شي او چاته څه ونه وايي.

د شمشاد ذهن بيا له باغو ورواوښت، لاسونه يې لږزېدل، حيران و چې سولې به څه ورته ليکلي وي؟

ليک يې په ډېرې بيرې سره خلاص کړ، په ليک کې سولې ليکلي و:

غوښتل مې شمشاد جان درته وليکم خو نه پوهېږم، چې ته به زما وړانديز ومني کنه؛ نو ځکه مې درته شمشاد جان ونه ليکل.

ډېرې شپې شوې چې خوب مې تښتېدلی دی،

علت يې ندی مالوم

پوهېږې!

له ماشومتوبه مې ستا څېره او نوم خوښېده،

د ژوند ماني مې په تا ودانه ده، په هر څه او هر ځای کې تا وينم، پوهېږم د کلي دود او دستور به مونږ خپلې خوښې ته پرېږدي خو که زړه د کرکر غر هم وي مینه يې اوبه کوي.....

د پانې په منځنۍ برخه کې سولې په سره قلم ليکلي و:

شمشاده زه درسره مینه لرم!!!

پخوا مې هم درسره مینه درلوده، څه مې نه شو ويلى او نه مې کوم عکس العمل ښودلی شو، ځکه چې زه د کلي د خان، ملک او د ملا لور يم، خو نور مې د زړه ماني بې له تا کنډواله ده، صبر مې تر همدې بريده و، شپه او ورځ مې ته په خيال او فکر کې يې، ته راته په ځير وگوره، چې په دې ورځو کې مې څنگه

رنگ زېږ شوی، لکه سیم نری او لکه د مني پانه زېږه پېږه شوې  
 یم، که بې تا مې ژوند کولای شوی کله مې هم درته دا لیک نه  
 لیکه، خو بې له تا ژوند تريخ او پیکه دی، ستا مینې مې په زړه  
 منگولې ښخې کړي، د ورځې پیل او پای مې ستا په یادونو کې  
 ورک دی او د شپې چوپتیا راته ستا د مینې ژمنې راکوي،  
 هجر دې سخت او نشتون دې زما له صبره وتې خبره ده، زما  
 گرانه مینه درسره لرم.

بې له تا ژوند نه تېرېږي  
 په رینښتیا ژوند نه تېرېږي  
 شمشاده! تېره شپه مې بیخي ډیر یادېږي، ستا خېره مې د  
 سترگو په نینۍ کې پرته وه، روحاً له تا سره وم خو جسم ته  
 مې کوټې، دیوالونو، کړکۍ، دروازې، د هجر تیاري او د شپې  
 چوپتیا ستا د نشتون پېغورونه راکول.

سترگې به مې چې پټې کړې نشتون به دې هڅولم چې سترگې  
 خلاصې کړم.

د لیک په وروستی برخه کې یې لیکلی و: د ټیلیفون شمېره دې  
 راکړه، کله کله به دې له حاله ځان خبروم.

د لیک په پای کې راغلی وو: تېره شپه مې په دې ټپه زړه ټکور  
 کړ ځکه نو هېڅ خوب نه وړلم ستا په اړه مې ډول ډول فکرونه  
 کول.

مینه صبر وظيفه کړه

د دریابونو ماهیان غاړې ته راځینه

شمشاد چې لیک یې په لاس کې و، د خپل د مودو ورک ارمان  
 په اوبو کې یې لامبو وهله، غلی ولاړ و هېڅ یې نه ویل، سولې  
 د سترگو له کونجو ورکتل، شمشاد مسکې شو، د بغلان ساړه  
 باد یې د تورو وینښتانو پیکې یو او بل خوا اړوه، حیران دریان  
 ولاړ و ته به وایي چې په دې ښار کې د شمشاد د پاچاهي اعلان  
 تازه شوي او یوازې دی د دې مست ښار لیونی واکمن دی، د  
 ځان سره یې ښکېده او په زوره زوره یې خندل.

په څلور مترۍ کې یې ولاړو هلکانو ویل:

دا لیونی شوی دی

بل ور زیاته کړه:

مه خاندنۍ له کلي چې ښار ته راشي لومړیو ورځو کې همداسې  
 وي.

درېیم یې خوله ورجوړه کړه:

د کوم هندي فلم صحنه به یې خیال ته راغلې وي.

څلورم یې چې میراغا نومېده او ټولو له زیاتې مینې ورته میرو  
 ویلې او د گاونډي په لور یې مین وو، ویل یې:

دا هلک مین دی، تاسو مسخرې مه کوئ، مینان چې د خپل  
 یوځای والي وخت یادوي په زړه کې خوښیږي او همداسې  
 خاندني، نورو ته هماغه شېبه د ږندو گمان کوي، اوس دا هلک  
 خدای خبر چې چېرته دی او څه کوي، خو روحاً تش کالبوت دلته  
 زمونږ مخې ته ولاړ دی او مونږ یې په اړه خبرې کوو.  
 شمشاد له ځانه سره فکرونه هم کول، خوزړه یې له خوشالۍ  
 ټوپونه وهل، لیک یې په سینې پورې کلک نیولی و او د  
 کورس مخې ته په بالکن کې گرځېده راگرځېده.

بيا يې له ځانه سره ويل سوله خو زما خوښېده، زه د هغې ليوال وم نو په ما کې به څه ښه والی وي، چې سوله په ما ميينه شوې ده؟

شمشاد چې د کلي د يوې غريبې کورنۍ غړی و او پلار يې هم په کوچنيوالي کې د لاسه ورکړی و او بلې خوا سوله د کلي د خان لور او د مشهورې کورنۍ څخه وه، زړه ته يې نه لوبدلې چې مينه دې ورسره ولري، له ځانه سره يې فکر وکړ، يوه شېبه چوپ او خپه شو ويل يې:

سوله په ما هسې مسخرې کوي او غواړي ما ځانته کم راولي، ځکه يې دومره کيسې راته ليکلي او د تېلفون شمېره مې غواړي.

د شونډو لاندې يې دا بيت ځان سره دکلمه کړ:

ته خان يې او خبرې دې خانانو غوندې غټې  
نو څنگه به دې يار شم زه غريب يم صاحبه  
شمشاد په همدې فکرونو کې و، سولې چې نوره يې حوصله ختمه وه پرې راغې يې کړ:

شمشاده څه دې وکړل نه دې د ليک ځواب راکړ او نه دې خبرې کړې؟

لکه د مجنون په څېر فکرونه کوي او.....

شمشاد چې له خوشالۍ په خپلو جامو کې نه ځايده ويې خندل، بيا يې په ماته غاړه سولې ته ويل:

اې! ما فکر کاوه چې ته به څومره ارامه نجلۍ يې خو ته ډېره شوخه يې، دا ما ولې ځوروي؟

سوله چې شمشاد ورته د همدې دور سيف الملوک ښکارېده او تازه د شمشاد مينې يې په زړه منگولې لگولې وې ويل يې: ما خو هېڅ هم ندي کړي، د ليک ليکل که گرمتيا وي او په تامينېدل جرم دا ملامتيا او جرم مې قبول دی.

شمشاد بيا وخنډل، خوشاله شو، د شمشاد خندا سوله هم په خدا راوسته، دواړو خندل، ددوی خدا لا پای ته نه وه رسېدلې چې د انگليسي استاد يې بهير پرې راغې کړ:

والکه و نجلۍ راځئ چې درس پيل کېږي.

شمشاد چې هم خوشاله و او هم د سولې له تاثير لاندې راغلی و سولې ته يې ويل:

سيلي راځه ټولگي ته!

سولې مسکۍ شوه ويل يې:

په تا څه شوي زه سوله يم، پام چې استاد ته دې دننه خپل نوم د شمشاد پرځای شمشاد ونه وايي.

ددې خبرې په اورېدو هم شمشاد او هم سولې وخنډل.

دواړه ټولگي ته ننوتل او درس پيل شو، استاد ويل:

ټولگي نوی جوړ شوی نجونې او هلکان دې ټول په وار سره ځانونه راوپېژني.

ټول استاد ته ځير و، استاد د انټرچنج کتاب درس ورکاوه او

پانې يې اړولې، شمشاد يو وار سولې او بيا يې ليک ته کتل، استاد او ټولگيوال ورته ږانده ښکارېدل.

شمشاد سولې ته شمېره وليکله او تر درس وروسته يې ليک بېرته سولې ته وسپاره، خو سولې ته يې ويل چې د تېلفون ښيښه يې ماته ده، شمېره نه ښيي او بطري يې هم سم چارج نه

ساتي نو که ډېری وخت يې ټيلفون بند و خپه کېږي دې نه، بيا بې ورته غږ کړ:

اې سولې جانې! د شپې راته زنگ ونه وهي چې لالگان مې په کور کې وي.

سوله د کلي له نورو نجونو سره يوځای کورس ته راتله، تگ او راتگ يې هره ورځ له کلي تر ښاره او له ښاره تر کلي په زرنج کې و، د سولې اقتصادي وضعيت ښه و خو نورو نجونو وسه نه درلوده چې د زرنج په ځای موټر امله کړي.

ورځې تېرېدې، کورس کې يې بله ورځ د شمشاد لاسونو او مخ ته وکتل چې سره اوښتي، ځکه چې پلې (پياده) پنځه کيلومتره تر ښاره تللی و، سوله پوه شوه چې شمشاد پيسې نلري او پلې له کوره تر ښاره کورس ته راځي.

شمشاد رخصتۍ کې سولې ته وکتل ويې خندل ويل يې: سولې ته خو ښه يې! په دې سره هوا کې دغه ده تر کورس راغلې بې ما فکر نه کاوه چې ته دې په واورينو او سړو ورځو کې هم درس ته راشې، بيا بې ورته په ځيرځير وکتل او په کړس خندا کې وويل:

پلار او مور دې هسې په تا د سولې نازک نوم ايښی ته لکه تکړه جنگيالی د تودو او سړو پروا نه ساتي.

سولې غوښتل ورته څه وايي، خو د املې ملگرې يې ښکلا پرې غږ کړ، چې سولې زرنج چمتو دی.

سولې خپل لاسي دستکول ته لاس کړ، دوه زره افغانۍ يې ژر ترې راوويستې او شمشاد ته يې ورکړې، ورته يې ويل:

ځانته دې کورتۍ او بوټونه واخله.

شمشاد له سولې پيسې نه اخيستې ويل يې:

نااا مننه! پيسې لرم.

هغې ورته ويل:

خبرې مه اوږدوه پيسې مې ستا په نامه راوړي او که راسره مينه لرې نو وايې خله.

بيا يې ورته غږ کړ اې زما شمشاد جانته ته کور ته پلې ځي؟ هغه ځواب ورکړ:

هو نو، زه يو تکړه هلک يم؟

سوله نجونو ته ورغله او هلته يې ملگرو ته ويل چې شمشاد هره ورځ آن له کوره تر ښاره او بيا له ښاره تر کوره په دې سره هوا کې پلې تگ راتگ کوي، نورې ملگرې يې غلې شوې، زړلښتې ويل سولې خورې د زرنج ښی خوا ته چې کوم د سامان صندوقچه شته په هغه دې کيني او هره ورځ دې له مونږ سره ځي او راځي، پيسې دې نه ورکوي خوارکی خو هسې هم زمونږ کليوال دی.

ټولو وخندل ويل يې:

بيخي ښه خبره ده هلې شمشاد ته غږ کړئ.

د زرنج چلوونکي ميرويس ويل:

وروسته تر دې به زه له شمشاد سره په لاره د هغه غره او ده غره کيسې کوم، تاسې خو لوستې نجونې ياستئ او مونږ سره کله خبرو ته وخت لرئ؟ سولې دوی شمشاد له ځانه سره د کب مياشتې تر دولسمې نيټې کورس ته بوتله او راوسته، يوه ورځ چې يخ شمال وپرونکی غږ کاوه او له آسمانه هم واوره وړېده، سولې د شمشاد ټيليفون ته زنگ وواژه، د شمشاد د ټيليفون

بښېنه ماته وه او شمېره پکې نه ښکارېده، شمشاد چې خپلو  
خارویو ته هماغه شېبه وانه چمتو کړی و یخنی لږزاهه، په  
لږزېدلو گوتو یې د اوکې بټن کېکاږله او په تیزی یې وویل:  
بلې څوک یې؟

د ټیلفون شانه په خوندور آواز سولې ورغږ کړ:  
هلو زه یم!

شمشاد ویل سولې ته یې؟

سولې په خندا لومړی ورته ویل:

هو زه یم! حیران شوی چې څنگه مې زنگ وواهه کنه؟  
هغه ویل:

نه خوږې، هسې مې پوښتنه وکړه

هغې ورته ویل: دا وخت نو تاته څوک زنگ وهي، ته نه پوهیږي

چې ته په چا ډېر گران یې، بیا سولې ورته ویل:

ای شمشاده! څوک خو به دې څنگ کې نه وي؟

شمشاد اخو او دیخوا وکتل بیا یې ویل:

د گرانېت خو درته نه وایم، که مې درته وویلې چې څومره راته

گرانه یې نو بیا دې بې ما طاقت نه کېږي، وبې خندل ویل یې:

دومره راته گرانه یې لکه ستا گیلې او زما هسې خبرې.

سولې ورته ویل:

که وزگار یې د کلي دوکان خواته همدا اوس را روان شه، زه به

د دروازې له درزه دروگورم بیخي درپسې خپه یم، بیگا مې هم

ډوډۍ ونه خوړله، مور مې ویل ډیرو درسونو دې اشتها

سوځولې له ډوډۍ پاتې یې، دوه هلوکي شوې یې، او...

شمشاده! پوره نهه ورځې وشوې چې ستا خیره مې سترگو

سترگو ته کېږي، ستا د نشتون نهه ساعته راته نهه ورځې او  
نهه ورځې راته سم نهه کالونه ښکاري.

هغه غلی شو

بیا سولې پرې غږ کړ، ای ته لکه چې ما پسې نه یې خپه ځکه

نغواړې چې راشې!

شمشاد ویل:

سمه ده اوس در روانیږم خو بوټونه مې شلیدلي، هسې نه چې

یخ مې شخ کړی او تر تا درونه رسېږم بیا یې کټ کټ وخنډل.

سولې ویل:

راځه درته په تمه یم بیا یې له ځانه سره ویل:

د شمشاد په خامه مینه مې زړه سوری سوری کړ، د یوې داسې

مسافرې په خبر یم چې خپل منزل رانه ورک دی، د نهیلیو پر

گړنگ ولاړ یمه، شمشاد جانه دغه گړنگ ستا له سترگو سره

اړیکه لري، خیر دی سترگو ته دې رپ ورنکړې چې د ښو په

خوزولو سره به دې زما هیلې له گړنگونو وغورزوې، بیا یې د

ځانه سره ویل:

هیلې مې د مني د پاڼو په څېر دي، شمشاد جانه وفا دې زما

هیلو ته پسرلی دی او جفا دې د مني هغه شمال دی چې په

راتگ سره به یې زما د هیلو پاڼې ټولې تویری، بیا یې دا بیت له

ځانه سره دکلمه کړ

د زړگیه بم مې ستا د سترگو په ریموټ تړلی

یو سترگک ووهه زما د شهادت لپاره

سوله په همدې فکرونو کې د خپلې دروازې شاته د شمشاد په

تمه ولاړه وه.

شمشاد خپل دواړه لاسونه په خپلو تخرگو کې منډلي و، د ژمي سار په باد يې وېښتان رپول، بيا يې له ځانه سره ويل: زما او سولې نژدې لرې والی د افغانستان د اوسني تاريخ د پانې په څېر دی چې تکرار نلري، تېر به شي خو هېر به نه شي. د سولې دروازې ته راوړسېده، ایسته ایسته يې کتل، ورو ورو يې قدمونه اوچتول، د سولې له دروازې د تېرېدو په وخت کې يې په دې فکر وکړ چې څوک يې ونه ويني، د کليوالو له خبرو يې هم ويره زیاته وه، په کوڅه کې يې ښکته او پورته وکتل. سولې پرې ورغږ کړ، هغه ځان غلی کړ، بيا يې په شمشاد غږ کړ، د سولې دوه غږونو ته يې هېڅ ځواب ورنکړ، بيا سولې پرې راغږ کړ، اې شمشاده! له ما خپه يې، شمشاد په مینه ورته ويل: سلام سولې جانې، ته څنگه يې؟ نا نا نه يم خپه کوڅه او دبامو سرونه مې وڅارل چې څوک مې ونه ويني، ددواړو په زړه کې يو عالم خبرې وې، خو د خلکو له خبرو ډېر ډارېدل، بيا سولې شمشاد ته په ورو خدا ويل: اې شمشاده گوره چې زما او ستا له اړیکې څوک خبر نه شي: نه هېچاته مې هم ندي ويلي او نه يې وایم، سولې يې بيا په خبرو کې ورگډه شوه ويل يې: شمشاده ته خو چې کوټه کې يوازې شې سوله سوله وايي، گوره نور چې په کوټه او کور کې هم يوازې وې زما نوم ياد نه کړې. شمشاد په ډيرې مايوسۍ ورته ويل سولې دا ته څه وايي؟ ولې يې ونه وایم؟ سوله يوه شېبه چوپ شوه، بيا يې په خدا ويل گوره شمشاده کوټې ديوالونه لري، ديوالونه مورگان او مورگان غوږونه، نو

که کوټه کې دې هم سوله وويل، اول ديوالونه، بيا مورگان او ورپسې خلک خبرېږي. شمشاد ایسته ایسته کتل بيا يې ورو ويل: هو سولې مور مې هر وخت وايي چې ديوالونه خبرې کوي، هغه به همدا مورگان ښيي، دې وخت کې سوله دروازې ته رانژدې شوه، د دروازې له درزه يې شمشاد ته يو کاغذ ورکړ، په دې کاغذ کې يې د مينې د اظهار سربېره ليکلي و چې زما تر تا او ستا تر ما رارسېدل آسانه کار دی او دا هرڅه شوني دي خو فولادي عزم غواړي. د کاغذ منځ کې يې درې زره افغانۍ هم هغه ته ايښې وې. د پسرلي په لومړيو ورځو کې چې د ښوونځي د نوی کال پيل وو، د شمشاد مشر ورور زريالی ښار ته تللی و، په کومه خبره يې د سيميزو پوليسو د يوه قومندان زمان الدين ورور سره شخړه راغلې وه، د قومندان ورور جمعه الدين بېباک د شمشاد ورور زريالی يې دومره وهلی و، چې ټولې ډډې يې تورې او شنې وې. زريالي په ښار کې امنیې قومندانۍ ته څو عريضې وکړې، خپل ټپونه يې هم مسئولينو ته وروښودل خو د زمان الدين قومندان ورور ونيول شي خو چا هغه ونه نيوه. د ځانه سره يې ويل چې دلته د زورور او به په بره خيژي، بيا يې ويل افغانستان دی، زما په څېر به د ډېرو کسانو غم نه خوړل کېږي.

بله ورځ زمان الدين قومندان بيا د شمشاد ورور په ښار کې  
ځکه وهلی و، چې ولې يې دده په ورور جمعه الدين بېباک  
عريضه کړې ده.

زريالی ناهیلی کورته راغی، له کشرانو ورونو سره يې سلا  
مشورې وکړې چې څه وکړي؟ يوه ورور يې ويل چې د قومندان  
کورته ماین ږدو، بل يې ويل نا مونږ به يې هم ښار کې ووهو،  
دریم يې ويل مونږ به هم د سیمیزو پولیسو وسله راوړو او له  
هغه په گټې اخیستو به جمعه الدين بېباک ووهو، څلورم ورور  
يې ويل مونږ ملاتړ نه لرو هغوی زورور دی خو زريالي ويل:

زه خپل غچ په خپله اخلم او له حکومت سره مخالفت پیل کوم.  
د شمشاد مور ملالی ډیرې زاری زريالي ته وکړې خو هغه ويل  
چې زه د قومندان ورور د ښار په منځ کې وهلی یم نه بې پرېږدم.  
زريالی د حکومت د مخالفه وسله والو په ډله ورگډ شو، د  
حکومت پر وړاندې يې گڼو عملیاتونو کې برخه واخیسته او د  
وخت په تېرېدو سره یو نوموتی قومندان شو.  
شمشاد د یولسم ټولگي په دواړو ازموینو کې بیا هم اول نومره  
شو.

د ښوونځي په وروستیو ورځو کې سولې شمشاد سره د  
ښوونځي په دروازه کې وکتل، سولې چې خپلې دوه سترگې د  
شمشاد لیدو ته اته کړې وې په ځیر ځیر يې ورته کتل، مسکې  
شوه، وېې خندل

شمشاد غلی ولاړ او سولې ته يې کتل

سولې په کړس وخنډل ويل يې:

اې! زه دې یادېږم؟

هغه ځواب ورکړ:

ته خو هره شپه راته یادېږې، زما د زړه په کور کې دې د یاد  
مانۍ جوړې کړي، ستا مینه مې د ښو په څوکو کې ده سترگې نه  
پټوم او بانه نه خوزوم، ډار مې له دې دی چې د مینې دنیا دې  
زما د سترگو په رپولو او د ښو په خوزېدو سره ږنگه نه شي.  
سولې بیا پوښتنه وکړه، شمشاده زه دې څه وخت او څنگه  
یادېږم؟

شمشاد ويل:

هره شپه تر ډیره ستا په یادونو سبا کوم، سترگې مې رنې وي،  
که څه هم گوره منی دی هوا سړه شوې خو زه په بام او یا هم بیرون  
په برنډه کې ویده کېږم، آسمان کې ستوري شمارم او ستا غم  
پرې غلطوم، ددې لپاره چې مور او ورونه مې پوه نه شي چې زه  
ولې وینس یم نو کتابونه هم راسره وي، هغه هم وایم، د کیمیا هر  
استحصال او د ریاضي هره معادله په تا جوړوم.

ریښتیا دا څه کوي وړمه شپه دوه ستوري یو بل ته ډېر نږدې  
شوي و، ما اول فکر وکړ چې کله به مونږ داسې سره نږدې  
کېږو، ناڅاپه یو بې ولوېد، شکر مې وویست، ويل مې ښه ده  
چې دا زه او سوله نه وو کنه نو څومره ژر به سره جلا شوي وو،  
خبرې يې خلاصې شوې بیا يې په کړس کړس وخنډل  
سولې په دواړو لاسو کې خپل لاسي بیک ټینګ نیولی و،  
شمشاد ته يې ويل:

که د دنیا شرمونه نه وای

لکه تاويز به دې په غاړه زنگېدمه

بله شپه د حکومت د مخالفه وسله والو او ملي اردو ترمنځ جگړه وشوه، ساعتونه جگړې دوام وکړ، شمشاد يې مشر ورور زريالي ته زنگونه وهل، لومړيو کې يې ټيلفون نه رځ کېده، وروسته له هغه يې ټيلفون نه اوکې کاوه، د شپې تر درې بجو شمشاد، څلور وروڼه، مور يې ملالی، وريندارگانې او ورېروڼه يې ټول وېش و، مور يې ملالی ويل:

زړه مې بدې بدې گواهي راکوي، په زوی مې زريالي څه شوي نه وي، شمشاد د زريالي ټيلفون ته زنگونه وهل، نورو وروڼو يې ويل، زريالی وروستيو ورځو کې جگړې ته نه ته.

د زريالي مېرمنې نازو ويل:

نا لالا دا ځل چې زريالی راغلی و ويل يې، جنگي قومندان ټاکل شوی او وروسته تردې په ولسوالۍ کې د جنگ قومنده او مشري ده پورې تړلې ده.

ملالی په خپل ځای کې وخوږېده، ويل يې:

اوف خدايه ج دا شپه خومره اوږده شوه، پخیر يې سبا کړې.

ددوی خبرې نه وې خلاصې چې د چورلکو غره‌هار شو، د راکېټونو غبرونه هم ډېر شول، شل دقيقې چورلکې وگرځېدې، بيا د ډيسي توپ غبرونه شول.

شمشاد ويل دا مرمۍ د ملي اردو دي، خو ورور يې بريالي ويل:

نا شارتکي مرمۍ دي د حکومت مخالف وسله وال پرې د ملي اردو مرکزونه ولي.

ماشومان او لويان چوپ شول، چا آه نه کاوه، آن په کلي کې سپيو هم نه غپل، په دې وخت کې د چورلکو غبرونه ډېر شول، راکېټونه يې وتوغول، وروسته له هغه چې له چورلکو راکېټونه د حکومت په مخالفه وسله والو وتوغول شول د ډزو غبرونه بندل شول، کراره کراري شوه، ځاي ځای سپيو غپل پيل کړل، دې کلي ته د څېرمه کليو جوماتونو کې ملايانو د سهار اذانونه وکړل، خوپه دې شپه چرگانو هم څوک وېش نه کړل ځکه چې ويرېدلي و او هسې هم څوک په دوه درې کليو کې نه و ویده شوي.

ملالی په لږزیدلی غږ ويل:

شمشاد! ته دې يو وار بيا زريالي لالا ته زنگ ووهه چې که رځ شي.

شمشاد د زريالي ټيلفون ته زنگ ووايه خو ټيلفون يې د بل چا سره و.

شمشاد په ډيرې بيړې سره مخکې له سلام ويل:

زريالی لالا څه خبره ده، څنگه يې، چيره يې اوڅه کوي؟ خود زريالي بل ملگري ځواب ورکړ چې وېشنه ته څوک يې، شمشاد ورته ځان ورو پېژنده.

هغه لومړی چوپ شو، تر شل سانيو سکوت وروسته بيا شمشاد غږ کړ چې بلې ووايئ لالامې چيرته دی؟

د زريالي ملگري ځواب ورکړ چې زريالی نور زمونږ په منع کې نشته او د چورلکو په راکيټي برید کې يې ژوند د لاسه ورکړی، ټول سوځېدلی دی، نور يې ټيلفون بند کړ.

شمشاد چيغه کړه، مور يې ويل:

شمشاده زریالي مي چيرته ده؟ د زریالي ميرمن نازو ويل:  
 هی خدایه ج لکه چې په زریالي څه شوي؟  
 ورونه يې هم په بېره کوټې ته رانوتل، شمشاد یوازې ژړل او  
 هېڅ يې نه ويل، خو شیبې چيغې او کوکې وې خو پرته له  
 شمشاده نور څوک نه پوهېدل، چې څه شوي اودې ولې ژاړي؟  
 وروسته شمشاد په ژړا کې ويل لالا مې مړ شوی دی.  
 بیا چيغو زور واخيسته، ملالۍ، نازو، د زریالي ورونو او  
 اولادونو په لوړ اواز ژړل، د کور په شا اوخوا کې يې ټول خلک  
 ددوی په چيغو خبر شول.  
 د نژدې گاونډي مېرمن يې زرغونې خپل خاوند ته ورمنده کړه  
 او په بېره يې له خوبه راوینن کړ، ويل يې:  
 پورته شه چې د زریالي دوی کور کې چيغې دي، ترڅو چې  
 فضل امین خپله لنگۍ په سرکوله او د شمشاد دوی د کور خبر  
 يې اخیسته کوڅه ټوله د گاونډيانو ډکه شوې وه.  
 کوڅه کې ځینو ويل:  
 د شمشاد مور بوډۍ شوې ده هغه به ناروغه شوې وي او  
 وضعیت به يې سم نه وي خو دسولې پلار ملک فتح خان ويل  
 بیگا جگړه وه، چورلکې هم راغلې هسې نه چې په زریالي څه  
 شوي وي؟  
 بیا يې د کلي د ولسي تړون په مشر مرجان غږ وکړ، ويل يې  
 مرجانه راخته دروازه مې ډېره وټکوله څوک راونه وتل دننه به  
 ورشو چې څه خبره ده؟

کوڅه کې ټول کلیوال هک پک ولاړ و، شمشاد او کورنۍ يې  
 په لوړ اواز چيغې وهلې، ملک فتح خان او مرجان اکا د شمشاد  
 دوی کور ته دننه شول.  
 په حویلي کې هېڅوک نه و، په کوټه کې ټولو د زریالي په غم  
 ژړل، مرجان اکا نارې کړې ملالۍ وریندارې، واملالۍ  
 وریندارې بیرون راووځه، دا غږ د شمشاد مور ملالۍ واوریده،  
 بیرون راووته، دواړو سپین ږيرو ورته ويل:  
 وریندارې څنگه چل دی ولې چيغې وهي؟  
 خو د شمشاد مور چې هر څومره هڅه وکړه خو فتح خان او  
 مرجان ته ووايي، چې زوی يې زریالی په بیگاني جگړه کې وژل  
 شوی دی، دا چې ستونی يې له سلگيو ډک و او ژړا نیولی وه  
 وبې نه شو ویلي، مور يې بیا کوټې ته منډه کړه، فتح خان او  
 مرجان اکا هک پک ولاړ و، دې وخت کې شمشاد له کوټې  
 راووت، ده هم ژړل، فتح خان ترې پوښتنه وکړه، د شمشاد خوله  
 او ژبه گونگۍ شوې وه او سمې خبرې يې نه شوې کولای، خو د  
 کلي دواړه مشران يې پوه کړل چې لالا يې زریالی وژل شوی دی.  
 تر زریالي کشر ورور يې توریالي خپلې اوبسکې پاکولې او له  
 کوټې بیرون راووت، دا مهال د نیم کلي لویان او ماشومان د  
 دوی د حویلي په انگرې کې سره راټول و، کلیوالو توریالي ته  
 ويل:  
 د زریالي جسد په کوم ځای کې دی چې رایې وړو، دوی لا دا  
 خبرې نه وې خلاصې کړې چې په دروازه کې یو سراچه موټر او  
 اته موټرسایل کلونه ودرېدل.

د راغلو کسانو ټوپک له خاورو ډک و او میلونه یې ځمکې خوا ته و، د فتح خان مشر زوی بادام گل رامنډه کړه، دننه حویلی ته راننوت او له توریالی یې د چپرکت پوښتنه وکړه؟  
توریالی چوپ شو، خو مرجان بادام ته اشاره وکړه، چې کټ دې له خپل کوره راوړي.

سوله ډېره وار خطا وه ځکه ټولو کلیوالو د شمشاد دوی د کور خواته منډې وهلې، په کلي کې سم شور جوړ و، له شپنۍ جگړې وپریډلي خلک هک پک په کوڅو کې گرځېدل، ځینو خولا خپل سرونه هم نه و ښځ کړي او ببر سرونه کوڅه کې تاوېدل، سولې فکر کاوه چې په شمشاد څه شوي، زړه یې وړاندې او بېرته کړ خو د شمشاد ټیلیفون ته زنگ ووهي او پوښتنه یې وکړي خو بیا یې له ځانه سره ویل هسې نه چې ټیلیفون یې بل چا سره وي او څوک پوه شي چې د ملک فتح خان لور سوله د شمشاد ټیلیفون ته زنگ ووهي، لس دقیقې تېرې شوې بیا یې زړه صبر ونکړ، خپل زړه یې د زمري کړ، گوټې یې لږزیدې د شمشاد شمېره یې په خپل ټیلیفون کې ونيوله او هغه ته یې زنگ وواځه، دوه واړه یې زنگ وواځه خو شمشاد بوخت و او د خپلې سولې ټیلیفون یې پورته نکړ، د سولې په زړه کې شک په یقین بدل شو، لاړه د کوټې په کنج کې کېناسته، په زړه کې یې ژړل خو په سترگو یې اوبنکې نه راتلې، سوله بیخي ناکراره وه، بیا یې د شمشاد ټیلیفون ته زنگ وواځه، شمشاد ټیلیفون اوکې کړ ویل یې:

بلې!

سوله پوه شوه چې شمشاد ژاړي، ویل یې:

څه شوي شمشاد جانه ته چیرته یې؟  
شمشاد شل سانې چوپ پاتې شو، بیا یې زړه راغټ کړ او په لږزیدلی غږ یې سولې ته ویل:  
للاجان مې زریالی په بیګانۍ جگړه کې وژل شوی دی.  
سولې بیا پرې غږ کړ الله ج دې وښيي، تاسو ته د زړه صبر شمشاد ورته ویل، مننه سولې بیا غږېږو اوس چیرته روان یم  
د زریالی جنازه د یو عالم ویر او غم سره د شمشاد کورنۍ خاورو ته وسپارله، مور یې ملالۍ ډیرې بدې ورځې کولې، ویل یې ملا مې ماته شوه خود کلي سپین سرو ښځو ډاډگیرنه ورکوله او ځینو ورته ویل چې الله ج درکړی و الله ج بېرته درنه واخیسته او.....

د زریالی د درېیمې تر خیرات وروسته جانباز خان چې د شمشاد د پلار تره و د شمشاد دوی کور ته راغی او د هغه د مور په گډون یې ټولو ته لومړۍ تسلیت وویلې او بیا وپشېده، ویل یې:

مونږ او تاسو پښتانه یو، د زریالی غچ به اخلو، بیا چوپ شو، په خپله گیره او بریتو یې څو واړه لاس تېر کړ، خپل نصوار یې راووستل او تر ژبې لاندې یې کړل، څو شیبې یې خپلې سترگې هم پټې کړې، بیا وپشېده ویل یې:  
ښا ښا هلکانو، اوس تاسو کوم یو د زریالی په ځای ټوپک اخلئ؟

د شمشاد وروڼه چوپ شول، شمشاد ویل:  
للامې دې الله ج وښيي مونږ به خپل کار کوو، دده خبرې نه وې خلاصې جانباز خان پرې غوسه شو، ویل یې:

غلی شه مشران چې ناست وي کشران نه غږېږي ،

ته چې ښوونځي ته تللی یې بیخي بې عقل شوی یې .

شمشاد غلی شو ، یوه شېبه بیا چوپتیا په کوټه کې خپره شوه ، جانباز خان غږ کړ چې هلکانو تاسو اوس څوک د زریالي پرځای ټوپک اخلئ ، شمشاد او ورونو یې یوه بل ته کتل ، جانباز په غوسه کریغه کړه چې بېغرتي هم ځانته حد لري ، توریالي ویل :

که مې د مور او ورونو خونه وي ، زه به مې د لالا ټوپک واخلم او وینه به یې سپړدو ته پرې نه ږدم .

مور یې ملالۍ ویل نا ! زویه نا !!!

د جانباز خولې له ډیرې غوسې قف کړی و او پاتې نصور یې هم په توف داني کې ورتوف کړل او په غوسه یې ویل :

ملالۍ لورې مونږ مه شرموه ، پرېږده چې دا هلک یې د ورور نوم تازه وساتي ، بیا ټول چوپ شول خو توریالی تیار شو ، چې د حکومت له مخالفه کسانو سره وسله واخلي او د حکومت پروړاندې وجنگېږي ، لومړیو کې توریالی هم عادي جنگیالی و ،

درې میاشتې وروسته یې د ورور په ځای نظامي قومندان شو وختونه تېرېدل ، د هرې ورځې په تېرېدو سره به ملالۍ اوبسکې توپولې ، بدې ورځې به یې کولې او خبره به یې همدا وه چې توریالی زوی یې د زریالي په څېر نامراده نه شي او یوه لپه اولادونه یې خاورې په سر نه شي .

\*\*\*\*

سولې او شمشاد دولسم ټولگی پیل کړ ، د کب د میاشتې په پنځلسمه ددوی ښوونځي پیل شو که څه هم پسرلی نه و رارسیدلی ، خو طبیعت عاشقانه څېره ویستلې وه ، زړونه یې وړل ، د مرغیو شنهار بیا د میینو زړونو لپاره یوه نایابه موسیقي تولیدوله ، ونو پندک کړي و ، غرونو ، تالو او دښتو خپلې ژمنۍ جامې ورو ورو ویستې او پسرلنې شنې جامې یې په تن کولې .

د نجونو او هلکانو د ښوونځیو دولسم ټولگی په دوهمو پوړونو کې وو ، له همدې ځایه به شمشاد د سولې دوی ټولگی ته ورکتل ، شمشاد به په خپل ټولگی د هغې کړکۍ خواته کېناسته چې د سولې دوی ټولگی ترې ښکارېده .

ټولگیوال یې ودان ، پتمن او مینه ناک شمشاد ته پخوا ویلی و ، چې غواړي لوستې نجلۍ سره واده وکړي ، هغو ورسره ټوکې کولې پیل کړې ، ویل یې :

شمشاده لکه چې راتلونکې وریندار دلته ښوونځي کې ده ؟ شمشاد ویل :

نا ! زه نه چاسره مینه لرم او نه مې له چاسره ژمنه کړې چې واده در سره کوم .

ټولو وخنډل ، شمشاده به د ټولگی د تختې پرځای د سولې دوی ښوونځي ته کتل ، میاشت لانه وه پوره شوې چې طبیعت هم له شمشاد او سولې سره نا اعلان شوې دوښمني پیل کړه ، د دواړو ښوونځیو ترمنځ ولاړو غمازو ونو پانې وکړې ، له ټولگیو یې د یوه او بل په دیدن بندیز ولگاوه ، د ونو په شنو کېدو سره

شمشاد ته د سولې ټولګی او سولې ته د شمشاد دوی ټولګی نه  
بنکارېده.

یا لویته په مخ او یا دې مخ ته لاس نیولی  
خو څه له غرونو پناه او څه له دېوالونو پناه  
د سولې ملګري برېښنا پوهېده چې سوله له شمشاد سره مینه  
لري.  
بله ورځ یې سولې ته ویل:

مه خپه کېږه خیر دې که ستا او د شمشاد ترمنځ ونو غمازي  
پیل کړه د ښوونځي دروازه خوشته، هلته مو دیدن سره کوئ،  
یوبل ته ګورئ او خبرې مو سره شریکوئ، لیرې خوند، سولې  
سروخوزاوه او له سترګو یې راغلی دوه درې څاڅکي او ښکې په  
پټه له برېښنا پاکې کړې چې هغه یې ونه ویني، بیا یې د زړه په  
زور وخنډل ویل یې:

ناا هیڅ خبره نشته، د ځانه سره یې ویل:

خاورې به درس زما په یاد شي  
ټولګي کې ناسته یم شمشاد شمشاد کومه

د پنجشنبې ورځ وه، د سولې زړه ډېر تنګ و او د شمشاد د لیدو  
تړې وه، له لاسي بیکه یې خپل ټیلیفون راووسته، د ټیلیفون  
په بڼښه یې خپلې نازکې ګوتې کش کړې، بیا یې د شمشاد  
شمېرې ته وکتل، د شمشاد شمېرې ته یې د نوم پرځای زړه  
لیکلی و، له ټولګي بیرون ووته او شل دقیقې وړاندې له  
رخصت کېدو یې د شمشاد ټیلیفون ته زنگ وواژه، دوه واړه  
یې هڅه وکړه خو هڅه یې ناکامه شوه، لومړیو کې د شمشاد

ټیلیفون کار نه کاوه او نه هم شبکې ځواب ورکاوه چې ټیلیفون  
بند دی که بوخت؟

لس دقیقې تېرې شوې، سولې په بیړې هڅه کوله چې شمشاد  
سره خبرې وکړي خو بیا هم ټیلیفون نه رخ کېده، بیرون ووته او د  
ښوونځي په دروازه کې ودرېده، اخوا او دېخوا یې کتل، لاسي  
بیک به یې کله په یوه لاس کې ونيوه او کله په بل لاس کې، لس  
دقیقې پرې لس ساعته تېر شول، د ښوونځي دروازې سره یو  
خوا او بل خوا تله، سترګې یې د شمشاد دوی د ښوونځي په  
دروازې ګنډلې وې، رخصتي شوه، له ښوونځي هر زده کوونکي  
هڅه کوله چې ژر خپل کور یا ښار ته لاړ شي، رښتیا هم ځینو  
زده کوونکو ته ښوونځي د زندان په څېر وي، هڅه کوي چې ژر  
ترې لاړ شي، سولې په ځیر ځیر د ښوونځي دروازې ته کتل،  
پام یې شو چې شمشاد له ښوونځي راووت خو ملګري یې  
ورسره و.

سولې څو واړه له لرې ورته په لاس اشاره وکړه چې شمشاد به یې  
وويني خو هغه یې له ملګرو سره داسې بوخت و لکه د مومن  
خان او شیرینی کیسه چې ورته پیل کړې وي.

سولې اوف اوف کړل.....

بیا یې ویل کاش ټیلیفون یې روښانه وی  
ناڅاپه د شمشاد د ټولګیوال پتمن پام شو،  
چې سوله د ښوونځي په دروازه کې ولاړه ده او ددوی ننداره  
کوي.

ویل یې اوهو هلته وګورئ، دا نجلۍ بېچارګۍ چاته ګوري دوه  
سترګې یې څلور شوې،

شمشاد سولې ته وکتل، هغې لاس ورته وخوزاوه، بل ټولگیوال  
بې بهیر غږ کړ چې شمشاده ته لاس خوځوي، ودان وخنډل ویل  
بې:

خومره په ځیر ځیر مونږ ته گوري

شمشاد غوښتل چې د سولې خواته ورشي خو ودان له لاسه  
ونیوه، ویل یې ټول وځاندي زه ټپه وایم، بیا یې ویل چې  
شمشاد دې ډېر وځاندي، شمشاد هم دده خبره ومنله او ویې  
خنډل.

ودان د سولې انتظار ته په اشارې ویل:

دیدن ته دوه سترگې څلور کره

څلور اته کره اته شپاړس کره مینه

ټولو وا وا کړل خو ودان ویل:

نور تا او هغه نجلۍ نه ځوروو، ورشه او ورسره وگوره

شمشاد د سولې خواته ورغی، مخامخ ورته ودرېده، داسې یې  
یوبل ته په ځیر ځیر کتل لکه په ژوند یې چې یو بل نه وي سره  
لیدلي

سولې ویل:

څنگه یې؟ ته نو بیخي کلک زړه لرې راپسې هېڅ نه خپه کېږې  
شمشاد چې خپلې سترگې د سولې په مخ ورگنډلې وې هېڅ یې  
نه ویل

بیا سولې ورته ویل:

څنگه دې وچلې تروش دی او په تندي دې دولس بجې دي، په  
ما غوسه یې او که په ځان؟

شمشاد وخنډل ویل یې:

سولې ستا په مخ کې د خبرو جرات نلرم، تا چې ووینم حیران یم  
چې کوم ځای ته دې وگورم ځکه ډېر درېسې خپه کېږم  
دې وخت کې د سولې ټولگیوالې رخسار پرې راغږ کړ چې اې  
شمشاده! زمونږ سولې سره دې څه کیسې پیل کړي، چې هېڅ نه  
خلاصیږي؟

شمشاد چوپ شو، رخسارته یې ور وکتل ویل یې:

وبښه لکه چې ستاسې وخت مې ونيوه، شونډې یې ورېږدېږي  
ویل یې:

هسې مې سولې سره لږ کار و.

رخسار مسکۍ شوه ژر یې خپل مخ د ټیکري په خنده پټ کړ  
ویل یې:

هسې نه چې پټې خبرې وکړئ او زه مو مزاحمه شم.

سولې وخنډل ویل نااا

د ښوونځي څلورنیمې میاشتني ازموینې تېرې شوې، پایلې  
بیا اعلان شوې او د دولسم ټولگي په دې ازموینه کې بیا  
شمشاد اول نومره شوی و.

د شمشاد ورور توریالی به کله کله کورته راته او ډیر وخت به  
یې د حکومت پر ضد جگړې کولې، یوه ورځ شمشاد ورته ویل  
للا وضعیت بیخي ښه نه دی، هره ورځ چې تاسو جگړې کوئ نو  
له هوا مو د ملي اردو چورلکې په توغندو ولي، ځانته پام کوه،  
مور یې ملالۍ ویل توریالی زویه د زریالي مړینې مې زړه  
سوری کړ، غم یې دروند دی، وگوره وضعیت مې خومره خراب  
شوی دی، سترگو مې دید هم پرینې او په وجود ماته شوې یم،  
بیا یې په ژړا شوه ویل:

زما توریا لیه زویه د زریالي خبره مې هېڅ له سترگو نه لیرې کېږي، هره ورځ چې دا بیرونی کوټې ته وگورم زریالی مې یادېږي، هغه ددې کوټې په جوړېدو ډیر زحمت گاللې و، ورو ورو یې د خپل ټیټکړي په څنډه خپلې اوښکې پاکولې، د ملالۍ د دې خبرو په اورېدو سره د شمشاد له سترگو هم اوښکې روانې شوې خو توریا لیه هېڅ نه ویل، خو شیبې ټول چوپ شول بیا ملالۍ غږ کړ چې توریا لیه زویه زما د ژړا خاطر وکړه بیا جگړې ته مه ځه، هغه چې تاسو یې وژنئ میندې، پلرونه، اولادونه، کورونه او هیلې لري، مه کوه زویه نور مه ځه، په دې وخت کې دتوریا لیه جېب کې مایل وشرنگېده، مخکې تر اوکې کولو شمشاده ورته په خدا ویل چې توریا لیه لالا څوک دی خو هغه ځواب ورنکړ او ټیلفون یې اوکې کړ ویلې بلې!.....

مخکې تر مخې ښې یې ورته ویل چې سمه ده همدا اوس درزم ملالۍ ویل څوک و، څه یې ویل؟ خو توریا لیه خبرې بلې خواته بوتلې او ویل چې ادې زه به نولار شم، د کوټې تر دروازې ووت مازدیگر مهال د کلي دوکان خواته شمشاد وخوږېده څو له ملگرو سره یې وگوري، سوله په خپله دروازه کې ولاړه وه، له لرې یې په شمشاد سترگې څښې کړې وې، په زړه کې ویل زما بې جوړې، ښایسته او په قد دنگ شمشاد!

شمشاد د سولې له دروازې تېر شو، سولې یې ښه په مړه گېډه دیدن وکړ خو شمشاد چې لا سولې پسې ډیر هم خپه شوی و ویې نه لیده، سولې د شمشاد شمېرې ته زنگ وواژه، کله یې چې شمشاد ټیلفون اوکې کړ سولې په کړس کړس خدا پیل کړه ویل یې:

اې! همدې ځای کې چې ولاړ یې ودریږه، ونه خوږیږې، خبرې درسره په ټیلفون کوم خو ښایسته خبره دې په خپلو سترگو گورم.

شمشاد په خدا ورته ویل:

ښا ته نو په بام ولاړه یې او له هغه ځایه زما دیدن کوي، بیا یې په غوسه ورته ویل:

له بامه ښکته شه هسې نه چې پلار او یا مشر ورور دې درباندي را نه شي.

سولې ورته وخنډل ویل یې:

زه د دروازې له درزه درته گورم، شل دقیقې وشوې دیدن دې کوم، بیا یې وخنډل، ههههههه

ته لا خبر هم نه یې

شمشاد خپل سر وگراوه، په وېښتانو کې یې گوتې تېرې کړې، شاعرانو خو دروغ ندي ویلي، یو وخت مې یوه ټپه اورېدلې وه او ویلي یې و چې:

مازدیگر ښه وي دیدن کېږي

ورکه دې ورځ شي انتظار کې تېره شینه

بیا سولې ویل:

شمشاده توریا لیه لالا او ملاله ادې څنگه ده؟

هغه ویل:

ملاله ادې ښه ده خو د توریا لیه لالا دې الله ج مل شي، د هرې ورځ پیل او پای یې په جگړه وي، زه پرې ویرېږم چې یا ځان مړ نکړي او یا بل څوک

ددوی خبرې نه وې خلاصې، چې د شمشاد ملگري زرغون پرې راغږ کړ ویل یې شمشاده څنگه چل ده؟  
دغو ورځو کې په تېلفون کې ډېر بوخت یې؟  
شمشاد سولې ته ویل:

ای اوس مې یو ملگری راغی، ده سره خبرې کوم، بیا غږېږو سوله او شمشاد د ژوند او مینتوب په داسې پړاو کې و چې کله به یې طبیعت،

کله به د سولې او کله به هم د شمشاد ملگرو غمازي کوله او د دوی تر منځ به یې د وصل کړې په فصل بدلولې.

که څه هم شنو ونو د پاڼو په کولو سره په ښوونځي کې د شمشاد او سولې تر منځ د جدایي دیوال اباد کړی و او په ښوونځي کې هم نجونو او هلکانو دوی پسې څار کاوه چې سوله او شمشاد څه کوي خوبیا هم دوی یا په کلي کې د دروازې له درزه او یا هم د ښوونځي په رخصتي ساعت کې یو د بل په دیدن سترگې مړولې او ښه په مینه به یې یو بل ته کتل.

منی په راسپدو و او دې مني په اصل کې د شمشاد او سولې لپاره د ښوونځي په دروازه کې د دیدنونو د پای زېری ورکاوه خو بیا هم دواړه خوښ ځکه و چې خپلې لوړې زده کړې به وکړي. ورځې تېریدې او شپې سبا کېدې، شمشاد او سولې د یوځای کېدو هیلې په دې موسم کې درلودې، بزگرو د خپل فصل حاصلات راټول، مېړیو غنم او وریژې خپلو غارونو ته وړلې او په هوا کې زانې د طبیعت سندرې ویلې خو ښکاریانو ټوپک په لاس د زانې مرگ ته ملا تړلې وې او دا فکر ورسره نه و چې دا زانې هم بچیان او ځالې لري.

توریالی له دوه تنو ملگرو سره یې د جنگ په لومړۍ کرښه کې جنگېده او پنځلس جنگیالیو یې ترې شل متره وروسته په مقابل لوري ډزې کولې، د هرې شیبې په تېرېدو سره جگړه سختېده، له ښاره د کېدونکو ډیسي توپونو او هاوانونو غږ شېبه په شېبه زیاتېده، د سهار اته بجې جگړه پیل شوې وه خو دا مهال یولس بجې وې، توریالي په خپله لاسي مخابره کې د توپان دولس په نوم په مخابرې غږ کاوه خو چانه ځوابوله، د حکومت د بریدگرو جنگیالیو شمېر ډېر وو، له ښاره غټو مرمیو هم د توریالي دوی د جگړې سیمه تر هدف لاندې راوستې وه، د توریالي جنگیالیو دده په شمول هېڅ هم نه ویل، شپږو تنو یې کین اړخ په درې سوه مترۍ کې هغه دوه پوریزه کور تر اور لاندې نیولی و چې سیمه ایز پولیس پکې ځای پر ځای شوي او په دوی یې د راکېټ او گیرنوف (پیکا) ډزونه کول، شېبه په شېبه د ډزو غږونه ډېرېدل.

توریالي بیا هڅه کوله چې توپان دولس مخابره باندې غږ وکړي او هغه یې خبرې ځواب کړي، پرله پسې توریالي توپان دولس، توپان دولس غږونه کول او هم مهاله یې ورسره مخامخ د ملي اردو په هغو سرتېرو دفاعي ډزې کولې چې غوښتل یې دوی ته ځانونه رانژدې کړي.

دا وخت له ښي اړخه هم د یوې لوړې کلا له څنډو ملي پولیسو د توریالي دوی په ځای د راکېټ ډز وکړ او دوی یې له اور لاندې ونيول، توریالي خپلو نهو جنگیالیو ته د تعرض قومنده وکړه او ښي اړخ ته یې په پولیسو د ۸۲ ملي متري توپ او راکېټ د ډز کولو امر هم وکړ، جگړه تر بل هر وخت گرمه شوه....

توريالي په خپله لاسي مخابره کې د توپان دولس او مرکز نهه شبکو غږونه کول خو چاېې مخابره نه ځوابوله، له مخامخ هديرې څخه د ملي اردو ټانګ د توريالي دوی سنگر په مرميو وويشته، دورې شوې، د باروتوبوی شو، سمندر اخ کړل، توريالي په راکېټ د ملي اردو په ټانک د راکېټ ډزو کې، هڅه يې داوه چې خپل ځای بدل کړی خو ملي اردو ډزې کولې او دوی ته يې وخت نه ورکاوه چې خپل ځای بدل کړي.

جګړه ډېره توده وه، په کليواله اصطلاح چې مور او زوی پکې نه پېژندل کېدل، غمي د خپل ټپي شوي ملګري سمندر پښه تړله او په ملي اردو يې ډزې هم کولې....

کېن اړخ ته د توريالي ملګرو دسيمه ايزو پوليسو سنگر په راکېټ وويشته، اتل غږ چې دوه سيمه ايز پوليس يې وويشتل، توريالي ټولوته مرال ورکاوه او خپله يې هم ډزې کولې، د سيميزو پوليسو پيکاچي شريدونه خالي کول او بې حده ډېرې ډزې يې کولې، اتل او انگار چې غوښتل په سيمه ايزو پوليسو د راکېټ ډزو کې د سيمه ايزو پوليسو په مرميو ولګېدل، دا دواړه هم ټپيان شول؛

غورځنګ په توريالي غږ وکړ چې انگار او اتل دواړه ټپيان شول.

توريالي بيا په توپان دولس شبکې غږونه پيل کړل خو ځواب يې نه و.

ښي اړخ ته د توريالي د ملګرو په منځ کې د ملي پوليسو د هاوان گولۍ ولګېده، درې جنگيالي يې ټپيان شول، چا خپل ټپونه په خپله تړل، چا له نورو مرسته غوښته، څوک بې هوښه و

او چاهم ډزې کولې او هم يې د ملګرو ټپونه تړل. له ښي اړخه پټنګ د ملي پوليسو په هغه ليکه د ګرنوف يو شريد تش کړ چې دوی خواته را روان شوی و او په توريالي قومندان يې غږ وکړ چې څلور تنه يې وغورزول.

توريالي او يوه ملګري يې هم په ملي اردو ډزې کولې، هم يې ملګروته روحيه ورکوله او هم يې په مخابره کې غږونه کول.

غوسه ډېره ورغلې وه، په مخابره کې يې په توپان دولس غږ وکړ، بيا يې غږ کړ توپان دولس، د ولسوالۍ مسوول قومندان ځواب ورکړ چې اورم يې، توريالي تور او شين واوښت، په غوسه يې ورته ويل:

دا څه ريشخند وهی، اوس دوه بجې دي او زه له يوولسو بجو راهيسې په مخابره کې غږونه کوم خو تاسو..

قومندان ورته ويل:

څه ستونزه وه، وايه چې څه شوي، توريالي په غوسه ورته ځواب ورکړ، څه وشي شپږ جنگيالي مې ټپيان شوي دي، مرمۍ مې په خلاصېدو دي، مخامخ ملي اردو راباندې تعرضونه کوي، ښي اړخ نه ملي پوليس له ټانګو سره د وړاندې راتګ هڅه کوي مونږ يې مخه نيولې او چپ اړخ ته د ميرواکا په کلا کې سيميز پوليس ځای پر ځای شوي دي او ولي مو.....

بيا يې ورته ويل:

له ټپي ملګرو مو ډيره وينه تللې ده، يو موټر هم راوليږئ، قومندان ورته ځواب ورکړ سمه ده خو تاسو ټپيان د سيمي په خلکو راوباسئ او پانسما يې کړئ.

توریالی په غوسه ویل:

زه مرم تاسې مې سر لاندې ګوړې لټوئ، دلته په کلي کې هېڅوک نشته، مونږ کلابند یو او تاسو وایئ چې ټپیان په کلیوالو امن ځای ته ورسوئ.

قومندان ورته ویل:

په لاره کې هم د حکومت ځانګړي ځواکونو کمین ناست دی، بیا چوپ شو ترلږه شېبه سکوت وروسته یې ویل سمه ده مرستندویه کسان در رسېږي نیم ساعت نوره هم جګړه وکړه.

مخابره یې کېښوده ملګرو ته یې ډاډ ورکړ چې تازه دمي جنگیالي رارسېږي اود ټپیانو د لېږد لپاره یې هم یو موټر راغونښتی، لږ صبر پکار دی.

جګړه توده شوه، توریالي غږ کړ چې مرمۍ مه خلاصوئ، یو یو ډز کوئ، کچیرې مرستندویه جنگیالي ناوخته راوړسېږي نو مرمۍ مو خلاصیږي او حکومتیان مو ژوندي نیسي او.....

د جګړې شدت شېبه په شېبه ډېرېده، ملي اردو، سیمیز او ملي پولیس ددوی سنگرونو ته رانژدې شول، هرچا ډزې کولې، د باروتو بوی و، شنې او تورې لوڅې پورته کېدې، توریالي اخ کړل، نور په ځمکه راولوېده، د څنګ جنگیالي یې باتور چیغې کړې، ویل یې:

هله توریالي قومندان مرمۍ وخوړه

باتور په سینه کشۍ ځان توریالي ته راوړس او په اړخ یې واړوه، ویې لیدل چې د توریالي په تندي یوه مرمۍ لګېدلې، څو واړه یې پرې غږ کړ چې توریالی قومندان ه توریالی قومندان، خوتوریالي غږ نه کاوه، پنځه دقیقې وروسته تازه

د مې جنگیالي د توریالي دوی سنگرونو ته راوړسېدل، توریالی او نور ټپیان یې تر روغتیايي مرکز ه ورسول، په روغتیايي مرکز کې ډاکټرانو ویل چې توریالي د ژوند پور پرې کړي دی او زڼې یې ور وتړلې.

د شمشاد دوی په کلي کې د جګړې اواز ه وه، چا ویل لیزري قطعې جګړه کړې، ځینو ویل چې واړه ډلګې جګړې ته تللي خو ځینو ویل چې جګړې ته د توریالي ګروپ تللی دی.

شمشاد او تر توریالي کشر ورور یې ننگیالی خبر شول، د توریالي شمېرو ته یې زنگ وهل، ټیلفون یې ګل و، هک پک یې اخوا دېخوا کتل، د خپل کلي له حکومت ضد قومندان آڅک یې د توریالي پوښتنه وکړه، هغه لومړی غلی شو، بیا یې ویل زه خبر نه یم.

شمشاد تک تور اوښتی و او په کلي کې یې له یوه او بله پوښتنه کوله چې جګړې ته څوک تللي او له توریالي لالا یې معلومات لري کنه، ځینو ویل مونږ خبر نه یو، ځینو ویل نا هغه جګړې ته نه و تللی او ځینو نورو ورته ویل چې له کوزکلي خبر واخلي هلته یې کلینیک ته مړي او ټپیان راوړي. د سولې پلار ملک فتح خان ته د کوزکلي د کلینیک مشر ډاکټر پښتون زنگ وهلی و چې توریالی په جګړه کې وژل شوی او جسد یې هلته په کلینیک کې دی، پاتې اوه ملګري یې هم ټپیان دی چې دوی تر درملنې لاندې نیولي خو د درې تنو وضعیت یې د اندېښنې وړ دی.

ملک فتح خان ننگیالي ته زنگ وواژه او خبر یې کړ چې توریالی په جګړه کې وژل شوی دی، بیا یې ورته ویل:

چې د خپل کور نظم دې برابر کړي، مړي پسې دوی له سپین  
ډبرو سره یوځای شي.

ننگیالی په لږزیدلو قدمونو خپل کور ته روان شو، تر خپل  
دروازې بې ژړل، دروازې ته په رسېدو سره یې خپل کینې جیب نه  
دستمال راووېسته او اوبنکې یې پاکې کړې خو مور یې ملالۍ  
خبره نه شي چې توریالی هم مړ شوی دی.

ننگیالی په دربار خپلې کوتې ته ګامونه اخیستل، ملالۍ له  
خپلې کوتې پرې راغبر کړ، ویل یې ننگیاله څنگه وارخطا یې؟  
هغه د خپلې کوتې دروازه راخلاصه کړه او مور ته یې ځواب وکړ  
چې هسې لږ ضرور کار لري، په کوټه کې پر مخې اوږد وغږېده،  
ژړل یې، اوبنکې یې له سترګو باران روانې وې، خو غږ یې نه  
ایسته، میرمن یې هیلۍ کوتې ته راننوته، د ننگیالی په لیدو  
حیرانه ودرېده، غوښتل یې چې له ننگیالی یې د ژړا د لامل  
پوښتنه وکړي او یا ملالۍ مور خبره کړي خو ننگیالی ورته لاس  
وخوږاوه.

هیلۍ ننگیالی په غېږ کې کلک ونیوه، څو شیبې یې ځانته  
نژدې کړ، بیا یې پوښتنه ترې وکړه چې ولې ژاړې، د هغه  
اوبنکې په مخ را روانې وې، په ژړا یې هیلۍ پوه کړه چې لالا  
یې توریالی وژل شوی او جسد یې د کوز کلي په کلینیک کې  
دی.

هیلۍ هم په ژړا شوه، دې هم ژړل خو د ننگیالی اوبنکې یې په  
خپل پروني پاکولې او هڅه یې دا وه چې په دې کار سره هغه ته  
ډاډګر نه ورکړي.

ننگیالی هیلۍ ته ویل:  
ملالۍ ادې ترهغو خبره نه شي ترڅو چې د ځوانیمرګ توریالی  
لالا جسد راوړو، ته کور پاک کړه او بندوبست وکړه خو پام چې  
ملالۍ ادې خبره نه شي.

مازديګرو، ننگیالی په منډه له حویلی ووت، ملالۍ پرې ور  
غږ کړ چې ننگیالیه چیرته منډې وهې؟

هغه ځواب ورنکړ خو هیلۍ خپله ژړا کنټرول کړه، اوبنکې یې  
وچې کړې او بیا یې ویل:

ملالۍ ادې هغه ولیبال ته لاړ او ویل یې د شپې ته میلمانه راځي  
تاسو کور پاک کړئ.

هیلۍ په کور کې اخوا او دېخوا منډې وهلې، کور یې پاکاوه، د  
توریالی مېرمنې زړلنستې ویل:

هیلۍ ننگیالی لالا څنگه په منډه راغی او په منډه لاړ خیر خو به  
وي؟

هیلۍ ورته ځواب ورکړ چې بیګاته میلمانه لري او بیرون یې  
ملګري په تمه و ځکه په بېړه له کوره ووت.

زړلنستې ویل:

هیلې خورې د توریالی تېلفون ګل دی ورته په انډیسنه کې یم،  
کارته مې هېڅ لاس نه ورځي، خیر دی ته نو نن زحمت وباسه او  
زما د دیګي نوبت وکړه، هیلې ویل:

سمه ده، ته ورشه او ارامه دې له اولادو سره یوه شېبه ویده شه،  
د ډوډۍ وخت کې دې زه له خوبه راوینوم.

څو شیبې تېرې شوې، ملالۍ هیلۍ ته غږ کړ چې میلمانه راځي  
نو زړلنسته دې هم له خوبه راویننه کړي خو هیلۍ ورته ویل هغه

لې ناروغه ده کار یې زه کوم.

شمشاد په کلي کې اخوا او د یخوا گرځېده چې د توریالي لالا پوښتنه یې وکړې، حیران پاتې و، لوری ورته ورک و، له ډېرو شمېرو دایرولو یې د تیلیفون د بټنورنگ تللی و، بیا د حکومت د مخالف قومندان چونغر خان نظامي مرکز ته ورغی، زړه یې اخوا او د یخوا کړ، بیا یې په لږزیدلي غږ او پټه غاړه ورو ویل: قومندان صاحب زما د لالا احوال راته راکړه، هغه چوپ شو، په خپل مخ یې دواړه لاسونه کېښودل، له شمشاد یې پټې د خپلو سترگو راغلې دوه څاڅکي اوبښکې وچې کړې، بیا یې ویل خو تیلیفون یې بند دی.

چونغر قومندان وپشېده، ځان یې وښور او، خپله مخابره یې راواخیسته او په چنار شبکې یې غږ وکړ، هېچا ځواب ورنکړ، بیا یې غږ وکړ بیا هم ځواب نه و، دریم واری یې چې په چنار شبکې غږ وکړ هغو ځواب ورکړ، چونغر قومندان هڅه کوله چې له چنار شبکې معلومات راواخلي او شمشاد پرې پوه نه شي خو شمشاد د چونغر قومندان څنگه نه خوشې کاوه.

چونغر قومندان لومړی په سیمه کې د جگړې د وضعیت پوښتنه ترینه وکړه، مقابل لوري ځواب ورکړ چې اوس وضعیت کابو شوی دی، توریالی قومندان یې له یوه ساتونکي سره مې او اته جنگیالي یې ټپیان دي چې په کلینیک کې تر درملنې لاندې دي، شمشاد چیغې کړې، ویل یې زما توریالی لالا وژل شوی؟ چونغر قومندان خپله اړیکه له چنار شبکې سره پرېکړه، شمشاد ته ویل:

نا هغه بل توریالی وژل شوی ستا لالا رک روغ دی. شمشاد له چونغر قومندان څخه پاماني وکړه او د خپل کور په لوري روان شو، څو قدمه یې واخیستل، څو ساعتونو ډول ډول سوچو اغېز پرې کړی و، ټول ځان یې لږزېده، د خپلې واسکټ له جیب یې تیلیفون راووېسته، د توریالي تیلیفون ته یې زنگونه وهل، دوه واره یې زنگ وواهه تیلیفون چا پورته نکړ، دریم وار یې چې زنگ وواهه د توریالي تیلیفون ننگیالي اوکې کړ، مخکې له هغه چې خبرې وکړي شمشاد یې د مور چیغې واورېدې، ویل یې:

لالا څه خبره ده، ننگیالي په ژړا او غوسه ورته ځواب ورکړ، خبره ورانه ده ژر کور ته ځان راوړسوه، شمشاد د کلي له بر سره د کور پر لور منډې پیل کړې، شمشاد مخکې و او د کلي بر سر کې د توریالي له مرگ ناخبره کسانو ورپسې نارې وهلې چې څه شوي؟

شمشاد د هېچا خبرو ته غوږ نه نیوه او مخ په خپل کور یې منډې وهلې، د چونغر قومندان له مرکز د شمشاد دوی تر کوره درې کیلومتره لاره وه، شمشاد خپلې خپلې یې ووېستې، هغه یې هم په لاس کې واخیستې او هڅه یې کوله چې خپله منډه تېزه کړي خو د پښو غږ یې تېښتېدلی و، د زیاتې هڅې سره سره یې د پخوا په څېر تېزه منډه نه شوه کولای، هسې یې هم د زریالي مړینې د شمشاد د زړه زور اوبه کړی و.

شمشاد په منډه تر خپلې کوڅې ځان راوړس او، ویې لیدل چې دوه سراچې، یو فولډر موټر، څلور موټر سایکلونه او لسگون د حکومت مخالفه وسله وال ولاړ دي، هره خواته گوري، کلیوال

هم راتول دي، ټولو خپل لاسونه ترزنو لاندې نيولي و او خپه ولاړ دي.

شمشاد په بېرې سره خپل کورته ننوت، په دروازه کې يې خپل نژدې خپلوان وليدل، مخامخ برنډې ته يې چې وکتل د توريالي د جنازې چپرکت ايښی و، حيران ودرېده، همدلته ولاړ پاتې شو، بيا يې غوښتل چې د توريالي چپرکت ته ځان ورسوي، ورو ورو روان شو، د چپرکت سر ته يې مور ملالۍ ناسته وه په لوړ اواز يې چيغې وهلې، د توريالي پښو ته يې ميرمن زړلښته او ماشومان يې ولاړ و، ټول له ډاگې ډاگې لږېدل او په زوره زوره يې ژړل، د کلي يو شمېر سپين سرې ښځې هم راغلې وې او نورې هم راروانې وې، ملالۍ به د توريالي په جنازې ورتيټه شوه او بيا به يې سر پورته کړ.

د توريالي جسد نور ټول روغ و او يوازې يوه مرمۍ يې په تندي باندې لږېدلې وه، شمشاد د توريالي د مړي سر ته ورسېده، غوښتل يې ورتيټ شي او د توريالي په بې روحه تن خپل مخ کېږدي، خو مور يې ملالۍ شمشاد په غېږ کې ونيوه او دواړو په گډه چيغې وهلې، د شمشاد دوی د کلي تر ټولو زړې مېرمنې وړانگې ملالۍ ته ډاډگېر نه ورکوله او بيا يې ورته ويل خیر دی مه ژاړه دا هلک دې له ژړا مړ کړ، ملالۍ خپل ژړا کنټرول کړه، د شمشاد له سترگو او ښکې راروانې او په زوره زوره يې ژړل چې غږ يې د کلي بر سر ته هم ته، خو شېبې يې همدلته په ژړا تېرې کړې، بيا راولوېده او بې هوښه شو، کليوالو رامنډې کړې، ملالۍ هم د توريالي جسد پرېښود او شمشاد يې غېږ کې

راونېوه، ننګيالي او بل ورور بريالي رامنډې کړې، ويل څه خبره ده؟

د توريالي په غم د غمجنو ژړا چې خو شېبې وړاندې کلي خبرول د شمشاد په بې هوښه کېدو چوپ شول، ننګيالي او بريالي خپلې اوښکې پاکولې او شمشاد يې پورته کړ، ننګيالي کېناسته او د شمشاد سر يې په خپل زنگانه کېښود، ټول هک پک ولاړو، د شمشاد په بې هوښه کېدو د ټولو له سترگو او ښکې روانې وې خو په زور چا نه ژړل، زړلښته دا وخت د توريالي سر ته ناسته وه، د هغه مخ ته يې کتل او اوښکې يې تويولې، شمشاد ته يې مور ملالۍ د بورې شربت په خولې کې ور وخاوه، يوه شېبه تېره شوه او شمشاد سترگې وغوړولې، وبې ليدل چې ټولو د توريالي جسد پرېښی او ده باندې راتول دي، په خپل ځای کې کېناسته او خپله ژړا يې بيا پيل کړه او خو شېبې يې وژړل، شمشاد د توريالي د تابوت سر ته ناست او په لوړ غږ يې د بې کسی کوکې وهلې، بريالي ورغږ کړ، شمشاد په ژړا ورته ويل څه وايي لالا؟

بريالي ويل:

زه ښار ته ځم، د سخات لپاره توکي راوړم، تاته جانباز اکا غږ کوي او دروازه کې درته په تمه دی.

جانباز اکا خپل زوی سپين غر ته غږ کړ، سپين غر يې چې غوږونه مخې ته ودرېده، جانباز په غوسه ورته ويل:

هلکه د بيگا لپاره ډوډۍ ټولو کسانو ته په خپل کور کې تياره کړئ او بيا ديگی دلته راوړئ، سپين غر هڅه وکړه چې له جانباز پوښتنه وکړي، خو جانباز په غوسه ورته ويل څه ته راته

گورې نه دې يم ليدلی؟

هله زر کوه لارښه او هغه برگ پشیرلی پسه حلال کړه او ډوډۍ راوړه.

د شمشاد دوی له کوره د چیغو اوازونه پورته کول، ویر جوړ و، ملالی خپل د کور مشر زوی له لاسه ورکړی و، د توریالی دنگ قد، بنایسته خبره، خماری سترگې او تور وېښتان د هېرېدو نه و، هیلۍ خپل وېښتان غوڅول او ننگیالی هم په چوپه اوبښکې تویولې.

بریالی جانباز ته ورو ویل:

اکا شمشاد راغی، جانباز په خپله ږیره لاس تېر کړ، په بریتو بې گوتې ووهلې، بیا یې د خپلو نساوړو قطی د لاس په ورغوي وواهه، شمشاد ته یې ویل:

شمشاده! جنازه سبا نهه بجو ته شوه، اعلانونه ټولو جوماتونو ته ولیکه.

ټوله شپه ملالی، زړلښتې، هیلۍ، شمشاد، بریالی او جانباز د توریالی جنازې ته په کتو سبا کړه، زړلښته، ملالی او شمشاد درې واړه بې هوښه شول، پرته له جانبازه نورو ټولو ژړل، ملالی ویل: اوف خدایه ج دا شپه خومره اوږده شوه، هېڅ نه سبا کېږي، کله چې شپه په سبا کېدو شوه نو شمشاد او ملالی دومره ژړلی و چې غږ یې ناست او خبرې یې سمې نه شوې کولای.

بالاخره شمشاد خپله دویمه ستره تکیه توریالی ورور هم خاورو ته وسپاره، مخکې له دې چې امام په هدیره کې وعظ اونصیحت ترسره کړي شمشاد د توریالی په کبر اوږد وغږېده او تر ژړا وروسته بې هوښه شو، ملگري یې شهزاده او پامیر هغه

موټر کې د کلي روغتون ته یوړ، نیم ساعت وروسته په روغتون کې په هوښ راغی.

د توریالی په کبر ولاړ دیني عالم قاری جمعه الدین خلک امن او ټیکاو ته راوبلل او ټینگار یې دا و چې دنیاوال په افغانستان کې د خپلو گټو د دوام لپاره دلته د جگړې تنور گرم ساتي.

بیا یې ویل افغانستان د دنیا لپاره تر ټولو ښه تنور دی هر یو پکې په خپله خوښه ډوډۍ پخوي خو د غه تنور زمونږ او ستاسو د زلمیو په تنو تود دی.

شمشاد، بریالی، ننگیالی، ملالی او ټولې کورنۍ یې یوه له غم ډکه ورځ پای ته ورسوله، هغه ورځ چې ډېره ترخه او خواشینونکې وه.

فتح خان د شپې ډوډۍ هم د شمشاد دوی کور ته راوړه او ملالی ته یې ویل:

وریندارې خیر دی، ته خو مشره یې، ډېر ویر مکوه، هلکان دې له ژړا مړه کړل، زغم او صبر ولره، بیایې ویل د الله ج امانت و بېرته یې درنه واخیسته.

هماغه شپه ټول کلي د توریالی د مرگ او د شمشاد د کورنۍ لپاره اسویلي او افسوسونه کول خو لاس ته یې هېڅ هم نه ورتلل.

فتح خان خپل کور ته لاړ، خپه ښکارېده، سولې ته یې ویل: لور مې یو گیلان تر یخ چای راته راوړه، د سولې مور ویل د سولې پلاره ډوډۍ تیاره ده، مخکې له دې چې فتح خان څه ووايي په لوړ غږ یې ویل:

سولې وه سولې هله ډوډۍ ژر راوړه پلار دې نن ډېر سترې شوی دی ورې به هم وي، اول ډوډۍ راوړه بیا چای. د فتح خان وچلي چې له ډېر خپګانه ګونځي کړي و او سترګو بې شپول وهلی و، ویل یې:

ناا ډېر سترې او خپه یم هېڅ مې زړه ته نه کېږي یواځې چای راته راوړئ.

سولې چای ورته راوړ، بیا یې ویل:

ولې پلاره ډوډۍ نه خوري؟

د فتح خان په مخ د اوبنکو باران جوړ شو، ویل یې ننۍ ورځ ډېره سخته او له خپګان ډکه وه، د توريالي مرګ یو خوا او د شمشاد بې هوښه کېدل او ژړا بله خوا، ډېر یې خپه کړم، هغه ډېرې بدې ورځې کولې، سولې په خپله خوله لاس کېښوده، یوه شېبه غلې شوه، بیا یې ویل پلار ځانه څوک بې هوښه شول؟ پلار یې ویل نور به څوک بې هوښه کېدل، شمشاد ژړل څو واړه بې هوښه شو اخر مې هلکانو ته ویل چې کلینیک ته یې ورسوئ، کله مو چې د توريالي جنازه خاورو ته سپارله شمشاد بې هوښه و.

سولې خپله جوړه کړې مړۍ له ډېره خپګانه په غوري کې پرېښوده، څو شیبې یې هېڅ ونه ویل، مور یې سر و خوزاوه، سولې ته یې وکتل ویل یې:

په څه فکر کې لارې چې جوړه کړې مړۍ دې په غوري کې پرېښوده؟

سولې ویل:

هسې د پلارجان خبرو ته مې لږ فکر وکړ.

خپلې کوتې ته لاړه او دغه شپه یې داسې تېره کړه لکه په سکروټو چې ولاړه وي، د شمشاد لپاره ډېره خپه وه، هره شېبه یې شمشاد سترګو سترګو ته کېده، څو واړه یې په زړه کې دا خبره راغله چې شمشاد ته به زنگ ووهي او پوښتنه به یې وکړي څو زړه نا زړه به یې بېرته ټیلفون کېښود، دا شپه یې همدا سې تېره کړه، شمشاد او سولې دواړو د کانکور د ازموینې لپاره هره ورځ او شپه درس ویلې، چمتووالی یې نیوه څو په دې ازموینه کې د خپلو خوښو پوهنځیو ته بريالي شي خو د توريالي مړینې دواړه له درسه ووېستل.

پنځلس ورځې شمشاد هېڅ درس ونه ویلې، د کانکور ازموینه، وروستي پلانونه او خپلې زده کړیزې هڅې هرڅه ترې پاتې شوې.

د توريالي تر مړینې وروسته ورته د هر سهار او ماښام پیل پیکه اوبدرنگه و، ملالۍ به هم اوبنکې تویولې او....

پنځه څلویښت ورځې تېرې شوې، د څلویښتي تر خیرات

وروسته ملالۍ چې خپل سر په

سره ټوټه تړلی و، ویل یې

شمشاده زویه، توريالي ته دې الله ج جنتونه نصیب کړي، ته دې نو نور خپل درس ووايه چې د کانکور ازموینه دې په مخکې ده. شمشاد یې د مور ددې خبرې په اورېدو لومړی په خپل ځای کې چوپ پاتې شو، آه یې ونه کړ، د څو شېبو په تېرېدو یې ورو ویل سمه ده ملالې ادې.

د کانکور ازموینې د چمتووالي کتاب یې له ځانه سره واخیسته او له کوره ووت، غوښتل یې د سولې له احواله ځان خبر کړي،

کتاب یې خلاص نه کړ، په لاره یې لږ زیږدلي قدمونه اخیستل، ورو یې له ځانه سره ویل چې که درس هم ووايم او کانکور کې هم د خپلې خوښې پوهنځي ته بريالی شم د اقتصادي ستونزو له امله زده کړې نه شم کولای.

توريالی لالا یې ورپه زړه شو، په غوسه یې دا ټپه د شونډو په سر تېره کړه.

### که غم له غمه شرمېدلی

#### په مابه نه راتلل جوړه جوړه غمونه

څو قدمونه یې نور هم واخیستل، د سولې دوی په دروازه یې سترگې ولگېدې، ډېره موده یې د سولې بادامي سترگې، کنج کنج بانه، تورې او مارډوله زلفې، چناري پزه او د مالوچ په خبر سپین مخ نه ولیدلی، هغه یې په ذهن راوگرځېده، په کوڅه کې یې ایسته ایسته وکتل، هېڅوک ورته معلوم نه شول، ځکه شمشاد غوښتل چې د سولې خوږ او زړه راښکونکي غږ په خپلو مینو غوږو واوري، خپل بنی لاس یې د واسکت کینې جیب ته تېر کړ، ټیلفون یې راووسته، په ښښه یې ورته گوټې تېرې کړې، د سولې شمېره یې د زړه په سر لیکلې وه. د سولې شمېره یې ډایله کړله، ټیلفون یې غوږ ته نژدې کړ خو د اتصالات شبکې ورته ویل چې تاسو په خپل حساب کې د اړیکې ټینګولو لپاره کافي کړډټ نلري، بېرته یې د ټیلفون د پرې کولو بټن کېکاږله، په غوسه یې ویل:

زما خواړه نصیبه.....

د سولې دوی دروازې ته یې په ځیر ځیر وکتل، مسکې شو، په زړه کې یې تېره شوه:

### که دیدن وشي که ونه شي

#### د یار په کلي تگ راتگ مژه کوبینه

څو قدمونه یې نور هم واخیستل د کلي دوکان ته ودرېده، د شمشاد له قسمته د هغه دروازه هم بنده وه، زړه نا زړه یې د دوکان دروازه وټکوله، د ژمي لومړۍ ورځې پیل شوې وې، هوا سړه وه، شمشاد خپل لاسونه په جېبونو کې اچولي و، بیا یې د دوکان دروازه په خپله پښه وټکوله، شمشاد په بېړه دروازه ټکوله، کتاب یې قات کړ او د خپلو کالیو د اړخ جیب ته یې واچوه، غوښتل یې بیا د دوکان دروازه وټکوي خو دوکاندار په خپله حویلی کې وټوځېده ویل یې:

څوک یې درغلم یوه شپبه، دوه درې شیبې نور هم ودرېده، دوکاندار له دننه د دوکان دروازه خلاصه کړه، شمشاد په بېړه ویل:

کاکا ښه یې، اتصالات کړډټ کارت مې پکار دی، دوکاندار ځان اخوا او ديخوا کړ، شمشاد په بېړه بیا ورته ویل:

کاکا - کاکا د اتصالات کړډټ کارت راکړه، دوکاندار خپلې شونډې راټولې کړې، د دوکان له دروازې بیرون راووت او له خولې شنه نصور بیرون توف کړل، په خپله مخکنۍ لمنه یې خوله پاکه کړه، شمشاد ته یې په خدا ویل:

وراره ولې بېړه کوي؟ خیر دی کارت درکوم، بیا یې وخنډل ویل یې:

هلکه شمشاده لکه چې کومې ملګرې ته دې زنگ وهې، ډېر په بېړه ښکاري، شمشاد غلی شو، ورو یې ویل:

ناا ناا کاکا هسې یو ټولگیوال مې زنگونه ووهل، غږ یې نه راته اوس غواړم زنگ ورته ووهم، دوکاندار له جیبه کارتونه راووستل، شمشاد ته یې کارت ورکړ، بیا یې ورته ویل شمشاده وراره زه نو کار لرم دوکان بېرته بندوم. دوکاندار سره په خبرو کې شمشاد کارت خپل ټیلفون ته ور زیات کړ.

په سرک کې یې ټولې خواوې وڅارلې، بیا یې د سولې ټیلفون ته زنگ وواژه، سوله یې له موره څو قدمه لرې شوه او ټیلفون یې اوکې کړ شمشاد ویل:

سلام سولې څنگه یې، درېسې خپه شوی وم، مور مې ویل درس دې وایه، اوس بنکته ځمکو خواته تلم چې درس ووايم ستاسې دروازې سره وم یو زنگ مې درته وواژه.

سولې ویل ای شمشاده اوس چیره یې؟ شمشاد ویل ستاسې دروازې سره یم که وزگار یې دروازې ته راشه

سولې په کور کې یوخوا اوبل خوا وکتل ویل یې: سمه ده شمشاد جانه یو شېبه گورم چې پلار او لالا مې کور کې نه وي دروځم.

ټیلفوني اړیکه یې پرې کړه، یوه شېبه چوپ ودرېده، بیا یې د خپل کتاب په پلمه د پلار کوټې ته لاړه، ډاډه شوه چې پلار او ورور یې په کور کې نشته

ورو ورو یې قدمونه اخیستل او له دروازې بیرون راووته. شمشاد پنځوس متره لرې د سولې له دروازې ولاړ و، په سرک کې یې بنکته او پورته قدمونه اخیستل، هغې ورته لاس

وخوزاوه، د شمشاد زړه درېهار پیل کړ، په وجود یې یو ډول لږزه راغله، ډارېده چې څوک یې ونه ویني، خواته یې ورغی ویل یې:

څنگه یې سولې؟

هغې ځواب ورکړ بڼه یم خو دومره نه، پخوانۍ مزه مې نشته شمشاد په حیرانتیا ورته ویل:

ولې سولې؟ څه درباندي شوي دي؟

سولې په کوڅه یو خوا او بل خوا وکتل، ویل یې تشویش مه کوه، هسې ستا په اړه ډېر وخت فکرونه کوم، ته مې یادېږي، بیا یې په کړس وخنډل ویل یې:

شمشاده ته څو په ما مین نه یې، زه درباندي مینه یم ځکه خو هر وخت ستا په اړه فکر او غم کوم.

شمشاد مسک شو ویل یې:

گوره لېونی دومره ډاډه په دې لوی سرک کې کیسې مه کوه هسې نه چې څوک مو وويني، بیا یې ویل سولې ته هېڅ د خلکو له خبرو نه ډارېږي؟

سولې په خدا ویل: ای شمشاده دا ټپه دې نده اورېدلې؟

چې دوه مین سره یوځای شي

په ټولو خلکو د ړندو گومان کونډه

شمشاد وخنډل ویل بڼاا نو

سوله موسکۍ شوه، مخکې له دې چې څه ووايي، شمشاد ورته ویل زه دې په اړه شپه او ورځ غم او فکر کوم.

سولې په خدا ویل بیا هم کمه ده

شمشاد وخنډل ویل یې هغه څنگه؟

سولې ورته ويل:

زړه دې نو غواړي چې د ملک لور پرته له غمه او فکړه خپله کړې؟

دواړو وخنډل، خدا يې لا نه وه خلاصه چې شمشاد خپل کتاب له جيبه راوويسته ويل يې:

زه نو سولې جانې درنه ځم، د کانکور ازموينې لپاره درس وایم سولې اجازه ورکړه، شمشاد په سرک خوشاله روان شو، ځکه د سولې دیدن او له هغې سره په خبرو کولو يې زړه خوشالېده، له خوشالۍ يې زړه ټوپونه وهل، په سرک يې د کتاب پانې اړولې او میده میده قدمونه يې اخیستل.

تر ډېره يې په شمشاد پسې کتلې، بیا کوټې ته راغله او خپل کتاب راواخیسته خو د کانکور ازموينې ته چمتووالی ونیسي، کتاب يې لاس کې ونیوه، روحاً له شمشاد سره او تش کالبوت په کور کې وه، پسته او سپینه څنگل يې له خپلې زنې لاندې کړې وه، هغه سره د یوځای والي فکرونه يې کول. د سولې مور غوټۍ د کوټې ور خلاص کړ، سوله د شمشاد په یادو کې دومره ډوبه وه چې مور ته يې هېڅ پام نه شو، غوټۍ خپل غوږونه چچ کړل، په رډو رډو سترگو يې ورته وکتل، یوه شېبه يې هېڅ ونه ويل، حیرانه ودرېده، سولې ته يې په ځېر ځیر وکتل، بیا يې په غوسه او په خدا ويل:

ای څه خبره ده څه فکرونه کوي؟ د مینانو په څېر فکرونه کوي، د چا خبره دې د خپلو سترگو په کتابچه کې نقاشي کوله؟

سولې ژر بیرته په بالښت تکیه وکړه، مور ته يې وکتل چې په ځېر ځیر ورته گوري، بوڅه په دروازه کې ولاړه ده، په خدا يې

ويل:

په دې کتاب کې جالبې او مهمې پوښتنې شته هغې ته حیرانه شوم چې د کانکور په ازموینه کې به يې څنگه حل کوم او د خونې پوهنځي ته به بريالی کېږم.

نالوستې غوټۍ وخنډل د سولې په لور ور روانه شوه، سوله يې په غېږ کې ټینګه ونيوله، ويل يې:

سولې لورې، اورېدلی مې دي چې ډېری لوستې نجونې ژر مینښي نو که په چا دې زړه بایللی وي، غوټۍ مور ته دې ووايه هسې دې هم پلار وایي چې سولې لور ته مې وایم چې په خپله خوښه واده وکړي.

سولې وخنډل ويل يې:

نا ادې ته هم څنگه فکرونه کوي، زه د درس غم کوم ته د واده د سولې خبره نه وه خلاصه، غوټۍ يې خبره پرې په خوله کې ور وچه کړه ويل گوره سولې پلار دې چې کومې خبرې وکړي عملي کوي يې.

سولې وخنډل، خدا يې په بيخي ډېره کړه

غوټۍ ورته ويل:

سولې گوره چې ستا په زړه مې خبره وکړه څنگه خاندې او خوشاله يې؟ خو گوره د پلار یوه خبره دې له هیره ونه وځي.

سولې په خدا او حیرانتیا ويل غوټۍ ادې کومه خبره؟

مور يې ويل:

سولې لورې پلار دې وایي چې سوله لوستي ځوان او په داسې کورنۍ کې ورکوم چې ښه مالداره او شتمن واوسي.

سولې په غوسه ويل:

پلار مې عجیبې خبرې کوي، شتمن کور دې ورک شي، هره ورځ به گلې گلې میلمانه راځي او زه به ورته چای او ډوډۍ تیاروم، دومره مې له وسې نه کېږي، زه غواړم پوهنتون ووايم او وروسته له واده دنده ځانته پیدا کړم.

غوټۍ وخنډل، ویل یې:

سولې لورې په کوم لوستي او غریب هلک مینه شوې یې، ستا چې خوښ وي مونږ پکې هېڅ هم نه وایو.

سولې ویل:

نا! ادې هېڅ خبره نده، سوله ستا لور ده په هر عادي ځوان نونه مینېږي.

شمشاد خپل کتاب میډه میډه لوسته او قدمونه یې اخیستل، یو وخت یې پام شو چې په کتاب لوستلو آن د کندوز د سین څنډې ته یې ځان رسولی.

د سین په غاړه په یوې غټې او سپینې تېږې کیناسته، هغه دوه شپې وړاندې له سولې سره د یوځای کېدو خوب لیدلی و، مخ یې روانو اوبو ته واړوه، بیا یې خپل خوب ورته وویلې.

مرغانو د ژمي په دې سارې موسم کې ډول ډول غږونه کول، اوبه چې تر پخوا په سین کې کمې شوې وې په تېږو به چې لگېدې یو ډول سندرېز غږونه ترې وتل، موسیقي یې خپروله، کتاب یې خلاص کړ، یوه پاڼه درس یې زده کړ، بیا یې جیب ته لاس کړ او تېلفون یې راووسته، غوښتل وگوري چې ساعت څو بجې دی خو یوه ټپه یې ذهن ته راغله په هغې پسې یې بله ټپه د شونډو په څو کو تېره کړه، بیا یې سوله یاده کړه، کتاب یې بېرته بند کړ، سر یې په زنگنو کېښوده،

ځان یې په خپله کورتۍ کې راپټ کړ، څو شیبې همدا سې تېږې شوې، د تېلفون په پیغام خونه یې گوته کش کړه، سولې ته یې په پیغام کې ولیکل:

خاورې به درس زما په یاد شي

کتاب په لاس یې مسیجونه درلېږمه

پیغام یې سولې ته ولېږه، په هوا کې د کارغانو غږونه شول، کاغ کاغ یې کاوه، شمشاد له ځانه سره وخنډل ویل یې:

مالا د ژمي د سوند توکو غم ندی خوړلی خو کارغان بیا واوره غواړي.

کتاب یې بیا خلاص کړ او په همدې سپینې تېږې ناست او د سین په غاړه یې درس پیل کړ، پوره دوه ساعته یې درس وویلې د سین د غاړې سارې باد یې غوږونه وریځ کړل، کتاب یې بند کړ، بیرته د غره ډډې خواته روان شو.

ژمی و او ونو خپلې شنې جامې ویستلې وې، پانې یې نه درلودې، ځکه ډېرې لرې سیمې هم د شمشاد د سترگو له نینګګه ښکارېدې.

کین اړخ ته یې خپل مخ واړوه او د بغلان د بورې فابریکې لوړې او لویې ودانۍ ته یې وکتل، په غوسه یې ویل:

دا فابریکه ښه بوره نه جوړوي، هسې نړیوال شهرت لري، ځکه د دې فابریکې بوره دومره خوږه نده لکه د سولې نوم.

سولې وروسته له غرمې دوه بجې د شمشاد پیغام وکوت، د هغه ټپه یې ولوسته په زوره زوره یې وخنډل او خپلې کوټې ته ننوته، ورځې بیګا کېدې او شپې سبا کېدې د شمشاد پنځم ورور نومیالی چې درې کاله یې په ایران کې وتلی و د توریالي د

مړينې له خبریدو وروسته بیرته خپل هیواد ته راغی.  
ملالی ویل:

زویه ښه شو چې راغلی، بیخي خوب نه وړلم، ځوانیمرگ  
زریالی اوتوریالی مې یادېدل ته مې هم یادېدې، دعا مې الله ج  
قبوله کړه.

نومیالی له غم ډک ناست، سترگې یې له ژړا ډکې کیدې  
ویل یې:

ادې یادېدل خو پکې شته، زه هم په ایران کې خوښ نه وم، د  
پردي وطن مسافري او هلته مزدوري کول اسانه نده، ټوله  
کورنۍ مې یادېده، بیا یې له خپله ځایه پورته شو او د ملالی  
په زنگانه یې سرکېښوده، یوه شېبه غلی څملاسته، بیا یې ویل:  
ته مې ملالی ادې بیخي ډېره یادېدې، لس ورځې نورې هم تېرې  
شوې، په دې ورځو کې شمشاد او سوله د پخوا وختونو په  
پرتله ډېر بوخت و، دواړو په ځان شپه او ورځ یوه کړې وه درس  
یې ویلې چې په کانکور ازموینه کې ډېرې نومرې ترلاسه کړي او  
د خپلې خوښې پوهنځي ته بریالي شي.

بله شپه ټول په کور کې ناست و، بریالي ویل:  
شمشاده ته دې زده کړې کوه، بیا یې د ننگیالي، نومیالي،  
شمشاد او ملالی سترگو ته وکتل، هېچا هېڅ هم ونه ویلې.  
بریالي ویل:

توریالی لالا دې الله ج وښی، لاس او پښې به یې کولې سرکال  
د پاچا ځمکه کې غنم هم هغوی خپله کښت کوي، نومیالی هم له  
ایرانه راغی، شمشاد ورورک هم ښایي د کانکور په ازموینه کې

بریالی شي ځکه ډېر درس وایي زه پرې باور لرم نو لگښت مو  
زیات او عاید مو کم شو.

ملالی په خپل ځای کې وخوژېده، په تریو تندي یې بریالي ته  
ویل:

هلکه کومه خبره خو کوي شف شف مه کوه خبره دې سپینه وکړه  
شمشاد ویل:

ملالی ادې بریالی خبره په نیمه کې کوي خو زه په یوه نیمه هم نه  
پوهېږم، ټولو وخنډل، بریالی یوه شېبه چوپ شو، بیا یې ویل:  
زه یوه خبره کوم راباندې غوسه نه شئ، ملالی نوره هم غوسه  
شوه، تندي یې گونځې وکړې، وچلی یې تروش نیولی و،  
پوهېده چې بریالي کوم تصمیم نیولی او غواړي کومې خواته  
لاړ شي.

بریالی غلی شو خو شمشاد ویل:

ادې ته یې پرېږده چې بریالی څه وایي؟

ملالی د وچې شیریني قاپ ځانه ته راټږدې کړ، یو شیرینک یې  
خولې ته واچوه او د شنه چای پیاله ورته شمشاد له ترموز ډکه  
کړه،

ویل یې:

اورم یې ووايي.

بریالي ویل:

مورې، د کور روزگار مخ ته وړل اسانه کار ندی، کښت او کار  
هم نشته وروسته تردې به څه کوو او څه به کېږي؟

ملالی یې خبرې ور پرې کړې په غوسه یې ویل:

هلکه څه غواړي ووايي؟

د بريالي له سترگو خو څاڅکي اوښکې راغلې، ژر يې وچې کړې چې ملالۍ يې ونه ويني، بيا يې ويل که مو خوبنه وي، که مو خوبنه وي، که مو خوبنه وي؟

دا خبره يې خو واره تکرار کړه اخر شمشاد ورته ويل:

لالا ته ووايه چې څنگه کار دی او په څه شي کې خوبنه غواړې؟ بريالي سوړ آسويلی ووېسته، ورو يې ويل:

زه غواړم چې ستاسې په خوبنه د روزگار د چلولو لپاره ملي اردو ته لاړ شم او په حکومت کې دنده وکړم، که پنځلس ذره افغانۍ زه کور ته هره مياشت راوېږم نو چانه به نه پوروي کېږو، بيا يې ويل:

د توريالي لالا د گور او کفن پيسې مو چې له جانباز اکا په پور اخيستي هغه به هم خلاصې کړو.

شمشاد وخنډل ويل يې:

هو د جانباز اکا پيسې که ژر بېرته ور نه کړو، د ورځې به پنځه واره راځي او هرځل به شپږ کپې نصوار هم خولې ته اچوي، ټولو وخنډل، ملالۍ هېڅ هم نه ويل خو نوره هم غوسه شوه، وروڼه يې ټول همغږي و چې بريالی دې ملي اردو ته لاړ شي، ملالۍ په خپل ځای کې نېغه کيناسته او ويل يې:

هلکه برياليه دا خپلسري تصميمونه مه نيسه چې گټه نه کوي، بيا يې ويل:

زريالي او توريالي هم زما ونه منله اخر خو دې انجام ورته وليده، خبرې ټولو بس کړې، درې ورځې نورې هم تېرې شوې، سولې شمشاد ته پيغام راډېرلې و او پکې ليکلي و چې بايد نن په تيلفون خبرې ورسره وکړي.

سولې د شمشاد د ليدو مینه د تيلفون په خبرو هم ماتوله، شمشاد بيا د سين غاړې ته لاړ، کتاب يې ولوسته، تيلفون يې وکوت چې پيغام ورته راغلی.

شمشاد مخکې له دې چې پيغام خلاص کړي بيخي خوشاله شو، پيغام يې وکوت، ژر يې د سولې شمېرې ته زنگ وواهه...

سولې د شمشاد تيلفون پرې کړ، لږې شېبې تېرې شوې، د شمشاد تيلفون ته يې زنگ وواهه، تر سترې مه شي وروسته سولې شمشاد ته ويل:

اې شمشاده! د کانکور ازموينه راوړسېده، ته د کوم ولايت پوهنتون انتخابوي؟

شمشاد وخنډل ويل يې:

زما سولې زه ټول د بغلان پوهنتون پوهنځي انتخابوم سولې ويل بيا! خو زه د کابل پوهنتون انتخابوم

شمشاد وخنډل ويل يې:

دا خبرې دې نه منم ته پرته له ما هلته کله اوسېدی شي؟

سولې پوښتنه وکړه، ولې شمشاده د بغلان پوهنتون ټاکي او ولې له بغلانه ليرې نه ځي؟ شمشاد لومړی چوپ شو، له ځمکې غږ ووت له شمشاد نه، بيا سولې پرې راغږ کړ، لکه چې ځواب مې نه لري؟

شمشاد ويل:

نا! خو که د بل ځای پوهنځي ته بريالی شم نه يې شم ويلي، غريو نيولی شو، ويل يې:

زريالی او توريالی لالا مې مړه شول، نوميالی لالا مې هم له ايرانه بېرته راغلی دلته وزگار گرځي، د پاچا کا کا ځمکه هم

راروان کال مونږ ته په اجاره نه راکوي چې غنم پکې کښت کړو،  
بريالی، ننگيالی او نوميالی لالا هم وزگار دي نو بل ولایت کې  
زه کله پوهنتون ویلی شم.  
سوله له خپلې پوښتنې ددې خبرو په اورېدو پښېمانه شوه، ویل  
یې:

سمه ده زه هم د بغلان پوهنتون انتخابوم چې لڅیره یوځای  
واوسو، د توريالی د مړینې دوه میاشتې تېرې شوې، جانباز په  
هغو دیرش ذره افغانیو پور پسې د بريالي دوی کور ته ورغی  
چې د توريالي د مړینې په شپه یې ترې په پور اخیستې وې  
جانباز بريالي ته په تروش تندي ویل:

د توريالي د مړینې دوه میاشتې تېرې شوې، زما د پیسو غم مو  
ونه کړ لکه چې خورلې مو گڼلې دي، بیا یې یوه کپه شنه نصوار  
خولې ته واچول، پوزه یې کش کړه، د لونگۍ شمله یې شاته  
واچوله او ویل یې:

برياله بچو مه خپه کېږه ماته هم پکار دي، بريالي یو ساعت  
ورته غږېده اخر یې په په پټه غاړه جانباز اکا قانع کړ چې پور یې  
خو ورځې وروسته ورکوي.

د همدې ورځې په سبا بريالي ډېر فکرونه وکړل چې له کومې  
لارې د جانباز اکا پور ور خلاص کړي، یو وار یې فکر دا و چې  
یو جریب ځمکه به خرڅه کړي او د جانباز پور به ورکړي، بیا یې  
سوچ وکړ چې که دا کار وکړي نو تربونه به یې وایي چې بريالی  
دوی پور وړي شول د پلار هډوکي (د پلار ځمکه) یې خرڅه  
کړه.

بريالی په همدې ورځ له ننگيالي او نوميالي سره هم مشوره  
وکړه چې دی به ملي اردو ته لاړ شي خو د کور اړتیاوې پوره  
کړي او د جانباز پور هم ور خلاص کړي.  
کلي کې یې ملگرو سره مشورې وکړې چې غواړي ملي اردو ته  
لاړ شي، ځينو نژدې ملگرو ته یې ویل:

په شمشاد مو پام وي، زده کړو ته یې هڅوئ، بې پروايي ونه  
کړي.

شپه شوه، بريالی، ننگيالی، نوميالی، شمشاد، ملالی او د  
کورنۍ ټول غړي یې سره کېناستل، نوميالي چې کوژده کړې وه  
او واده یې پاتې و، مور ته یې په خندا ویل:

ملالی ادې! زه غواړم چې د خسر کور ته مې لاړ شم، موري یې  
سمه ده ونه ویل خو د سر په خوزولو یې ورته اشاره وکړه چې  
سمه ده، نوميالي، بريالي ته وکتل، شمشاد ویل:

نوميالی لالا لېمې وربندارې دوه میاشتې مخکې راته ویلي و  
چې نوميالي پسې خپه یم او کله چې راغی بیا به ته هم زموږ  
کور ته ورسره راځي.  
ننگيالي ویل:

هو لېمې وربندارې په ماهم ټينگار کاوه چې ته هم بیا له  
نوميالي سره راشه

بريالی په خندا شو هه هه هه هه هه لاسونو ته یې پړق ورکړ بیا یې  
وخنډل ویل یې:

لېمې ماته ویل چې که نوميالي ته له ځانه سره رانه وستې نو  
هېڅ ورسره گورم نه.

نوميالی په شونډو کې مسکې شو، کوټه کې يې د کورنۍ ټولو غړو ته وکتل، د ښي لاس غټه او د شهادت په گوته يې خپل برېتونه کش کړل، د لاس په ورغوي يې د چاي خالي پياله ټپوله....

بريالي چې د ملالۍ تندې ته وکتل پوه شو چې ډېره غوسه ده، غونج په خپل ځای کې کيناسته، خپلې غزولې پښې يې راټولې کړې، نوميالي ته يې په سترگو کې اشاره وکړه چې غلې شه خو هغه پوه نه شو،

شمشاد نوميالي ته وکتل، بيا يې ويل:  
ملالې ادې نوميالی لالا څومره خوشاله ده، بيا يې کټ کټ وځنډل ويل يې:

نو د چا څنگ ته ورځي، لېمې وريندار په ده گرانه ده خو په لېمې بيا نوميالی بيخي ډېر گران ده.

ملالۍ په غوسه ويل سمه ده ټول لار شئ، نوميالی به ليل او او تاسو يې ديرا، بيا يې ويل:  
خلک به دا متل دريسې وکړي.  
يوه ليل - لس يې ديرا  
بريالي ويل:

سمه ده ملالې ادې زه نه ځم، بيا يې ويل:  
ماته به ادې سبا ته اجازه راکړي زه نو ملي اردو ته ځم،  
مجبوريت دی له ښې ورځې نه ځم.  
ملالۍ بريالي ته وکتل، سترگې يې پر ور رډې کړې، له غصې توره او شنه واوښته، بيا يې ويل:

برياله ځوان يې، وينه دې گرمه ده، الله ج روزي رسان دی، خير دی ښه ډوډۍ به نه خورو وچه او لمد به خورو، ماشومان به دې درباندي راټول وي.  
شمشاد بريالي ته ويل:

ادې رينستيا وايي تا ندي اورېدلي چې د کور گټه د لاهور گټه ده، همدلته کار کوه لالا، اردو څه کوي، د هېواد وضعيت کړکېچن دی، تاوتريخوالي ډېرشوي، جگړو زور اخيستی، د ملي اردو دنده ډېره خطرناکه ده.

بريالي چې خپلې سترگې د کوټې په چټ کې گنډلې وې، شمشاد او ملالۍ ته يې وکتل، پوه شو چې د ملالۍ غوسه کمه شوې، بيا يې ويل:

تاسو ولاړ شئ او ماته هم سبا اجازه راکړئ چې زه هم پخپل لار شم.

ملالۍ سوړ آسويلی ووېسته، په مخ يې اوښکولارې جوړې کړې، د کوټې قالينې ته يې کتل، د خپل لوی کتان ټيکري په يوه څنډه يې اوښکې پاکې کړې، ويل يې:  
برياليه زويه، تر تاسو زه ډېرې اندېښنې کوم، چې د کورار تياوې به څنگه پوره کوو، د نوميالي واده ته به کله تيارېږو، د شمشاد پوهنتون به څنگه شي او داسې نورې ستونزې....

خو پوهېږې گرانه زويکه، زړه مې نور اړې اړې دی، د غمو زغم نلري، د ځوانيمرگ توريالي او زريالي مرگ مې ملا راکوپه کړه، سترگې مې د پخوا په څېر ديد نه کوي، که په سترگو هره شېبه نه ژاړم خو زړه مې هره شېبه د ژړا کوربه وي، د زريالي او

توریالی میرمن او اولادونه راته پاتې شول، د هریوه میرمن چې وینم زړه مې قلم قلم کېږي، خدای ج مو دې پاتې ژوند ښه لري او زما له زړه خبر مه شی.

د ملالی خبرې نه وې خلاصې، بریالي یې بیا ورونو ته وکتل، هېڅ یې ونه ویل، سړیې وخوزاوه، ورو یې له ځانه سره ویل: نوڅنگه وکړو مورې؟ ټولې لارې بندې دي، دومره ځمکه هم نشته چې کښت یې کړو او اردو ته لاړ نه شم، نصیب به مو همدا وي ادکې.

ملالی زړه نا زړه ویل:

سمه ده بریالیه زویه، زما زړه نه ده خو ته چې ډېر شله یې، اجازه درکوم ژمنه به راسره کوي چې جگړې ته به نه ځي.

ننگیالی په خپل ځای کې وښورېده ورغبرگه یې کړه: سمه ده مورې، بریالي لالا خو تر لسم ټولگي پورې ښوونځی لوستی دی، هلته به لڅیره بریدمل شي، کومه ښایسته شعبه کې به دنده ترسره کوي، بیایې په کړس وځندل ویل یې:

ملالی ادې که کومه شعبه کې اوړی یخ سوري او ژمی گرمې بخاری ته تېر کړي داسې به تیار او ښایسته شي چې والا که یې زه او ته وپېژنو، د څوارلس کلن ځوان به خبر به شي.

نومیالي ویل:

بریاله لالا گوره اردو کې ستا په څېر چالاکه او ځیرک خلک ښه چلیږي، ستا خو هسې هم خوله او سترگې خبرې کوي، هلته هم همداسې اوسه، ځان تکړه که، د ملالی په سترگو کې یو عالم خبرې، په زړه کې یې د دنیا پراته غمونه ښکارېدل، په تن هم ډېرو غمو کمزورې کړې وه خو بریالی ته یې اجازه ورکړه چې

ملي اردو ته لاړ شي، شپه ملالی همدا سې په اندېښنو تېره کړه چې سبا یې زوی ترې بېلېده او ملي اردو ته - ته خو نومیالي دا شپه ښه په خوشالۍ تېره کړه ځکه چې سبا یې د څسره کور ته روان و او شمشاد بیا پرته له دې هرڅه خوښ و.

د سهار اوه بجې بریالي ځان تیار کړ چې ملي اردو ته وخوژیږي، کور کې ټول ورته راټول شول، بریالي یې له خپلې مېرمنې سره مخه ښه وکړه، نومیالي او ننگیالي سره یې مخه ښې ته چمتووالی ونيوه خو شمشاد ته یې ویل: باید د مرکزي بغلان تر ښاره یې ملتیا وکړي او ورسره گډ تر هغه ځایه لاړ شي.

ملالی نه غوښتل چې بریالی خپه رخصت کړي، د مخې ښې په موخه د بریالي خواته راغله، د هغه په غاړه کې یې لاسونه واچول، بیایې غېږ کې کلک ونيوه، څو شېبې همداسې ولاړ پاتې شول، د کورنۍ ټولو غړو ورته هک پک کتل، ملالی په خپلو دواړو لاسونو د بریالي مخ په لاسو کې ونيوه، هغه یې لومړی په مخ او بیا په تندي ښکل کړ، د مخې ښې د مراسمو چمتو والی یې ونيوه.

عام دود د بغلان په دې پښتون مېشته سیمه کې د مخې ښې لپاره موجود و، کله به چې څوک لرې مسافری ته تلل دا دود به عمر خوړلو میرمنو ترسره کاوه.

ملالی له خپلې کوتې قرانکریم راواخیسته، مخکې له دې چې ترې پوښونه لرې کړي ښکل یې کړ، د حویلی په دروازه کې ودرېده، درې واړه یې بریالی ترې لاندې یو خو اوبل خوا تېر کړ، مخکې تر تگه ملالی بریالي ته ویل:

په بیک کې مې درته کلچې او د غنمو نینې ځای پرځای کړې دي، کچیرې وږې شوې نو وېې خوره. بریالی روان شو، د ملالۍ په لاس کې له اوبو ډکه یوه پلاستیکی زړه کوزه کڼه وه، بریالي پسې یې اوبه وشیندلې خو په مخه یې رڼایي شي.....

شمشاد بریالی په ښار کې د کابل په لور رخصت کاوه، ښې ډېرې اوبښکې یې تویې کړې خو بریالي ونه لیده، په شمشاد ښار خولې لگولې، ځمکې ځای نه ورکاوه، آسمان هم ورته ظالم ښکارېده چې دده تر سیوري لاندې یې بریالی ورور له مجبوریته اړ شو چې ملي اردو ته لاړ شي.

همداسې خپه د کور په لور پلې روان شو، سوله یې ور په زړه شوه، زړه نا زړه یې هغې ته زنگ وواژه، ډارېده چې که د سولې پلار فتح خان په کور کې وي نو هغې ته مزاحمت کېږي خو بیا یې هم زړه صبر ونه کړ او زنگ یې ورته وواژه. سوله یې د پلار په څنگ کې وه تیلیفون یې ژر بې غږه کړ، پلار ته یې ویل:

ټولگیوالې یې برېښنا زنگ وهلې، خپلې کوټې ته لاړه، له کړکۍ یې د خپل کور ټول غړي وڅارل، بیا یې د شمشاد شمېرې ته زنگ وواژه، سلام او سترې مه شي یې سره وکړه، سوله د شمشاد له خبرو پوه شوه چې په کومه خبره خپه ده، د خپګان پوښتنه یې ترې وکړه، شمشاد ژر غونۍ غوندې شو، بیا یې ویل:

زما سولې ډېر خپه یم بیخي ډېر، ځان نه شم کنټرول کولای، بریالی لالا مې لاړه ملي اردو ته، خو ته چاته مه وایه، دا خبره ډېره نه شي، خوله یې په زور خلاصه کړه، زړه نازړه یې ویل: سولې شل ورځې د کانکور ازموینې ته پاتې دي، ته له کوم پوهنځي سره مینه لري؟

هغې ویل:

ته یې ووايه

خوشمشاد ټینګار کاوه چې نا سولې اول یې ته ووايه سولې په خدا ویل:

زه خو د اقتصاد پوهنځي سره مینه لرم غواړم هغه پوهنځي ووايم خو ته یې هم زما لپاره انتخاب کړه، که خدای ج کول دواړه به یوځای په یوه ټولګي کې واوسو

شمشاد ویل ناا سولې زه اقتصاد پوهنځی نه وایم، نه مې خوښېږي، غواړم زه د بغلان پوهنتون پښتو ادبیات ووايم، زما انتخاب همدا دی، لومړی همدا ټاکم او تا هم مجبوروم چې ته یې هم وټاکي.

لس دقیقې شمشاد او سولې په دې خبرې وکړې، سولې ټینګار کاوه چې د کابل پوهنتون اقتصاد پوهنځی یې خوښ دی او باید شمشاد هم هغه وټاکي او شمشاد بیا ویل چې د بغلان پوهنتون پښتو ادبیات یې خوښ دي سوله هم باید دلته پوهنتون ووايي.

سولې نه منله او خبره یې داوه چې پوهنتون په خپله خوښه وایي سولې شمشاد ته ویل:

شمشاد جانہ ډېر مه شله کېږه زه کابل کې پوهنتون وایم، بغلان مې هېڅ ندی خوښ، شمشاد په غوسه ورته ویل:

سولې ستا دا خبرې په دې معنا دي چې ته ماسره مینه نه لري او زما په خوښه پوهنتون نه انتخابوي.

د شمشاد له دې خبرې وروسته سولې په زوره زوره وخنډل خندا یې نه وه خلاصه، شمشاد یې ورته ویل:

خانده خانده، متل مې اوریدلی و خو لیدلی مې نه «په چا غم په چا بنادي په چا کراره کراري»، سوله غلې شوه، تر لږې چوپتیا وروسته یې ورته ویل:

ای شمشاده زه درسره ټوکې کوم، خوښیږي مې چې تا ډېر وزوروم، ستا غوسه هم عجبېه ده، او زه بیخي بل ډول یم، اوس دېته گوره چې ستا له غصې هم خوند اخلم بیا یې ویل:

شمشاده زوروره زما لومړنی د خوښې پوهنتون کابل او پوهنځی اقتصاد دی خو ستا لپاره د بغلان پوهنتون د ادبیاتو پوهنځي پښتو سوله ټاکم.

شمشاد وخنډل ویل یې:

هغه متل لکه چې ریښتیا دی

سولې ورته ژر ویل کوم متل؟

شمشاد ویل:

بیردي ویلو ته مې پریږده، زریالي لالا به مې هر وخت ویل چې یار د یار لپاره خوري د غوايي غوښې او توریالي لالا به مې دا ټپه هر وخت ویلې

یار مې هندو زه مسلمان یم  
د یار لپاره درمسال جارو کومه

سولې وخنډل، بیا یې ویل:

شمشاد جانہ ښکلوم دې، پلار مې راغی بل وخت غږېږو، مینه درسره لرم.

پنځلس ورځې نورې هم تېرې شوې، په شمشاد او سولې د هجر پنځلس ورځې پنځلس کاله تېر شول، یو او بل یې ډېر یادېدل، د خلکو خبرې، ټولنیزې ستونزې، ناوړه دودونه، د شمشاد او سولې چوپتیا او کم جرات هغه څه و چې دوی یې دېته اړ کړی و چې په یوه کلي کې په اونیو اونیو یو د بل دیدن ونکړي. سولې د شمشاد د نشتون درد په زړه کې دننه تېروه، هېڅوک یې د باور نه و چې ددې اړیکې یې خبر کړي وای، بله ورځ د کانکور ازموینې کارتونه ووېشل شول، دواړه په یوه ورځ ورغلی و چې کارتونه ترلاسه کړي، د شمشاد او سولې دعا خدای ج قبوله کړې وه او د دواړو ای ډي سره ډېر کم توپیر درلود او په یوه ټولگي کې یې ازموینه شوه، ترڅو چې ازموینه پیل کېده ځینو نجونو او هلکانو هڅه کوله چې د ټیلفون په گوگل کې څه زده کړي، ځینو نورو بیا یو له بل سره مشورې کولې او هغو چې ازموینې ته چمتووالی نه و نیولی نورو تکړه نجونو او هلکانو ته یې غاړې پټې پټې کولې چې بیا به مونږ ته نقل راکوئ که چیرې د ازموینې فورم مویو، ځینو ژمنې کولې او ځینې په خپل غم کې ډوب و.

له وړاندې ازموينې پرې اغېز کړی و خو شمشاد او سولې ته په مړه خپته د يوه او بل دیدن، د زړه رازونه سره شریکول بیا یو کانکور نه سل کانکوره و، یو بل ته یې په ځیر ځیر کتل، ازموینه یې بیخي هېره وه.

د سولې خوا او شاته نور هلکان او نجونې ناستې وې خو شمشاد او سولې نورو ناستو ته د ږندو په سترګه کتل.

هو رینستیا هم هغوی راڼده و، سترګو یې دید درلوده، هرڅه یې لیدل، خو د خپلې ازموينې په غم کې دومره ډوب و چې سوله او شمشاد لا د چا په یاد نه و.

سولې په ځیر ځیر شمشاد ته کتل، په هغه یې سترګې ګڼدلې وې، بیا شمشاد ته په شونډو کې مسکۍ شوه، ورو یې ویل:

ای شمشاده لږ وړاندې راشه!

شمشاد ایسته ایسته وکتل، په ټولګي کې یې ټول هلکان او نجونې وڅارلې، هرڅوک په خپل غم کې ډوب و، ورو ورو روان شو، سولې ته مخامخ ودرېده، ویې خندل، بیا یې د سولې په سترګو خپلې سترګې ور څښې، په خدا یې ورته کړل، سولې که دې د بغلان پوهنتون انتخاب نه کړ درنه خپه کېږم. سولې خپلې شونډې خلاصې کړې خو خبرې یې شمشاد ورپرې کړې.

د شمشاد خوله له خدا ډکه وه، بیا یې سولې ته ویل:

ای لیونۍ ته خبره یې؟

سولې خپله لاندنۍ شونډه په غاښ کړه، د سولې یو عادت دا و چې د حیرانېدو په وخت کې به یې خپله لاندنۍ شونډه په غاښو کې نیوله، دا ځل یې همدا چل وکړ، بیا یې ویل:

نا! شمشاده جانته ته یې چې راته ونه وایې څه فالبیننه خو نه یم چې خپله پوه شم

شمشاد د سولې سرو سرو غومبرو ته وکتل، د هغې د بادامي سترګو په نینيګګ کې یې خپله څېره وکتله،

شین شو په خدا شو، بیا یې ویل:

توریالی لالا دې خدای ج وښی، بریالی لالا لار او لڅیره یوه نیمه میاشت وروسته د نومیالي لالا واده کوو،

ویې خندل بیا

یې سولې ته ویل:

سولې ته خو به واده ته لڅیره راځي؟

سولې سر و خوزاوه او د سر په ښورولو یې د هو ځواب ورکړ، سوله حیرانه شوه، ویل یې:

شمشاده! څنگه دې دا پوښتنه وکړه؟

شمشاد ویل:

هسې سولې هېڅ کومه خبره نه وه.

سولې لږ خپل تندې تریو کړ، شمشاد ته یې وکتل، ویل یې: شمشاده، زه درباندي څومره ډېر باور لرم او ته رانه اوښان په بډه

وهې، مانه خبرې پټوې، زه درته پردۍ ښکارم او که دې د زړه د نړۍ خبرې ماسره نه شریکوي.

شمشاد ویل:

سولې جانې ته هم د پخوا په څېر له قهره ډکه یې، ژر ژر مه غوسه کېږه کنه نو شمشاد هم درته غوسه کېږي، د شمشاد په

خوی خو بلده یې؟

سولې وخنډل، بیا یې شمشاد ته ویل:

اې له ما خبره مه پتوه د نوميالي واده ته چې زه درشم کومه خبره خو به نه وي؟

شمشاد يو قدم نور هم سولې ته ورنژدې شو، بيا يې ورته کړل: سولې متل مې اوريدل چې (د زړه خبره په خوله خبره) خو ته ريښتيا په زړه هم پوهېږې، بيا يې ويل:

سولې جانې نوميالي لالا چې لخيره واده وکړي بيا لخيره زما نوبت ده، ادې او ورونه به ماته ريباري پيل کوي خو زه لخيره تترتته تاته ريباران درلېږم او لېمې وريندارې ته وایم.

بيا يې ويل:

سولې لېمې وريندار ته مې ويل چې زه ميین یم خو ستا نوم او ستا په اړه مې ندي ورته ويلې.

سولې وخندل ويل يې:

شمشاده! تا لکه چې ډول غاړې کې اچولی او ډنگوې يې چې سوله په ما او زه په سولې ميین یم ههههههه

شمشاد وخندل ويل يې:

نا نو تاته دې خدای خبره نه درکوي، بيا يې په خندا کې سولې ته ويل:

سولې له خبرې کوچ باسې، هره خبره ډېره شارې، هغې بڼا کړل خو شمشاد د سولې خبر ورپرې کړه ويل يې:

سولې که واده ته راغلې، ناوې وريندارې لېمې ته دې وربښم چې دغه سوله ده او زه په دې ميین یم، سوله يوه شېبه په خپله چوکۍ کې غلې کيناسته، فکرونه يې پيل کړل.

د سولې فکرونه لانه و خلاص چې استادان ټولگي ته رانوتل، شمشاد غټ غټ قدمونه واخيستل او ژر يې په خپله چوکۍ کېناسته، بيا يې مخ سولې خواته ورواړوه، ويل يې:

سولې د بغلان پوهنتون، د پښتو ادبياتو پوهنځي دې بايد اول انتخاب وي.

د ټولو نجونو او هلکانو زړونه درزېدل، پرته له استادانو په ټولگي کې ناستو نجونو او هلکانو هېڅ غږ نه کاوه، ټولو ساه هم په زوره نه وېسته، آن د شمشاد د لاسي ساعت ټکا درې متره لرې په ټولگي کې سولې اورېده، ټولو په استادانو سترگې گڼدلې وې او نېغ نېغ يې ورته کتل.

ازموینه پيل شوه، شمشاد او سولې ډيرې پوښتنې حل کړې، ځکه چمتووالی يې ډېر نیولی و، دواړو رڼې ورځې او تورې شپې د کانکور ازموينې په چمتووالي بېگا او سبا کړې وې.

د پوښتنو تر حل وروسته شمشاد سولې ته وکتل او سترگې يې ورته وکړ چې د بغلان پوهنتون پښتو ادبيات انتخاب کړي، سولې د شمشاد په زړه همداسې وکړل او خپلې پارچې يې استادانو ته وسپارلې.

سوله د پوهنتون په انگړ کې خوشاله ولاړه ځکه پوښتنې يې ډېرې حل کړې وې، پام يې شو چې شمشاد هم له دوهمه پوړه راکوز شو، يو خوا او بل خوا يې کتل.

سولې يې مخې ته ورغله او پوښتنه يې ترې وکړه: شمشاد ويل:

ازموینه ډېره ښه وه، ډاډه یم چې ازموینه کې به بريالی کېږم، بيا يې سولې ته وکتل، هغې ورته په کړس وخندل، ويل يې: شمشاده ته چې ډاډه يې نو زما هم ډاډ شته چې کانکور ازموینه کې به د بغلان پوهنتون پښتو ادبياتو ته بريالی کېږم.

شمشاد چې د سولې يوازنی ميين و، په خندا يې ورته ويل:   
 بښا! کانکور ازموينه کې بريالۍ کېږم خو چې زه به ستا په   
 ريباري کې هم کامياب شم کنه؟

سولې په خندا او حيرانتيا ورته ويل:

کاش شمشاده چې د هر چا ارمانونه په دې دنيا پوره کيدی   
 شوای، بيا يې کړل، زما او ستا په څېر ډېر کسان شته چې   
 خپلې هيلې يې يا په سين لاهو کړي او يا يې په خپل زړه کې   
 دننه گورته وړي دي.

دواړو ورو ورو قدم وهل پيل کړل، شمشاد سولې ته په ځير ځير   
 کتل هېڅ يې نه ويل، سولې بيا شمشاد ته وکتل ويل يې:

شمشاده زما او ستا ژوند د بربکۍ په څېر دی، بښايي هيلې   
 مو بربکۍ ووژني.

آسمان ته يې وکتل چې د پسرلي د راتگ چمتووالی يې نيوه،   
 ونو خپل پوستکي تازه کول خو پنډکي يې لا واره و.

سوله شمشاد ته موسکۍ شوه ويل يې:

لکه څنگه چې تر ژمي وروسته پسرلی راځي، لکه د هرې   
 ناکامۍ تر شا چې برياليتوب شته نو همداسې پوه شه چې زما   
 او ستا د مينې تر شا هم يوځای والی شته، تل به هجر نه وي او   
 نه هم به د وخت غماز پهلوانان په بياني آسونو سواره او په   
 شنههار سره به زمونږ په مينه وزلوبې کوي او د مينې ورغومی به   
 مو د بېلتون تر دايرو رسوي چې حلال يې کړي، د تور مخو   
 رقيبانو څخه به د خپلې غمازی سالم اخلي او مادييات پرست   
 جاروهونکي به يې د لوبې گټونکي اعلانوي.   
 شمشاد په خندا شو، ويل يې:

سولې تا لا ادبيات ندي پيل کړي، هره خبره دې له خيال ډکه او   
 احساسات راپاروي، بيا يې په کړس خندا سولې ته کړل هې هې   
 مينه مو ډېوې ته ورته ده چې په اوسني وخت کې زما او ستا د   
 مينې ډېوه هرڅوک په خپله غمازی مړه کولای شي ډېره پرې   
 ډاډه مه اوسه.

شمشاد او سوله پلي د پلخمرې ښار په لوري روان شول، دواړه   
 د پلخمرې له چاپيريال سره هم دومره ډېره بلد نه و، سولې   
 شمشاد ته ويل:

شمشاده د بغلان پوهنتون خو مې انتخاب کړ خو لاهم زړه نا زړه   
 يم، له اندېښنو به مړه شم، بيا يې ويل:

څه خیر دی پوهنتون تا راباندې تحمیل کړ، وبه يې زغمم   
 شمشاد د سرک په ښي اړخ او سوله د سرک په کيڼي اړخ روانه   
 وه، يو بل ته يې ډېر نه کتل خو خبرې يې سره گرمې روانې وې،   
 فکر به دې کاوه چې سولې او شمشاد هېڅ يو د بل خبرې نه دي   
 اورېدلي او لاهم د پرمختگ په دې حد کې چې له هر چا سره   
 ټيلفون شته دوی بې ټيلفونه دي.

شمشاد سرکښته اچولی و، سولې ته يې کړل:

اې! ته نو ولې زړه نا زړه يې؟

څو قدمه يې نورهم واخيستل، ويې خندل، سولې هېڅ نه ويل،   
 ښار ته نژدې شول، سولې د موټرو د هارونو غږونه واورېدل،   
 شمشاد ته يې ويل:

دغه دی په خبرو خبرو تر ښاره راوړسېدو، بيا غلې شوه، څو   
 قدمه يې چې واخيستل شمشاد ته يې په ځير ځير وکتل، هغه   
 ودرېده، ورنژدې شوه، ويل يې:

شمشاده د مرکزي بغلان - پلخمرې لاره ناامنه ده، تاوتریخوالي پکې زیات دي، زړه د همدې لپاره خورم چې که پوهنتون دلته پیل کړم، کله کله به د جگړو له امله اړه کېږم چې پوهنتون ته رانه شم او ته خو ښه بې دلته به کومه کوټه ځانته ونیسي. سوله او شمشاد په پلخمرې ښار کې د مرکزي بغلان اډې ته ورسېدل، د سولې د ښوونځي د دورې ټولگيواله برېښنا هلته د سولې په تمه وه خو په ګډه تر مرکزي بغلانه په یوه موټر کې ولاړې شي.

برېښنا ښار کې هره خواته کتل، شمشاد یې ولیده چې له سولې سره څنګ په څنګ را روان دی، هغوی اډې ته راوړسېدل خو برېښنا د ولاړ سراج په ډوله موټر څنګ ته ځان غلی کړ، غږ یې ونه کړ چې شمشاد او سولې ته به مزاحمت وشي، د هغې په زړه کې شک و چې دا دواړه سره اړیکه لري، خو دا شک یې په یقین لانه و بدل شوی، شمشاد برېښنا ولیده، سولې ته یې ورو ویل: ای! زما او ستا ترمنځ غمازه برېښنا هاغه ده، دواړه یې خواته ور روان شول، سوله او برېښنا دواړه ودرېدې، شمشاد موټر ته لاس وخوړاوه، د کړولا ډوله موټر د شا په سیټ کې سوله او برېښنا له یوې بلې مېرمنې سره کیناستې، شمشاد د موټر مخکې سیټ کې کیناست.

موټر چلوونکي دری ژبی و، شمشاد ترې په پښتو خو پوښتنې وکړې، هغه سر وخوړاوه ویل یې: بیا در پښتو نمیفامم درې ګپ بزن، شمشاد ورته نور هېڅ ونه ویل، غلی په چوکۍ کې کیناسته،

برېښنا د موټر په شاسیت کې هغې بلې مېرمنې ته وکتل، زړه یې وړندې او بېرته کړ، بیا یې ورته ویل: خورې تا هم ازموینه درلوده؟

هغې د سر په خوزولو پوه کړه چې ناا دوه درې کیلومتره نور هم موټر مزل وکړ، بیا سولې ورته ویل: خورې کور مو دلته دی خو هغې ځواب ورکړ چې په پښتو ژبه نه پوهیږي او تازه له بامیانو ولایته بغلان ته راغلې، موټر تېز روان و، ونې او کورونه د سولې له سترگو داسې تېریدل لکه موټر چې ولاړ او کورونه روان وي.

برېښنا ډاډه شوه چې موټر چلوونکي او بله ناسته مېرمن په موټر کې په پښتو ژبه باندې نه پوهیږي و یې خندل ویل یې:

شمشاده! ته خو آمر د سیټ یې، بیا یې ویل: خدای ج دې زمونږ له سولې سره خوشاله لره، ترڅو چې شمشاد خبره کوله، سولې په غوسه برېښنا ته وکتل ویل یې:

برېښنا څه ګډې وډې وایي؟ مونږ یو له بل سره څه اړیکه لرو، زړه کې دې څه دي؟ شمشاد سولې او برېښنا ته وکتل هېڅ یې ونه ویل

موټر حسین خېلو سیمې ته ورسېد، د سولې سترگو شپول وواهه، تندي یې تریو نیولی و، برېښنا ورو ورو خندل خو سولې ورته ویل:

برېښنا له تا مې دا تمه نه درلوده، بیخي په مونږ بد ګمانه شوې یې

شمشاد د موټر د شا په څارونکې بڼینه کې سولې ته وکتل، که څه هم زړه یې درېده خو په موسکۍ تڼده یې ویل:

اې لیونۍ برېښنا خو ټوکي ده، مسخري کوي، مه غوسه کېږه.

برېښنا بیا وخنډل ویل یې:

شمشاده! سوله د لوڅ لین په څېر ده، ژر شارټ کېږي

فابریکې ښار ته په رارسېدو سره سولې بیا برېښنا ته وکتل،

ویل یې:

برېښنا خورې دا خبره دې له تاسره وي، بیا یې غوږ ته ورنژدې شوه، ویل یې:

زه له شمشاد سره مینه لرم، کونښن مې ډېر وکړ خو ونه شوه، هسې راته گران دی او مینه مې ورسره ورځ په ورځ زیاتېږي.

درې واړه په ټوکو ټوکو تر خپل کلي لارل

شمشاد خپل کور ته په رسېدو ډېر خوشاله و، مور یې ملالۍ له ډېرې خوشالۍ غېږ کې کلک ونيوه او د شمشاد له سترگو د خوښۍ او ښکې روانې وې، هسې هم شمشاد پرته له پوهنیزې خوشالۍ بله خوشالي نه درلوده او د خپلې بیوسۍ د غم سربېره د زریالي او توریالي د مړینې غم یې د زړه مراندې وژلې وې.

شمشاد یې بورې مور ملالۍ ته ډاډ ورکړ چې پوښتنې یې ډېرې ځواب کړي او انشاء الله د خپلې خوښې پوهنځي ته به بریالی کېږي.

څلور ورځې تېرې شوې، شمشاد خپل لالا بریالي سره اړیکه وکړه او هغه یې هم ډاډه کړ چې د کانکور په ازموینه کې یې پوښتنې ډېرې ځواب کړي او په جگو سترگو به یې د خوښې پوهنځي ته بریالی شي.

بیا د غره په لور روان شو، له کلي بره یې د چکسای للمه لکه مغروره پېغله په ټولې بې پروای پرته وه، ښي اړخ ته ترې صنعتي بغلان، مخامخ ترې مرکزي بغلان، او کین اړخ ته د مرکزي بغلان زوړ ښار او ډیری کلي ترې ښکارېدل، ونو پنډک کړي و خو غوږېدلې لانه و، آن لرې سیمې او کلي هم له مورچل سنگره ښکارېدل.

شمشاد خپل سر په زنگنو کېښوده، څو شپې یې له ځانه سره فکرونه وکړل، د مېړو د رمو غږ یې تر غوږ شو، په خپل ځای کې ودرېده، مېړو ته یې وکتل، شپونکۍ مخ په یوې غټې تیرې روان و.

له رمې یو څه لرې لار او هلته په یوه غټه تیرې کېناسته، د چکسای للمو ته یې وکتل، د واسکت له جبهه یې شپیلۍ راووسته، څو سوې سوې نغمې یې پکې تاوراتاوې کړې، د شپونکي د شپیلۍ غږ د شمشاد په زړه لکه ملهم لگېده، ورو ورو یې سندري پیل کړې، په همدې شپه باران ورېدلې و، ځینو تالو او للمو کې د سپلابونو خوږونه ښکارېدل، دا سندره یې زمزمه کوله:

دا گرد چارپېر په غرونو راغلل سپلابونه یاره

کلی ورېږي

مه څه دلته شپه وکړه

پاتې شه باران دی

شمشاد مورچل سنگرته ددې لپاره ختلی و څو روحاً آرامه شي خو چوپان د شپیلۍ په وهلو اود سندرو په ویلو سره نور هم د

شمشاد په ټپونو مالګې وشیندلې خپل جیب ته یې لاس تېر کړ،  
تیلیفون یې راووسته، او د سولې شمېره یې زړه نا زړه ډایله کړه  
سولې د شمشاد تیلیفون اوکې کړ، ویل یې:  
شمشاد جانہ جوړ پخیر څنگه یې؟  
هغه ځواب ورکړ، ښه یمه، څه فکر کوې چې بې له تا به څنگه  
یمه؟

سوله غلې شوه، ویل یې:

ښه به نه یې خو ځان ښه کړه، میمنتوب درد، غم او بدې ورځې  
لري بیا یې وخنډل، خدا یې اوږده شوه، سولې ورته کړل، اې  
شمشاد! ته څه فکر کوې چې د ملک فتح خان لور به بې غمه،  
بې درده، او بې بدو ورځو خپلوې؟  
شمشاد ویل:

ناااا!

خبرې یې سولې ورپرې کړې، بیا یې ویل:  
وزغمه زمريه، زړه دې لکه د غره غټ کړه  
شمشاد سولې ته ویل:

سولې پوهیږې ماته بیخي ډېره گرانه یې  
بیا یې په کړس کړس خدا شمشاد ته کړل:

اې! په ما کې څه ښه توب دی، له ماسره ولې مینه لرې او ولې  
درته گرانه یم؟

شمشاد لومړی غلی شو، بیا یې په خدا ویل:

مینه له مینې پیدا کېږي

په مینه مینه دې کتل مین دې کړه

شمشاد چې دا ټپه خلاصه کړه سولې په ټوکو ورته ویل:

مینه له مینې پیدا کېږي

ماته زنگ مه وهه چې زړه دې صبر شینه

شمشاد بیرته په ځواب کې ورته ټپه پیل کړه ورته کړل یې:  
نن دې اتمه ورځ ده گراني

چې اریبا نمبر دې بند دی زړه مې چوینه

سولې په خدا ویل:

غلی شه، ادبیات دې لاندې پیل کړي، ټپې راته وایي، ته خو  
سم زما د انا په خبر یې هره خبره په متل او لنډیو پیل کوې، بیا  
بې ویل:

شمشاده زه دې ولې خوښیږم او ولې درته گرانه یم؟

شمشاد موسکې شو، ورو یې وخنډل بیا یې ویل:

زه یې رښتیا په دلیل نه پوهیږم چې ولې ته راته ډېره گرانه یې  
خو دومره پوهیږم چې له تاسره بې کچې مینه لرم او د زړه کور  
مې بې له تا وړان دی.

سولې بیا د جنایې په څېر پوښتنې ډېرې کړې او شمشاد یې د  
مجرم په څېر راکلک کړ، په یوې پوښتنې پسې یې بله پیل کړه،  
ویل یې:

شمشاده جانہ! ته چې یې په لامل نه پوهیږې نو بیا ولې وایي  
چې سولې تاسره مینه لرم؟

شمشاد غلی شو، سوچ یې وکړ، سترګې یې د کندوز په سین د  
بر غره له سره وګډولې، تیلیفون یې خپل غوږ ته ډېر نژدې کړ،  
سولې ته یې کړل:

سولې جانې ته ولې په یوې پوښتنې پسې بله پوښتنه کوي؟ نن په کوم اړخ راپورته شوې یې، لکه چې په ما دې باور له لاسه ورکړی؟

غورځونه یې چې کړل، ویل یې:

سولې راته گرانه یې او دا خپله مینه ثابتولې شم چې در سره مینه لرم، ته وگوره څومره بیتونه مې زده کړي دي.

ویل یې:

ته چې نه یې د ژوند کار کولای نه شم  
راشه راشه انتظار کولای نه شم

زنده گۍ زما د وس خبره نه ده  
خو مجبور یمه انکار کولای نه شم

سولې په کړس کړس وخنډل، ویل یې:

مینه کې ثبوت نغوړم خو په دې باید پوه شم چې ته ولې ماسره مینه لرې، بیا په خدا شوه، ویل یې:

د ثبوت پرځای دلیل راته وړاندې کړه چې ولې درته گرانه یم؟  
شمشاد په خپل پیکي لاس تېر کړ، سترگې یې وسولولې، د  
ښوونځي هاغه ورځ یې په یاد شوه چې سولې پرې زړه بایللی و،  
ویل یې:

سولې مینه ددې لپاره در سره لرم چې ته ډېره ښکلې یې، مخ دې  
د کاغذ په څېر سپین، غومبوري دې د مالوچ پشان پاسته،  
سترگې دې د بادام غوندې غټې، زلفې دې د مارانو په څېر  
تاوتاو، قد دې لکه د بغلان د زراعت د باغ د ښي ناجو ونه دنگه،

څېره دې د بغلان د طبیعت په څېر تازه او غږ دې هم ډیر خوږ  
دی، بیا یې په خدا ویل:

تل په ما خاورې شمشاد باندې پام کوي، هونسیاره یې، جذابه  
یې، په ټوله کې ستا له مسکا او ستا له حرکاتو سره بې کچې  
مینه لرم.

بیا یې په خدا ویل:

نو مینه نوره څنگه وي وه سولې زوروري  
سوله ددې خبرو په اورېدو هم خوشاله او هم قانع شوه، زړه یې  
یو ډول هوا کوله، شمشاد نور هم پرې گران شو، ویې خنډل ویل  
یې:

سمه ده زما ددې دور سیف الملوکه

شمشاد ورته ویل:

سولې ته خو پوهېږې چې د هرې ښې او خوږې مینې تر شا  
اوږدې، ناهیلې کوونکې، سترې، او زړه بوږنوونکې کیسې  
پرته وي، هسې نه چې زموږ مینه له داسې ستونزو سره مخ  
شي، سولې زه خو ډېر ډارېږم، بیخي ډېر، آن ځینې وخت مې له  
ژونده زړه تور شي، اندېښنې مې د زړه دنیا ورانه کړي، حیران  
یم چې څه وکړم او څه ووايم.

سوله چوپ شوه، ویل یې:

شمشاده اول دې ښې او بیا دې داسې خبرې وکړې چې زما زړه  
دې مات کړ

شمشاد هېڅ ځواب ورنکړ، سوله غلې شوه شمشاد ته یې کړل:  
یو وخت مې اورېدلی و چې مینه خودغرضي نه ده، ډېره خوږه  
مینه ډېر تریخ پای لري.

سولې اوف کړل، بیا یې شمشاد ته ویل:

پوهېږې د مینې د همدې ترخه پای په اړه ډېر سوچونه کوم، هر شپه چې ویده کېږم دوه درې ساعته سوچونه کوم.

شمشاد وخنډل ویل یې:

سمه ده خانګې، خوږې ترخې ډېرې شته چې خبرې پرې وکړو خو زما ټیلفون کې کرېډټ نشته دي، بنایي اړیکه پرې شي، دواړو مخه ښه وکړه

سولې وروستیو کې ویل:

زما شمشاده ته مې د زړه د کلي خان یې بې تا دې نه شم،

الله ج دې مل شه

شمشاد یوه ګړۍ بله هم همدلته تېره کړه، د مورچل له سنگره یې د بغلان د زړه رابښکونکې طبعي منظري دیدن وکړ، سولې سره د یوځای والي خیالي خوبونه یې په رڼو سترګو کې واړول راواړول، په خپل ځای کې ودرېده، څو ناهیلې کوونکې لنډۍ یې له ځانه سره وویلې، بېرته د خپل کلي پر لور روان شو، زنگیدلي قدمونه یې اخیستل، کلي ته نژدې شو، ددې بیتو دکلمه یې له ځانه سره پیل کړه

لکه څو هیلې چې د چا دننه زړه کې سوځي داسې مې اوبښکې د وجود په ګرېوانه کې سوځي

د ښایست برج نه دې شغلې د ښکلاګانو وځي په تا بایللي زړونه خلک ستا په وره کې سوځي

زه که رب ستا کړم ته زما شوې وا په ما مینې په هغه ورځ به مو ډېر خلک په واده کې سوځي نسبتاً خوښ کور ته شمشاد ستون شو، لس ورځې نورې هم تېرې شوې، سولې تلویزیون کاته د اوو بجو په خبرونو کې یې یو خبر دا هم و چې سبا به د کانکور ازموینې پایلې اعلان شي، سولې غوږونه چې کړل، پلار یې په زامنو او لمسیانو پټکې وکړې چې غلي شئ، مه غږېږئ، د کانکور په اړه خبر و، بیا یې سولې ته ویل:

لورې! څه یې ویل:

سولې ځواب ورکړ، ویل یې:

پلار جانه سبا لڅیره د کانکور ازموینې پایلې اعلانېږي، فتح خان سولې ته وکتل، ورته کړل یې:

خوږې سولې، زما نازولې لورجانې، که په کانکور کې سبا لڅیره پوهنتون ته بریالی شوې نو زه درته د یو لک افغانیو طلايي لاکت اخلم.

سوله له یوه پلوه د ازموینې پایلې ته په اندېښنه کې وه او بل پلو یې ددې لپاره زړه خوړ چې که په ازموینه کې بریالی نه شي نو پلار به یې طلايي لاکت ورته وانخلي.

سولې دا شپه همداسې په سوچونو تېره کړه، سبا یې د تلویزیون لیدو ته دوه سترګې څلور کړې وې او خبري کنفرانسونه یې څارل چې اوس به د کانکور ازموینې د پایلو د اعلان کنفرانس پیل شي.

یولس بجې د کانکور پایلې اعلان شوې، زړه یې ټوپونه وهل چې کانکور کې به بریالی شوې وي کنه؟ خپل ټیلفون یې راواخیسته لومړی یې خپلې ټولگیوالې برېښنا ته سره اړیکه ونيوله او بیا یې د شمشاد ټیلفون ته زنگ وواهه، شمشاد د سولې ټیلفون اوکې کړ، ویل یې: ای! زه ښار ته نژدې شوی یم، ته کوم پوهنځي ته بریالی شوې یې، هغې په خدا ویل: شمشاده! زما انټرنټ ډېر سست کار کوي غوښتل مې له تا پوښتنه وکړم چې کوم پوهنځي ته بریالی شوی یې او زما آی ډي هم وگوري. هغه ویل: نا! سولې زما انټرنټ هم ډېر کمزوری و، ښار ته راغلم، نژدې یم لڅیره رسیږم، انټرنټ کلب ته، سولې بیا پوښتنه وکړه، شمشاده! ستاسې د ټولگي هلکان بریالي شوي دي؟ هغه ویل: د کانکور د پایلو له اعلانه خبر شوم، نو ښار ته راروان شوی یم، له هېچا خبر نه یم چې څوک کوم پوهنتون او کوم پوهنځي ته بریالي شوي دي. شمشاد له سولې سره په همدې خبرو خبرو ښار ته ورسېده، انټرنټ کلب ته ورسېده، ویې لیدل چې لس نجونې او هلکان تر ده مخکې نوبت ته په تمه دي او خپلې پایلې گوري. د شمشاد او سولې په گډون د هغو چې د کانکور پایلې نه وې کتل شوې په اندېښنه کې و، زړه یې درېدېده چې قسمت به یې څنگه وي او بخت به ورسره یاري کړې وي کنه؟

هغه نجونې او هلکان چې به د کانکور په ازموینه کې د خپلې خوښې پوهنځيو ته بریالي شوي و، ظاهراً به خوښ ښکارېدل او ملگرو به یې ورته مبارکيانې ورکولې او هغو سره به چې بخت یاري نه وه کړې نو خفه به له انټرنټ کلبه راوتل، آن ځینو پسې به یې له ټوکو ملگرو نارې وهلې چې فلانی د خپل کور پوهنځي ته بریالی شوی دی. شمشاد ددې خبرو په اورېدو سولې ته ویل: آی! ډېر هلکان او نجونې د خپلو خوښو پوهنځيو ته ندي بریالي شوي، چې له انټرنټ کلبه راوځي خپه روان وي، هلکان مسخرې پرې کوي، سولې شمشاد ته ډاډ ورکړ ویل یې: هغوی به ستا په خبر تکره نه وي او نه به یې هم ستا په خبر پوښتنې ځواب کړي وي ځکه یې پایله ښه نده او په ازموینه کې نه دي بریالي شوي شمشاد ویل: ای سولې زما نوبت ده زه ورځم خپله او ستا ای ډي گورم، نور یې هم د زړه دربار زیات شو، انټرنټ کلب ته دننه شو. لومړی یې د سولې ای ډي انټرنټ کلب ته ورکړه، مسؤل کس په خدا ورته ویل: وروره دا ای ډي د چا ده؟ شمشاد ورته کړل: دا مې د گاونډي د لور آی ډي ده، هغې راته راکړه چې زما پایله هم وگوره د انټرنټ کلب مسؤل ویل:

نېاا نو ځان دې له شیریني ورکولو خلاص کړ، ډېر ډېر دې مبارک وي، سوله د فتح خان لور د بغلان پوهنتون د ادبیاتو او بشري علومو پوهنځي پښتو څانگې ته د ۲۴۰ نومرو په درلودو سره بریالۍ شوې ده، بیا یې په خندل شمشاد ته ویل: زما له لوري هم دې خور ته مبارکي ورکړه، ښه پوهنځي ته بریالۍ شوې ده

د شمشاد چې له ډېرې خوشالۍ زړه ټوپونه وهل مننه یې ترې وکړه او بیا یې خپله ای ډي شمېره ورکړه هغه دا ای ډي هم وکتله، په ځیر ځیر یې شمشاد ته وکتل، مسکۍ شو، ویل یې شمشاد یې؟

شمشاد ورته سر و خوزاوه، بیا یې په خدا ویل:

هو شمشاد یم، ولې څه شوي نه یم بریالی شوی؟

د انټرنټ کلب مسؤل مسک شو، بیا یې ورته کړل:

څومره شیریني راکوې چې درته یې ووايم؟

شمشاد په زړه کې خوښ شو، دوکاندار ته یې ویل:

ته یې ووايه څومره شیریني چې غواړې درکوم یې، هله نو زر

کوه، زړه مې ټوپونه وهي، وروره مه مې زوروه

دوکاندار په خدا شو، شمشاد ته یې وکتل، ویل یې:

هلکه! د ۲۲۷ نومرو په درلودو سره د بغلان پوهنتون د

ادبیاتو او بشري علومو پوهنځي پښتو څانگې ته بریالی شوی

یې، په خدا یې بیا ویل:

هلکه دا سولې سره ټولگیوال شوې، هرڅوک چې وي وبې هڅوه

چې پوهنتون ووايي ځکه ډېر پښتانه لورگانې نه پرېږدي چې

پوهنتون ووايي

شمشاد په خپل ځای کې یوه شېبه حیران ودرېده، د خپل کلي د نسیم خان لور ور په یاد شوه چې پلار یې پوهنتون ته تر بریالي کېدو نه وه پرېښې چې درس ووايي او لور ته یې ویلي و چې که پوهنتون ووايي نو خلک به ورپسې ډول ډول خبرې جوړې کړي. دوکاندار شمشاد ته وکتل، تندی یې گونځې شو، ویل یې: هلکه تا دا گڼه گونځه نه وینې او ولاړ یې دلته په دوکان کې سوچونه وهي؟

شمشاد خپل جېب ته لاس کړ او پنځه سوه افغانۍ یې دوکاندار ته ورکړې، ویل یې:

وښه استاده پام مې نه و

په بېړه له دوکانه ووت، د مارکېټ دوهم پوړ ته پورته شو او خپل ټیلفون یې له جېبه راووېسته، غوښتل یې سوله وزوروي چې څه وایی؟

شمشاد د سولې ټیلفون ته زنگ ووايه، تر سلام او ستړي مه شي وروسته یې وخندل، سولې ورته ویل:

شمشاده خنده مه، هله نو ژر راته ووايه چې د کانکور پایله څه

شوه؟ زه کوم پوهنځي ته بریالی شوې یم او ته کوم پوهنځي ته؟

شمشاد هڅه کوله چې سولې ته ځانه غوسه وښيي، په لوړ غږ

یې ویل:

هی! هی! هی!

چندان ښه پایله نده

سولې څنگه څنگه کړل، خو شمشاد په ځواب کې ورته ویل:

نا! ستا قسمت ښه دی، هسې دې نوم سوله ده، ستا نوم باید طالع منه وای، سولې بیا ورته په غوسه ویل:

شمشاده خوشې خبرې پرېږده، ژر راته ووايه چې څه شوي دي؟ شمشاد خبرې پیل کړې، خبرو ته یې سوله څېړوه او تېلفون یې په خپل غوږ نښلولی و، شمشاد نه غوښتل چې ژر سوله خبره کړي چې د بغلان پوهنتون د ادبیاتو او بشري علومو پښتو خانګې ته بریالی شوې ده خو سولې بیا خپلې دوه پښې په یوه موزه کې کړې وې چې هله شمشاده ژر راته ووايه چې زه کوم پوهنځي ته بریالی شوې یم.

شمشاد سولې ته کړل،

اې! ماته شیریني راګوې چې پایله دې درته ووايم سولې په کړس وځنډل، ترڅو چې شمشاد خبره کوله خندا یې نوره هم ډېره کړه، بیا یې ویل:

شمشاده! زما اودا ستا ترمنځ نو چا حساب کړی، زوروره هره شیریني چې غواړې درکوم یې، آسمان ته یې وکتل چې د پسرلي وربځې پکې یوخوا او بل خوا ځي،

مرغان یې ولیدل چې د وربځو ښایست ته یې طبیعتي اتڼونه پیل کړي و

شمشاد ورته ویل:

زه یې درته وایم چې ته کوم پوهنځي ته بریالی شوې یې سولې وځنډل ویل یې:

نا! زه خپل پایله نه غواړم اول ته راته ووايه چې ته کوم پوهنځي ته بریالی شوی یې؟

شمشاد خبرې یو او بل خوا ته بوتلې، نورې خبرې یې پیل کړې، بیا یې په مینه سولې ته کړل:

اې! تاته دې ډېر ډېرله زړه مبارک وي خو د پوهنځي نوم یې ورته وانخیسته، له سولې یې د ژمنې غوښتنه وکړه سولې ویل:

اې زوروره ته کومه او د څه شي ژمنه رانه غواړې شمشاد اول وښکېده او بیا یې:

ژمنه راسره وکړه چې پوهنتون به وایي او پلار به دې پرېږدي چې پخیر سره دې زده کړې وکړې، سولې ښه ډېر وځنډل، بیا یې شمشاد ته کړل:

شمشاده ما نو هسې د ټوکو لپاره ازموینه نده ورکړې، پوهنتون وایم، ورځې او شپې مې په درس ویلو تېرې کړي دي، زحمتونه مې ګاللي، په یخو ورځو کې به زرنج کې ښار ته تلم، کانکور ته مې چمتووالی نیوه او درس مې ویلې، بیا یې په خدا ویل:

اې! پلار مې راسره ژمنه کړې چې پوهنتون درباندي وایم، هغه له ما اوتانه زیات وارخطا دی چې د کانکور له پایلې مې خبر شي، بیا یې ویل:

شمشاده! پلار مې راسره ژمنه دا هم کړې چې که پوهنتون ته بریالی شوم د یو لک افغانیو طلايي لاکټ راته اخلي.

شمشاد وځنډل ویل یې:

غوړي لا غوړي، کار خو ستا جوړ دی سولې، پوهنتون ځانته وایي او پلار دې درته انعام د یو لک افغانیو لاکټ اخلي. سولې شمشاد ته په غوسه ویل:

خبرې مه اوږدوه، که لاکت هم راته واخلي ستا گټه ده او که بل څه هم، زه د چا يم؟ خو ستا يم کنه نو ته ولې داسې گډوډ لگيا بې، هله نو ژر راته ووايه چې زه کوم پوهنځي ته بريالی شوې يم.

شمشاد ورو ويل:

وايم بې درته خو خبره داده چې زوروم دې، ستا له زورولو هم زه خوند اخلم، مینه همدې ته وايي کنه وه سولې، هغې وخنډل، نانا بې کړل، په غوسه بې شمشاد ته ځواب ورکړ، چې ژر راته ووايه تر دې نورې خبرې مه اوږدوه شمشاد ورته په ډېرې مينې ويل:

سولې ته دې د خپلې خوښې پوهنتون او پوهنځي ته بريالی شوې بې نورې څه کوي، غم زما ده، خو هغې په بيابيا غوښتنه کوله چې شمشاد دې ووايي چې کوم پوهنځي ته بريالی شوې ده؟

شمشاد اړ شو، ريښتيا بې ورته وويلې، ويل بې:

سولې ته د بغلان پوهنتون د ادبياتو او بشري علومو پوهنځي پښتو څانگې ته بريالی شوې بې تاته دې ډېر ډېر مبارک وي، پخیر سره بې ووايي او ترې فارغه شي خو چې فارغه شوې بيا نو.

سولې ويل:

اې ته ريښتيا وايې، هغه ځواب ورکړ:

هو ريښتيا وايم، باور نه کوي سولې، ما نو تاته کله دروغ ويلي؟

سولې ويل:

مننه سلامت اوسې، بيا بې هغه ته کړل، ښه چې پوهنتون ووايم او فارغه شم نو بيا به څه وشي؟ شمشاد په خدا ورته ويل:

بيا به نو لخير زما شي، نور د څه شي غم ده، غم غم همدا ده سولې ډېر ډېر وخنډل، هغه ته بې په ډېرې خدا سره ويل: شمشاده زوروره تانو څه فکر کړي چې پوهنتون خلاص کړي د فتح خان لور، سوله گل به دومره ژر درکړي او واده به بې کړي؟ شمشاد ويل:

ولې نو څه وکړم، د آسمان ستوري ريارۍ ته درولېږم او که دې په تمه ځان زوړ کړم؟

د هغې خدا نوره هم زياته شوه، تر يو څه ځنډ خدا وروسته بې ويل:

د سولې خپلول او ودول ډېر اسانه کار نه دی، چې د فرهاد په څېر راپسې غرونه سوري نه کړي او د سيف الملوك په څېر راپسې د اوسپنې پښې زړې نه کړي نو خپله به مې هم نه کړي شمشاد غلي شو، بيا بې ويل:

اې! چې پوهنتون ته بريالی شوې نو سر له اوسه دې سويه لوړه شوه، د ځانۍ خبرې دې پيل کړي، دا ته څه کوي، چې ريښتيا په ما همدا چل ونه کړي، سولې ويل:

تا نو اوس خبره پيدا کړه، ټوکې مه وکړې دا خبره اوږده نه کړي شمشاده مينه درسره لرم، گوره زړه کې دې - دې خبرو ته ځای ورنکړي، بيا په خدا شوه ويل بې:

زوروره زه دې په خبرو کړم پوښتنې مې له ياده ووتې، نورې خبرې درنه نه اورم هله نو اوس راته ووايه چې ته کوم پوهنځي ته

بريالی شوی يې؟

شمشاد غوښتل چې په ځان مینه سوله وزوروي ویل يې: نیا مې آمنې رینستیا ویلي و چې خوار په هندوستان هم خوار وي، هغې يې خبرې پرې ور پرې کړې، شمشاد ته يې کړل چې زه متلونه نه اورم، ادبیاتو ته بريالی شوې يم، متلونه هلته زده کوم، ژر راته ووايه چې ته کوم پوهنځي ته بريالی شوی يې؟ شمشاد ویل:

وايم يې، اي! زه هم دبغلان پوهنتون د ادبیاتو او بشري علومو پوهنځي پښتو څانگې ته بريالی شوی يم، بیا يې په خدا سولې ته کړل، وروسته تر دې نو په تا د مینتوب تر څنگ ستا ټولگيوال هم يم.

هغه خوشاله شوه، ژر يې شمشاد ته مبارکي ورکړه، ویل يې: گوره په مخ مې د خوشالۍ اوښکې راروانې شوې، له ځانه ستا په برياليتوب خوشاله شوم.

بیا يې ویل:

ستا دې په مخه ښه شي زه مې مور باندې د خپلې بریا زېری کوم، پلار نه مې شیریني اخلم، برېښنا او نورو ټولگيوالو ته مې هم زنگ و هم چې هغوی کومو پوهنتونونو او پوهنځيو ته بريالی شوي دي.

شمشاد د مارکېټ له دوهم پوړه راکوز شو، له خوشالۍ په جامو کې نه ځایده، فکر يې دا و چې په دې ښار کې نو تازه اعلان شوی پاچا شمشاد دی او ټول شته ښاريان يې له امره سرغړونه نه شي کولای، خوله يې له خدا ډکه وه، هرچا سره به يې چې ستړي مه شي کوله خندل به يې او بیا يې زیری پرې

کاوه چې زه مې د خپلې خوښې پوهنځي ته د ډېرو نومرو په تر لاسه کولو سره بريالی شوی يم شمشاد ژر ژر تر کوره ځان راورساوه، ملالۍ مور باندې يې زېری وکړ چې د خپلې خوښې پوهنځي ته يې بريالی شوی دی، د ملالۍ له سترگو هم د خوشالۍ اوښکې روانې شوې، که څه هم ملالۍ څلور زامن يې نالوستي و خود پوهې په قدر ډېره پوهېده، شمشاد يې غېږ کې کلک ونيوه، ځان ته يې نژدې کړ، ویل يې:

شمشاد جانده د زريالي او توريالي لالا هیلې دې پوره کړه، هغوی به هر وخت ویل چې شمشاد تکړه دی، کاشکې هغوی ژوندي وی او تاته يې له نژدې مبارکي درکړې وای، ملالې دا خبرې شمشاد ته وکړې، له سترگو يې د غم اوښکې راغلې خو شمشاد په خپله خوشالۍ کې و، سوچ يې دا و چې د مور په مخ يې هم د خوشالۍ اوښکې راروانې دي.

شمشاد په دې ورځ د ځان لپاره سرکښه او د دنيایي هر امره مافوق پاچا و، د مور له زړه يې څه خبر و؟

مور يې شمشاد ته وکتل چې خوښ دی او بیا يې په خپلو روانو اوښکو سوچ وکړ د ځانه سره يې ویل: ځمکه هغه سوځي چې اور پرې بلیري. شمشاد ته يې ویل:

بريالي لالا ته دې زنگ ووهه، خبر يې کړه، ډېر به خوشاله شي، چې ملي اردو ته روان و ما باندې يې سپارښتنه کوله چې په شمشاد درس وایه او هڅوه يې.

هغه بیرون ووت، ځینې کلیوال ملگري یې خبر کړل چې د خپلې خوښې پوهنځي ته بریالی شوی دی، د هغو نورو کلیوالو پوښتنه یې هم وکړه چې د کانکور ازموینه یې ورکړې وه، هغه خوښ و چې په دې ازموینه کې یې د بخت بېلې میره وه او بریالي شوي و.

بريالي ته یې زنگ وواژه، تر سترې مه شي وروسته یې پرې زیری وکړ، د خپلې بریا یې خبر کړ، ویل یې: لالا ستا هڅورنگ راوړ،

زه د بغلان پوهنتون، پښتو ادبیاتو ته بریالی شوم  
بريالي شمشاد ته ویل:

لالا دې جارسې، درس دې وایه د پیسو د پیدا کولو غم مه کو، لس ورځې وورسته مې تعلیمي دوره خلاصیږي، لڅیره ۲۷۰۰۰ افغانۍ درلېږم، شل زره یې جانباز اکا ته ورکړه، درې زره یې ته ځانه ته واخله او څلور زره افغانۍ یې ملالې ادې ته ورکړه، بیا ورته بریالي ویل:

شمشاد ځانه په مخه دې ښه، دلته مونږ پټ په تېلفون کې غږیږو، اجازه نه لرو چې د ځانه سره دې تېلفون ولرو، نو دواړو سره مخه ښه وکړه

شمشاد د کلي د دوکان په لور روان شو، غوښتل یې د سولې دروازه وويني، په دروازه یې د سولې مینه ماته کړي، مخکې تر دې چې د کلي دوکان ته ورسېږي جانباز اکا یې په مخه ورغی، هغه شمشاد ته ویل:

هلکه څنگه خوشاله ښکاري؟

شمشاد غلی شو، ویل یې:

جانباز اکا زه د کانکور په ازموینه کې د خپلې خوښې پوهنځي ته بریالی شوی يم  
جانباز وخنډل، شمشاد حیران شو چې جانباز څه ته خاندې؟  
پوښتنه یې وکړه چې جانباز اکا ته ولې خاندې؟ زما په خبره کې د خدا څه شته؟

هغه نوره هم خدا ډېره کړه، ویل یې: شمشاده ساده گلله! په دومره خوشالۍ دې راباندې زېږی وکړ، ما فکر وکړ چې څومره غټ کار به شوی وي؟ اخر دا هم زېږی شو چې ته دې د خپلې خوښې پوهنتون ته بریالی شوی یې او خوشاله یې؟

ساده گلله په پوهنتون موهنتون دې نه يم خبر، دا بیکاره خبرې او کارونه پرېږده، هلکه پیسې پیدا کړه، اوس ددې وخت دی چې پیسې پیدا کړې، بیایې له جېبه د نښوارو قطی راوویسته او د قطي په هنداره کې یې خپله څېره ولیده، یوه کپه نښوار یې خولې ته واچول ویل یې:

چې مې په جېب کې دولت ډېر و

خپل یې لاشه چې د پردو خپل شوی ومه

دې غزل کې ډېرې خبرې شته دي، وگوره پیسې هم عزت دی، هم شان دی او هم شوکت، شمشاد ورته وکتل، خپه شو، ویل یې: جانباز اکا! دا غزل نه دی دا ټپه ده  
هغه ورته په غوسه ځواب ورکړ:

غلی شه، د مشر خبره غلطه ده او ستا سمه؟ بیا خوشاله هم یې چې د خپلې خوښې پوهنځي ته بریالی شوی يم او پوهنتون

وايم، خومره وچ سترگی يې، راته وايي چې دا غزل نده تپه ده، تپه يې څه شی وي د خدای ساده، شمشاد جانباز اکا ته ويل: سمه ده اکا ته بيخي بنه پوهېږې ځکه د رحمانان بابا شعرونه شمشاد ډېر لوستی و، د جانباز اکا ددې خبرو په اورېدو يې دا شعر په زړه کې د کلمه کېر خو هغه مشر و هېڅ يې ورته ونه ويل: نصیب د دانیانو په کتاب دی د احمق خواب په نه خواب خواب دی جانباز له خانه سره وغږمېده،

په غوسه غوسه يې ورته وکتل او ترې روان شو شمشاد يې له ملگرو سره په کلي کې دورې ووهلې، يوه پر بل زېري کول چې زه د پلاني ولايت پوهنځي ته بريالی شوی يم، په کلي کې به د هغو په تندي دولس بجې وې چې په کانکور کې د خپلې خوبنې پوهنځي ته نه و بريالی شوي سولې او شمشاد پوهنتون کې نوم ليکنه وکړه، تله راتلل يې پوهنتون ته پيل کړل

د پوهنتون لومړۍ ورځې وې، هغوی دواړه نابله و، ددوهم او دريم ټولگيو پوهنپالانو به پوهنتون ته په کانکور کې په تازه رابريالي شوو نجونو او هلکانو مسخرې کولې، ځينو به يې ويل:

هلکانو غټ غټ مه کېږئ لامو نوم په پنسل د پوهنتون په حاضري کې نوشته دی، ځينو نورو به ويل:

تاسې ټول د تورو کارغانو په څېر ياستئ، هرڅه درته بل ډول بنسکاري، يونيم استاد به هم ورته له ټوکو يادونه کوله چې درسونه وايئ کنه نو په ازموينه کې به ډراپ شي، ورو ورو د

پوهنتون له چاپيريال سره هم بلد بدل او هم له هغه حالته وتل چې په ديدن به يې کله ونو او کله هم ټولگيو الو پابندي لگوله شمشاد د خپل ټولگي استازی هم شو ځکه تر نورو رند او چالاکه و، کله کله به يې له سولې سره د خپل راتلونکي ژوند په اړه خبرې او اندېښنې يو له بل سره شريکولې، د پوهنتون شل سلنه ازموينې تېرې شوې، سولې او شمشاد دواړو بنې نومرې په دې ازموينه کې وړې وې او خوبن تر بل هر وخت بنسکار بدل بله ورځ چې د اوړي سوځنده گرمۍ له هر ډنگر وجوده هم خولې ويستې، له کانو او بوتو د ډېرې تودوبنې له امله تپونه پورته کېدل سولې او شمشاد د پوهنتون په انگړ کې سره کيسې پيل کړې

سولې میده میده قدم واهه او شمشاد ته يې په ځير ځير کتل، شمشاد هم خپلې دوه سترگې د سولې ليدو ته څلور کړې وې ويل يې:

سولې ته ډېره تکړه يې، په شل سلنه ازموينه کې دې زما د تمې خلاف ډېرې نومرې وړي دي، زه ستا په پرمختگ ډېر خوشاله کېږم، بيا سولې ته مسکې شو، په خدا يې ويل:

اې! سولې پوهېږې، ابله ورځ چې کله د ادب تاريخ نومرې اعلان شوې، ماته زما او ستا ټولگيوال مرجان ويل چې دا سوله درسره رقابت لري، غواړي اول نومره شي، ته ډېر کوبښن کوه، زړه کې د مرجان د خبرو په اورېدو ډېر خوشاله شوم، دومره لکه په لاتري کې چې راته يو لک افغانۍ راوتې وي خو هڅه مې وکړه چې ځانه هغه ته غوسه وښيم، تندي مې تريو کړ، ورته کړل مې:

سوله تکره نجلۍ ده، درس وایي، زه هم هڅه کوم لڅیره چې اول نومره شم، هغه هم د اول نومره کېدو تمه لري، بخت به ازمایو، وبه گورو چې د چا د بخت بیدۍ به میره شي، سولې تندی تریو کړې، ویل یې:

شمشاده! تا څه ټوکې پیل کړي دي، نور لکه چې ټولگې کې څوک نه و چې مرجان زما په اړه تاته غږېده، چې د سولې نومرې زیاتې دي، ډېرې نومرې یې وړي، هسې او داسې، هغه سولې ته وکتل، ویل یې:

تا نو څه فکر کړی دی چې نور څوک ستا په اړه سوچ نه کوي؟ سولې کټ کټ وخنډل، د شمشاد تندی ته یې وکتل چې خولې پرې روانې دي، ورته ویل یې:

هلکه! غم مه کوه یا ته اول نومره او یازه، خیر دی، مهمه داده چې یو د بل په دیدن سترگې رنې کړو، بیا یې شمشاد ته کړل: څنگه بد وختونه مو شاته پرېښودل، ای! یادیرې دي؟ په اونيو اونيو مو یو بل سره نه لیدل، زما به ته یادېږي او ستا به زه، هی هی یې کړل

شمشاد په پوهنتون کې یو خوا اوبل خوا وکتل، د سولې په خېره یې خپلې سترگې ورځنې کړې، ویل یې: سولې تا نو اوس گیلې او کیسې پیل کړې، غلې شه، اوس مو هغه وختونه شاته پرېښودل، د تېرو وخت په اړه فکر کول د وخت ضایع کول دي.

ای! حیرانه حیرانه مه غږېده، د راتلونکي په اړه فکر وکړه چې زما او ستا اړیکه به تر کومه وي، که موله اړیکې څوک خبر شي څه به وشي، او ترڅو به داسې په ویرې یو د بل دیدن کوو؟

سولې ویل:

شمشاده هرڅه به سم شي، اندېښنه مه کوه، لکه څنگه چې اوس سره یوځای د پوهنتون په انگرې کې دغه ده څنگ په څنگ سره ولاړ یو همداسې به یوځای هم شو، دې وخت کې د سولې ملگرې ښکلا چې اقتصاد پوهنځۍ ته بریالۍ شوې وه، له لرې یې شمشاد او سولې وکتل، پښه نیولې ددوی خواته راروانه شوه، دواړو سره یې ستړي مه شي وکړه، مسکۍ شوه ویل: پوهنتون کې د ښوونځي په څېر خلک په خبرو پسې نه گرځي، بیا یې شمشاد ته ویل:

هلکه ته نو د بوسو لاندې اوبه مه تېروه، زه پوهېږم چې سوله په تا او ته په سولې ښه پوره میین یې، اړتیا نشته چې سپیناوی وکړې، خدای ج مو سره همداسې خوښ لره،

بیا یې وخنډل ویل یې:

څنگه غلي دواړو ودرېدی، سوچ کوی چې زه ولې پوه شوم چې تاسو دواړو سره اړیکه لرئ؟

د سولې له غاړې یې لاسونه تاو کړل، د شمشاد فکر چې بلې خواته شو، سوله یې په تندی ښکل کړه، ویل یې:

ای خپه نه شي، زه خو هر وخت ریښتیا وایم

شمشاد ښکلا ته وکتل، په خلاص وچلي یې ورته ویل:

سوله ستا د لاسه هېڅ ورځ نه لري، ناحقه یې زوروي

ښکلا ویل:

سوله ستا ټولگيواله، زما ملگرې، د فتح خان اکا لور او بیا یې په خدا ویل چې د ملالې ادې کشره نگور ده، که منې یې ویې منه او که یې نه منې نو تنۍ دې خلاصې کړه، سوله له غصې

توره او شنه او بنسته، شېبه په شېبه غضب کېده، ښکلا ته یې  
 بدې بدې کتلې، ویل یې:  
 اې ښکلا ته لکه ماته ژرنده غږ مېږي،  
 خبرې دې نه دي معلومې، مسکه مسکه کېږي او خبرې کوي،  
 تا دې خدای ج خبره په خوله کې نه درکوي  
 هغې بیا خوله خلاصه کړه چې خبرې وکړي خو سولې یې خبرې  
 پرې ور پرې کړې، ویل یې:  
 غلې شه، د راډیو په څېر یې خبرې دې نه خلاصیږي، یوه خبره  
 چې خلاصه کړې بله دې تیاره په خوله کې جوړه کړې وي هغه  
 پیل کړې  
 شمشاد سولې او ښکلا ته وکتل، مسکې شو، په خپل مخ یې  
 لاس تېر کړ، له کین اړخه یې لاسي دسټمال راوویسته او خپل  
 خولې شوی مخ یې پرې وچ کړ، شمشاد باندې یو څه تودوښې  
 خولې روانې کړې وې او د ښکلا خبرو داسې تر اغېز لاندې  
 راوست چې بیخي بې په خولو کې لوند کړ، مخ یې وچ کړ،  
 سولې او ښکلا ته یې وکتل، ویل یې:  
 سولې ښکلا ستا ملګري ده، زه یې په عادت بلد شوی یم او ته  
 یې په خوی نه یې بلده، ښه خو پوهیږې چې هغه ستا له زورولو  
 خوند اخلي خو ته ددې په خبرو جدي کېږي، بیا یې سولې ته ور  
 زیاته کړه:  
 ګډه وډه مه غږېږه، زه مې ملګري نښتر سره لږ کار لرم د  
 ژورنالیزم پوهنځي ته خواته ځم، که ماته اجازه راکړي؟  
 سولې هېڅ ونه ویل خو ښکلا مسکې شوه، په لوړ غږ یې کت  
 کت و خندل ویل یې:

شمشاده زه دې په جنجال واړولم او ته اوس غواړې چې ما له  
 سولې سره په جنجال کې پریږدې او لاړ شې، بیا غلې شوه، ویل  
 یې:  
 اې! ټوکې مې وکړې ورځه شمشاده، سوله که الم شپږه ده،  
 زه ترې یو څپک تېره یم، له دې سره په هره خبره رسېږم ورسره  
 جوړه راځم، ته خپه نه شې  
 شمشاد سولې وکتل په سترگو کې یې ورسره مخه ښه وکړه او  
 روان شو، څو قدمه شمشاد واخیستل، ټیلفون یې وتړنګېده،  
 وې لیدل چې د نامعلومه شمېرې زنگ ورته راروان دی، ژر یې  
 ټیلفون اوکې کړ، په ډېر درناوي سره یې ورو بلې کړل  
 ورور یې بریالي ورته ویل:  
 شمشاده ستړی مه شې زه یم بریالی  
 دواړو ستړي مه شي سره وکړه، له شمشاده یې د کورنۍ د ټولو  
 غږو پوښتنه وکړه چې څنگه دي؟  
 هغه ورته ویل:  
 لالا هیڅ اندېښنه ونکړې، له ملالې ادې نیولې تر ماپورې ټول  
 روغ رمټ یو، بیا یې په خدا بریالي ته ویل چې لږ تا پسې خپه  
 شوي یو نور ښه یو  
 بریالي ویل:  
 شکر دی چې ټول روغ رمټ یاستی، ما مو په دُعا گانو کې له  
 یاده ونه باسئ، بیا یې شمشاد ته ویل:  
 ته اوس چیرته یې  
 هغه ځواب ورکړ چې پوهنتون کې یم  
 بریالي په خدا ویل:

افرین شمشاده درسونو ته دې حاضرېږه چې په پوهنتون کې غیرحاضري ونه کړې او باید په پوهنتون کې هم د ښوونځي په څېر اول نومره شې، بیا یې بریالي ته خوشالۍ ویل:

للا په شل سلنه ازموینه کې په ټول ټولګي کې ډېرې نومرې ما وړي او تر ما وروسته بیا د فتح خان اکا لور سولې ډېرې نومرې وړي دي، هغه هم زموږ ټولګیواله ده، بریالی یوه شپبه چوپ شو، بیا یې شمشاد ته ویل:

هلکه سوله هم لکه چې تکره ده، ګوره چې درنه مخکې نه شي بیا به هرچیرته وایي چې له شمشاده په پوهنتون کې مخکې یم، بریال په خدا شمشاد ته ویل:

شمشاده ته ځان اول نومره کړه لڅیره د نومیالي واده تیاروو بیا زما په پام کې ده چې تاته لوستې کوژدنه وکړم، پیدا یې ته کړه، ریباري یې په ما او ملالې ادې شمشاد غلې شو، ویل یې:

للا ته چې کابل ته تللی یې بیخي ټوکی شوی یې، جالبې خبرې کوي، زه پرونی ماشوم یم، له خولې مې د شودو بوی ځي، زه او کوژده لرې خبره ده، غوښتل یې نورې خبرې هم وکړي خو بریالي ورته ویل:

شمشاده د مرکزي بغلان انصاف صرافي ته مې ۲۷۰۰۰ افغانۍ درلیږلي دي، دحوالې شمېره ۱۲۳۴ ده ورشه ترلاسه یې کړه، بیا یې شمشادته ویل:

زموږ تعلیمي دوره هم خلاصه شوه، نیم ساعت وروسته لڅیره موږ هلمند ولایت ته لیږي، دنده مو هلته شوه، زه په میوند قول

اردو کې تعین د بست شوی یم، لوا او کنډک یې لا ماته هم ندی معلوم، شمشاد په بېړه ورته ویل:

للا په ځان دې ډېر پام کوه، جګړې زیاتې دي، هرچیرته چې دې دنده شوه، جګړو ته به نه ځي بریالي ویل:

سمه ده شمشاده زه نو ټیلفون پرې کوم، ملګري مې غږ کوي چې راخته د تلو چمتووالی نیسو، تا په خدای ج سپارم، ټولو ته سلامونه کوه، ملاله ادې زما له خوا په تندي ښکل کړه، ورځې تېرېدې، شمشاد کورته ورسېده او بریالی دوی له کابل په الوتکه کې د هلمند شورابک سیمې ته چې هلته میوند قول اردو وه ولېږل شول

شمشاد د بریالي سلامونه ملالې او د کور ټولو غړو ته ورسول، ملاله ادې یې لومړی په تندي ښکل کړه او بیا یې د بریالي له خوا رالیږل شوې پیسې ورته وسپارلې، ملالې خپل مخ د قبلې په لوري واړوه، لاسونه یې لپه کړل، بریالي ته یې دوعاګانې پیل کړې، دومره ډېرې دوعاګانې یې ورته وکړې چې نور یې لاسونه شخ شول. تر دوعا وروسته یې پنځه سوه افغانۍ شمشاد ته ورکړې او ورته ویل یې چې غوښه دې راوړي خو بیګاته د مړوپه ارواح یو دوه کاسې ډوډۍ خیرات کړې

بله ورځ شمشاد یواځې د بغلان د سین په غاړه روان و، له ځانه سره یې سوچونه کول چې مینه او مینتوب به یې څه شي؟ د شمشاد له سولې سره ډېرې لیوالتیا او ورسره په خواکې خپله بی وسي اولاچاري داسمان په سترګو کې اوښکی وچولې، په

همدې سوچونو کې تر پوهنتونه ورسېده، سولې ورته رډ رډ وکتل، ویل یې:

شمشاده یوه پوښتنه درنه وکړم؟

هغه سر وخوزه، سولې ته یې د سر په خوزولو د هو ځواب ورکړ، هغه چې سولې ته د سر په خوزولو سره د هو ځواب ورکړ سوله یې نوره هم حیرانه کړه چې دی ولې خبرې نه کوي؟ بیا یې ویل: شمشاده یو پوښتنه درنه وکړم هغه ویل:

هو سل پوښتنې خو وکه

سولې ویل: ولې نن داسې حیران او زنگېدلی تر پوهنتونه راغلې، کومه خبره شوې ده؟

شمشاد چې د سولې د مینې په جال کې د یو گیر شوی کب په څېر و ورو یې ویل:

ناا سولې نن مې له کلي تر پوهنتونه په دې فکرونه وکړل چې پاتې ژوند او مینه به مو څه شي، بیا یې ویل:

اې! زمانه بدله شوې ده، په دې بدل وخت کې مینه او مینتوب ډېر ستونزمن دی، فولادي عزم، د غره په څېر زغم او ډېره حوصله غواړي.

سولې په کړس کړس وځنډل ویل یې:

شمشاده زمانه نده بدله شوې زمانه هماغه ده هېڅ بدلون پکې نه دی راغلی، ورځ هماغه ده کال هماغه څلور فصله ده، شپه هماغه ده، لمړېر خپل وخت راخیژي او پر خپل وخت لویږي، زه هماغه پخوانۍ سوله یم او ته هم هماغه کلیوال شمشاد یې، اصلاً خبره په دې کې ده چې د پوهې د نشتون له امله مو خپل

دودونه پریښی دي، ځینې ځایونو کې د نورو تقلید کوو او په ځینو نورو وختونو کې بیا هغه سم کارونه هم نه کوو چې گټه مو پکې نه وي شمشاد ویل:

هو همداسې ده، بیا یې د زړه په زور وځنډل، د سولې سترگو ته یې په ځیر ځیر وکتل ویل یې:

اي! دا به مو قسمت و چې په داسې ټولنه کې یې پیدا او مین کړو چې پلرونه خپلې لورگانې د جنس په ډول د ولور په نامه خرڅوي، ودونه خپلو لونیو او زامنو ته د هغوی په خوښه نه بلکې د ځان په خوښه کوي

سولې اوف کړل، ویل یې:

شمشاده ته مې نو اوس په ټپونو باندې مالگې شیندې، دا خو زموږ د ټولنې هغه ترڅه واقعیتونه دي چې ډېرې نجونې او زیات شمېر هلکان یې د ویلو جرات نه لري، نو څه وکړو، ژوند مو په داسې نالوستې ټولنه کې ده چې که پلار ته هلک او یا نجلی ووايي چې په خپله خوښه واده کوم د بې ادبه او سپین سترگي نوم ورپورې کوي

شمشاد غلی و هېڅ یې نه ویل، سولې خپلو سترگو ته ټیکړی وړاندې کړ، سترگې یې وسولولې، بیا یې د شمشاد مخ ته وکتل، هغه حیران ولاړ و او د سولې د خبرو په اړه یې سوچ کاوه

سولې د خپل لاس بنگړي وشرنگول، شور یې پرې جوړ کړ، ویل یې:

غم مه کوه شمشاده دا طلسمونه به زه او ته ماتوو، مور او پلار  
ته درناوی لرم خو واده په خپله خوښه خپل ځان ته کوم  
شمشاد کټ کټ وخنډل او بیا یې سولې ته ویل:  
وبه دې وینم چې څه کوي اوس خو ډېره غټه غټه غږیږې، هغه  
مسکۍ شوه په خندا یې شمشاد ته په ځواب کې ویل:  
وبه مې وینې چې زه څه کوم، که مې درسره ژمنه پوره نه کړه نو  
سوله به نه یم، بیا یې شمشاد ته کړل:  
زه درنه ځم ملگرې مې شغله راته په ټولگي کې په تمه ده ستا ښه  
وخت  
څلور ورځې وروسته بیا شمشاد او سوله د پوهنتون په انگرې کې  
سره مخ شول،  
دواړو سره سترې مه شي وکړه، شمشاد سولې ته وکتل، مخکې  
تر دې چې نورې خبرې وکړي دا ټپه یې ورته وویلې  
دا ستا به هېر او که په یاد یم  
زه چې قدم په قدم رډم تا یادومه  
سولې مخ بلې خواته واړوه ویل یې:  
شمشاده ته لکه چې زما په مینه شک لرې او یا د مینې له  
تعریفه نه یې خبر؟  
هغه په کړس خندا سولې ته ویل:  
زه د مینې ماستر یم، د مینې ټول تعریفونه مې زده کړي دي،  
کاش بدیع او بیان د مینې او محبت په څېر اسانه وای چې پرته  
له زیاره مې زده کړې وای، بیا یې ویل:  
مینه هغه صداقت ته ویل کېږي چې مینه وال د یو چا انځورته په  
ژوندۍ ښه په خپل زړه او سترگو کې ځای ورکړي،

لکه زه او ته.  
هغې وخنډل ویل یې:  
نا داسې نه ده، مینه هغه حس ده، چې له یو چا سره شديده  
علاقه ولري او یا مینه د زړه د تل یو آواز ده، چې د یو چا په  
لیدلو سره له زړه څخه راپورته کېږي لکه زما له زړه چې ستا په  
لیدو راپورته شوی او هر وخت رانه تا غواړي.  
شمشاد وخنډل ویل یې:  
گوره سولې هسې نه چې مینه دې مجازي وي؟  
هغې سر و خوزاوه، رډ یې شمشاد ته وکتل، بیا یې پوښتنه  
وکړه، اې مجازي مینه څه ته وايي.  
شمشاد د پوهنتون په انگرې کې یو خوا او بل خوا وکتل بیا یې  
ویل:  
مجازي مینه هغې مینې ته وايي، چې پای ته رسېدونکې ده او  
دا مینه له ځان سره هر ډول درد، سختي، او ناخوالې لري؛ خو د  
داسې مینې پای ډېری وخت بې پایلې او یا هم خواشینی وي خو  
الله ج دې زما او ستا مینه داسې نه کوي  
یوه شېبه دواړه غلي ودرېدل، بیا سولې ویل:  
اورېدلي مې دي چې ژوند د یو گل په ډول ده او مینه د هغه گل  
عسل ده خو شمشاد بیرته په ځواب کې ویل:  
ما بیا اورېدلي چې مینه د ژوند تر ټولو لویه توانایی ده چې دا  
به رینستیا وي او کنه؟  
هغې سر و خوزاوه چې هو دا خبره رینستیا ده  
شمشاد بیا سولې ته کړل:

ای! زه لڅیره د پلخمرې ښار کې ځانته کوټه نیسم، دلته درسونه وایم، هلته کور کې سم درس نه شم ویلی، له هغې یې پوښتنه وکړه چې ستا څه خوښه ده؟  
سولې ورته ویل:

بیخي ښه ده، درسونه دې ووايه چې لڅیره اول نومره شپې شمشاد په ښار کې ځانته کوټه ونيوه، دیارلس ورځې یې په دې کوټه کې تېرې کړې، د اوړي په دې تاوده موسم کې د پلخمرې گرمۍ نوکانې کولې، له پخو مارکېټونو به تاوده تپونه پورته کېدل خو دوی پکې د مجبوریت ورځې بیگا او شپې سبا کولې، بله ورځ کلي ته لاړ، لومړی ځل و چې شمشاد دیارلس ورځې له کلي لرې تېرې کړې وې، دا ځل یې یوازې خپل کور، کورنۍ او کلی یادېده او له سولې یې زړه ټول و ځکه هغه یې هره ورځ په پوهنتون کې لیده، د جمعې شپه یې کور کې له ټولو سره تېره کړه، تر غرمې یې کور کې له ورپرو، نومیالي او ملالې مور سره کیسې وکړې، غرمه مهال مخکې له ډوډۍ خوړلو له کوره بیرون ووت، دا وخت نو د لمر سترګه د اسمان منځ ته راغلې وه، سیوري پر ځای ولاړ وو، گرمی وه، داسې گرمی چې د پوستکي لاندې یې هډوکي سوځول، ډیرې گرمۍ په بدنونو خولې را ماتولې، ددوی کلی هم غره ته نژدې و، د نورو سیمو په پرتله په دې سیمه کې د تودوښې کچه یو څه زیاته وه، شمشاد ورو ورو د ځانه سره شعرونه دکلمه کول او دکلي د کوز سر په لور روان شو، کلی کې له شولو تاوده تاوده تپونه پورته کېدل، یو یو بزګر د خپلو کروندو په پولو د دنیا له غمو بې پروا ګرځېده، ځینو عمرخوړلو بیا سندري زمزمه کولې او په خپل پاڅه سن یې

شوڅ مزاجه سندري ویلې چې د نوو ځوانانو پاملرنه یې د ځان په لوري را اړوله، هغه د غټې ونې سیوري ته کیناست، د ونې تر څنګ سیوري ته د روانو اوبو له ویالې څخه یې څو لپې یخې اوبه مخ ته واچولې، بیا یې په مخکنۍ لمن باندې مخ وچ کړ، ورځ یې په کیسو تېره کړې وه، هېڅ کار یې هم نه و کړی خوشې په خوشې ستړی ستومانه ښکاریده، ونې ته یې پورته وکتل، سوچې شو، د ځانه سره یې ویل:

دا ونه څومره ډیرې پانې لري، هره پاڼه یې څومره ښکلې ده، دا وخت یې سوله ور په زړه شوه، د شونډو په څوکه یې دا تپه تېره کړه

لکه د توت د ونې پانې

دومره گیلې مې سولې زړه کې درته دینه

یو پلو د سولې یاد او بل پلوشنو فصلونو، خوږو توتانو، یخو اوبو، د زانو په څېر د کلیوالو بزګرو کتارونو بیا شمشاد ته یو بل زړه رابښکونکي احساس ورکاوه، یو ساعت یې تر همدې ونې لاندې تېر کړ، بیا بېرته دکلي په لور روان شو، دیوالونو ته یې وکتل چې گولۍ پرې لگېدلې وې او سوري سوري و، د ځینو ونو ډډونه هم بوخ بوخ و، فکر به دې کاوه چې په دې سیمه د مرمیو باران شوی، هغه د ځانه سره ویل:

اخ بدمرغې جگړې زمونږ ښایسته کلی دې څومره بدرنگه کړې دی، دکلي زړه رابښکونکي څېره مو اوس ویرونکې ده، پلې په همدې سوچونو د هدیرې په لوري وخوږېده، د زریالۍ او توریالي کبرونو ته ورسېده، د اوبښکو په بدرګه یې ځوانیمرګو

ورونو ته ښې ډیرې دعاګانې وکړې، بیا یې د ټولې هدیرې مړو ته د دعا لپاره لاسونه لپه کړل، ویل یې:

آسمانه لاس راکړه درخېژم

په ځمکه ځای د ورونو غم نه راکوینه

لږې نورې اوښکې یې هم تویې کړې، بیا له هدیرې د کلي په لور روان شو، مازدیګر و، شمشاد دا وخت د زریالی او توریالی غم زاړه خو خبر لانه و چې په همدې مازدیګر به یې د بریالی ورور غم هم سربارې شی، ټیلفون یې وشرنگېده، وبې کتل چې نابله شمېرې ورسره اړیکه ټینګه کړې، ټیلفون یې اوکې کړ، د یوه پاڅه سن والا کس خبرې پیل کړې، ویل یې:

ته شمشاد یې؟

ده ورته ویل:

هو شمشاد یم، تاسو څوک یاستی؟

هغه ورته ویل:

زه تورن جلان یم د میوند قول اردو د دریمې لوا د څلورم کنډک د دوهم ټولې قومندان، له هلمند ولایته مې درته زنگ وهلی شمشاد ژر ترې پوښتنه وکړه، صاحبه ووايي څه خبره ده؟

د تورن غږ لږزېده، ورو یې ویل:

هغه داسې ده چې، داسې ده چې، شمشاد یې خبرې ورپرې کړې ویل یې:

څنګه چل دی هله ژر راته ووايه قومندان صاحب، تورن بیا زړه غټ کړ خو نه بې شو کولای چې شمشاد ته ووايي چې ورور یې په یوه ماین چاودنه کې ژوند دلاسه ورکړی، بیا یې ویل:

هلکه مه وارخطا کېږه، وطن په مونږ او تاسو حق لري، ډیرو ځوانانو سر په وطن کېښود او لړۍ یې روانه ده شمشاد بیا په بېړه ورته ویل:

قومندان صاحب خبرې یوخوا او بل خواته مه بیا په راته اصلي خبره وکړه؟

د تورن چې اوښکې له سترګو روانې وې په ژرغوني غږ یې شمشاد ته ویل:

مونږ غوښتل چې له روزنیز مرکز فارغه شوي سرتېري د هلمند نهر سراج ولسوالۍ جهانزیب کمپ ته ورسو خو له بده بخته چې د بریالی دوی په هاموې ټانک ماین چاودنه وکړه او دده په ګډون پنځه سرتېري مو د لاسه ورکړل

شمشاد چیغې کړې ویل یې:

بريالی لالا مې مړ شوی

تورن په ژړا ورته ویل:

هو شمشاده هغه نور زمونږ په منځ کې نشته

شمشاد له تورن سره اړیکه پرې کړه، په مخ یې د اوښکو باران و او خپل مشر ورور ننگیالی یې خبر کړ چې بریالی په ماین چاودنه کې وژل شوی دی

کور ته روان شو، بیا زنگ راغلی، په لږزېدلو ګوتو یې بیا ټیلفون اوکې کړ، وایې ورېده چې بیا تورن خبرې کوي، هغه ویل:

هلکه! دوی ټول سوځېدلي دي، هېڅ پېژندل کېږي نه، مونږ ددوی جنازې کابل ته دروړلو او سبا به یې بغلان او تخار ته

درولپرو ځکه وژل شوي څلور واړه سرتېري مو د بغلان او تخار دي، تاسو مه راخلئ او زحمت ونه باسئ.

شمشاد په زوره زوره ژړل او په منډه د خپل کور په لوري را روان و، د کور دروازې ته راوړسېده، سترگې يې په نوميالي او ننگيالي ولگېدې چې د هغوی له سترگو هم اوبښکې روانې دي خو په زوره زوره نه ژاړي

نوميالي شمشاد په غېږ کې کلک ونيوه، دواړو سلگيو پسې واخيستل، همدلته يې له ژړا زړونه تش کړل، ننگيالي دواړو ته ډاډگيرنه وړکوله، څو شيبې تېرې شوې، ننگيالي شمشاد او نوميالي ته ويل:

شپه راروانه ده، خدای ج راوستې ورځ ده، کورکې هېڅوک مه خبروئ، راخلئ چې جانباز اکا او د کلي ملک فتح خان خبر کړو، د درېواړو له سترگو اوبښکې روانې وې او جانباز دروازې ته ورغلل، جانباز اودس کړی و او لمانځه ته روان و، ويې ليدل چې شمشاد، نوميالي او ننگيالي ژاړي، پوښتنه يې وکړه هلکانو څه شوي دي؟

ننگيالي خپلې اوبښکې پاکې کړې، ورته ويل يې: اکا! د بريالۍ ورور په موټر ماین چاودنه کړې او وژل شوی دی، جنازه يې آن هلمند کې ده، قومندان يې څو شيبې مخکې شمشاد ته زنگ وهلې و، هی هی يې کړل، خپله ملا يې کلکه ونيوه، له سترگو يې اوبښکې راغلې ويل يې:

اوس بايد څه وکړو او چيرته لاړ شوننگياله بچو؟  
سارپه سارپه آسويلي يې ووېستل

ننگيالي هم ورو ورو دوه درې کوکې له خولې ووېستې بيا يې ويل:

جانباز اکا د ملک فتح خان کور ته به ورشو چې جومات ته لاړ نه شی

جانباز نوميالي او شمشاد ته ډاډگيرنه وړکوله، بيا يې د شمشاد له غاړې لاس تاو کړ او د فتح خان تر کوره يې د هغه سر په لاس کش کړ، ويل يې:

شمشاده بچکه مه ژاړه، دا د تقدير فيصلې دي، مرگ حتمي ده، نوميالي د فتح خان دروازه ژر ژر وټکوله، په حويلۍ کې فتح خان وټوخېده او بيا يې په لوړ غږ ويل:

کوم يو يې، دغه ده درغلم  
تر څو چې فتح خان له دروازې راوته، ننگيالي دروازه په زوره زوره وټکوله، فتح خان خپل بوتونه هم سم پښو نه کړل، لونگۍ يې په لاس کې راوخيسته او په بېرې بيرون راووته، ويې ليدل چې نوميالي، ننگيالي او شمشاد ژاړي خو جانباز حيران ولاړ دی، هېڅ نه وايي، فتح خان ويل:

څنگه چل دی، څه خبره ده، هلکانو ولي ژاړئ، هغه خبر نه و چې د شمشاد دوی په کورنۍ باندې يوه بله د ماتم ورځ راغلې ده ننگيالي خپلې اوبښکې پاکې کړې، زړه يې غټ کړ، بيا يې ويل: خان اکا د بريالۍ لالادوی موټر هلمند کې په ماین ور برابر شوی دی

تر څو يې چې خبره خلاصوله فتح خان پوښتنه وکړه چې وضعیت يې اوس څنگه دی؟  
نوميالي په ژړا ويل:

للا مې له څو ملگرو سره یې یوځای وژل شوی دی، هغه ژوندی نه دی، شمشاد ته یې قومندان زنگ وهلې و چې جنازه یې نن شپه کابل او سبا بیا بغلان ته درلېږو  
فتح خان حیران ودرېده، پرته له جانبازه یې ټولو ته ډاډگیرنه ورکړه، خپل کشر زوی عابد ته یې غږ کړ چې د میل مستون دروازه خلاصه کړي  
فتح خان ویل:

راځئ کور کې کینئ، اوس هغه ته دې الله ج جنتونه ورنصیب کړي، ملاله وریندار مه خبروئ، سبا به یې خبره کړو، میل مستون ته ننوتل، ننگیالی، توریالی او شمشاد درېواړه غونج غونج کیناستل، ژړل یې خو له څولو یې غږ نه وته، اوښکې یې له سترگو سیلاب روانې وې

جانباز د نصورو قطی راووېسته، یوه کپه شنه نصور یې خولې ته واچول او بیا یې رډ رډ شمشاد، نومیالی او ننگیالی ته وکتل، رنګ یې زېړ تېستیدلې و ځکه د شمشاد دوی په خپلوانو کې مشر سړی همدا جانباز و چې په غم او بنادۍ کې به یې نورو تر امر لاندې کار کاوه او هېڅوک نه و چې دده له خبرې دې سرغړونه وکړي، فتح خان خپل سر په زنگنو ایښی و، تر یوې شیبې سوچ وروسته یې په جانباز سترګې وګڼلې، هغه ته یې ویل:

جانباز! دا خو هلکان دي، راځه په دې سوچ وکړو چې سبا جنازه چیرته وکړو؟

جانباز خپل نصور له ژبې لاندې کړل،  
د جانباز په ځواب کې یې ویل:  
خو کلی ته به جنازه راوړو کنه ولې څه ستونزه ده؟  
فتح خان لومړی چوپ شو، بیا یې ویل:  
ته خو مشر سړی یې، سر دې په هرڅه خلاصیږي، د حکومت د مخالفینو قانون خو دلته دادی چې د حکومت په ننگه د مې سړی جنازه په کلی کې نه پرېږدي  
په کوټه کې ناستو ټولو په ځیر ځیر ملک فتح خان ته وکتل، جانباز ویل:  
هو داسې خو ده، ښار کې هم زموږ د خپلوانو کورونه نشته، اوس به څه وکړو؟

فتح خان سروخوازوه چې دی هم همدې خبرې ته په سوچ کې دی، ننگیالی نومیالی ته وکتل خو له خولې یې غږ ونه وېسته، نومیالی له جېبه ټیلفون راووېسته، فتح خان او جانباز ته یې ویل:

زما د خسر څرګند خان کور په ښار کې دی، هغه سره به خبرې وکړو، که ستونزه یې نه درلوده هلته به جنازه ویسو او تر دریمې ورځې پورې به ښار کې واوسو

د جانباز له سترگو اوښکې روانې شوې، ویل یې:  
اخ خدایه ج! څه وخت ته دې راوستم چې هم مړه یم او هم پر زه، بیا یې نومیالی ته وکتل، هغه په لاس کې ټیلفون نیولی، له سترگو یې د اوښکو سیلاب روان و، ویل یې:  
ته بچیه څرګند خان ته زنگ ووهه ټیلفون ماته راکړه زه به ورسره خبرې وکړم

نومیالی د خپل خسر څرگند تېلفون ته زنگ وواهه، ژر یې  
تېلفون جانباز ته ورکړ، مخکې تر دې چې څرگند تېلفون اوکي  
کړي، جانباز د قالینې له څنډې لاندې نښوار توف کړل بیا یې  
تېلفون غوړ ته نژدې کړ،

څرگند ویل:

نومیاله سلامونه، سترې مه شي، څنگه یې؟

جانباز سلام او سترې مه شي پرېښوده، په داسې حال کې چې له  
سترگو یې اوبښکي روانې وې، ویل یې:

څرگنده زه یم جانباز

هغه ویل:

جانباز اکا ته ښه یې، کراري ده؟

جانباز سوړ آسویلی ووېسته، بیا یې ویل:

کراري نشته، د غم لپاسه غم دی، خبره داده چې بریالی هلمند  
کې وژل شوی دی، جنازه یې دلته کلی کې د حکومت مخالفین  
نه پرېږدي، مونږ د ملک فتح خان په کور کې راټول یو غوښتل  
مو چې سبا جنازه ستا کور ته دروړو او له هغه ځایه یې دفن  
کړو، ستا نظر څه ده؟

څرگند اوف کړل، په ژړغوني اواز یې ویل:

جانبازه ریښتیا وایی؟

هغه بیرته ځواب ورکړ، ویل یې ته څنگه سپری یې دا وخت د  
ټوکو نه دی، مونږ له غمه مړه شولو او ته فکر کوي چې دوی

راته دروغ وایی

څرگند ویل:

هېڅ ستونزه نشته زما کور ستاسې خپل کور دی، زه به نن شپه  
ټول چمتووالی ونیسم، سبا جنازه همدلته راوړئ  
د سولې ورور عابد خان له میلمستونه ووت، کور کې یې مور  
او سولې ته ویل:

ډېر وران کار شوی، ټول میلمستون کې ژاړي، هغوی ترې  
پوښتنه وکړه چې څه کیسه شوې؟

عابد ویل:

څه وشي، نن هلمند کې د بریالی دوی په ټانک ماین چاودنه  
کړې، هغه یې له څو ملگرو سره یوځای وژل شوی دی، وروڼه یې  
ټول له جانباز سره راغلي او په میلمستون کې ناست دي ژاړي،  
لایې مور نه ده خبره، بیا یې ویل:

بل غم داده چې جنازه یې هم په کلی کې د حکومت مخالفه وسله  
وال نه پرېږدي، اوس هغوی او پلار مې په دې سوچ کوي چې  
ښار کې جنازه د چا کور ته ویسي او له هغه ځایه یې دفن کړي، د  
سولې مور غوټې اوف کړل، ویل یې:

ای بدبختي ملالی، د غم لپاسه غمونه درباندي راځي، خدای ج  
غمونو ته پیدا کړي یې، سولې ته یې وکتل، بیا یې ویل:

دوه کلونو کې یې دا دریم زوی دی چې ځوانیمرگ کېږي، نور  
یې له سترگو اوبښکي راغلي، سوله حیرانه ودرېده، هېڅ یې نه  
ویل، له سترگو یې دوه درې څاڅکي راغلي اوبښکي له خپله  
وروره پټې پاکې کړې، ورور عابد خان ته یې ویل:

د بریالی ټول وروڼه اوس زمونږ په میلمستون کې دي؟

هغه ویل:

هو، شمشاد، نوميالی او ننگيالی همدلته دي، سترگي يې له ژړا ډکې ډکې شوې، ستونی يې سلگيو ونيوه، ويل يې: نور خير خو په شمشاد مې ډېر زړه بد يږي، چې ميلمستون ته راننوتی نو له سترگو يې اوښکې روانې دي. ملالی خو واره د کور له دروازې بيرون راووته، په سرک کې يې ښکته او پورته وکتل، اندېښنه يې شوه چې زامن يې ولې نن په وخت کور ته نه و ورغلي، نگورگانو نه يې پوښتنه وکړه چې هلکان به چيرته تللي وي؟ هغوی ورته په ويل: مونږ نه يو خبرې،

شمشاد غرمه او نور دواړه مازديگر له کوره وتلي دي فتح خان له جانباز سره سوچونه وکړل، بيا يې ننگيالی ته ويل: هلکه ته دې کور ته لاړ شه، په کور کې هېڅوک خبر نه کړې چې بريالی وژل شوی دی، نوميالی او شمشاد به همدلته پاتې شوی ځکه که دوی لاړ شي، مور دې پوهيږي نو ټوله شپه به له ډېرو چيغو چيغو مړه شي

جانباز په خپل ځای کې وپشېده، ويل يې: هلکه ننگياله ملک ريښتيا وايي، مور ته دې ووايه چې نوميال او شمشاد د جانباز په کور کې دي، هلته ميلمانه راغلي و نو جانباز دوی هم راپرې نه ښودل چې کور ته راشي. ټوله شپه نوميالی او شمشاد د ملک په کور کې وژړل او ننگيالی بيا په چوپه خوله ټوله شپه په کور کې ژړا وکړه خو په کوټه کې ورسره ميرمن يې هم پوه نه شوه چې بريالی وژل شوی او دی ورپسې ژاړې.

سهار وختي ننگيالی خپله ميرمن خبره کړه چې ورور يې بريالی وژل شوی دی او جسد يې د نوميالی د خسر څرگند خان کور ته راوړي، هغه خپل اوښکې پاکې کړې، له ځانه سره يې سوچ وکړ چې ملالی او د کورنۍ نور غړي به يې څنگه د څرگند تر کوره بوځي؟

ننگيالی د غم سربېره په سوچونو کې ډوب و چې جانباز دروازه وټکوله، ننگيالی په درېهار بېرون ورووت، ويل يې: اکا جنازه خو د څرگند خان کور ته راوړو نو ادې به څنگه کړو؟ جانباز وپشېده، ويل يې:

څرگند ته وایم چې ستا مور ته زنگ ووهي او د ميلمستيا په پلمه يې خپل کور ته وغواړي جانباز خپلې عينکې په سترگو کړې، د گوتو په زور يې د خپل ټيلفون بټنې کېکړلې، بيا يې ننگيالی ته ويل: هلکه! دغه شمېره ته وگوره چې د چا ده؟

ننگيالی ويل:

اکا دا د څرگند شمېره ده

جانباز ژر د څرگند شمېرې ته زنگ وواهه، ويل يې:

څرگنده! ملالی مه خبروه، ته ورته زنگ ووهه چې نهه بجې يې ورته ميلمستيا کړې، په همدې پلمه يې کور ته دروغواړه هغه غلې شو، بيا يې ويل:

ولې اکا؟ ملاله نده خبره چې بريالی مړ شوی دی؟

جانباز ويل:

نا

خرگند جانباز ته ځواب ورکړ چې ملاله به په کومه پلمه خپل کورته وغواړي  
خرگند د ننګیالي ټیلفون ته زنگ وواهه، دغټو او وړو پوښتنه یې وکړه، بیا یې ویل:

خینې ته ټیلفون ورکړه، ننګیالي ژر ټیلفون ملالې ته ورکړ، د ملالې ملا چې ډیرو غمونو یو څه ورکوپه کړې وه، سترگو یې هم د پخوا په څېر هرڅه سم نه لیدل، خرگند سره یې ستړي مه شی وکړه، بیا یې ویل:

خېښه! دا لمر له کومې خوا راختلی چې زه دې یاد کړم او زنگ دې راته وواهه؟

هغه غلی شو، بیا یې ملالې ته کړل، زوروي ته خو له نګور ګانو نه ښي طالع لرې، لېمه دا دوه ورځې راپسې شله وه، بیخي یې په تنګ کړی وم چې ملاله مور راوغواړه، نو دادی نن مې درته زنگ وواهه، بیا یې ویل:

میلستیا مې درته کړې، همدا اوس راروانه شه، ننګیالي هم د ځانه سره راوړله چې بیا وروسته لمر تود یږي.

ملالې چې د خپل نازولی زوی بریالی له وژل کېدو بې خبره وه کټ کټ یې وخندل، بیا یې خرگند ته کړل:

ګوره لېمه جاني ته به نومیالی ور یاد شوی وي، هسې به یې تاته ویلي وي چې ملاله ادې مې یاد یږي او کور ته یې را وغواړه؟

خرگند دومره په غم کې ډوب و چې د تمثیل لپاره یې هم شونډې سره خلاصې نه کړې څو خندا وکړي، ملالې ته یې ویل:

د هغه غم مه کوه، ته او ننګیالي راشی چې وروسته بیا تود وښه زیاتېږي، شمشاد او نومیالی به ستا له لمسیانو او نګور ګانو سره وروسته راشي  
ملالې ویل:

سمه ده، خرگند سره یې مخه ښه وکړه  
ننګیالي ژر ځان تیار کړ او له ملالې سره د خرگند د کور په لور روان شول، په لاره کې څو ځله ملالې له ننګیالي پوښتنه وکړه چې ولې خپه ښکارې خو ننګیالي هېڅ نه ویل، د ملالې په زړه کې اندېښنه پیدا شوه، بریالی خوار یې لا په یاد هم نه و چې په هغه به څه شوي وي

نومیالی له فتح خان، جانباز او د کلي له یو شمېر سپین ږیرو سره لاړل، کلي کې یې له څو تنو پرته هېڅوک خبر نه کړل چې بریالی وژل شوی او جنازه یې په ښار کې کوي، شمشاد کور ته راغی، کوټې ته ننوت، په لوړ غږ یې چیغې پیل کړې، پوره یو ساعت یې وژړل، د زریالي، توریالي، بریالي او ننګیالي مېرمنې او ماشومان یې هم خبر کړل چې بریالی وژل شوی دی، د بریالي مېرمنې هوسۍ تر شمشاد ډېر چیغې وهلې، د خپل سر وېښتان یې شکول، ځان یې له ډاګې ډاګې واهه، دومره هوسۍ او شمشاد وژړل چې آن غږونه یې کېناستل، نور به یې چې ژړل له خولې به یې غږ هم نه وته، په کور کې ټولو ژړل، د ماشومانو چیغو ټول کلی په سراخیستی و، د ګاونډیو ښځې راغلې ویل یې څه شوي دي؟

هوسۍ ویل:

خاورې مې په سر شوې، بريالۍ مې دې، هرڅوک به چې خبرېدل  
په خپله خوله به يې لاس کېښوده او ژړا به يې پيل کوله، کوڅه  
کې د موټر غږ شو، شمشاد همدا سې په ژړا ورغی، ويې ليدل  
چې کليوال يې ريحان ولاړ دی، مخکې تردې چې شمشاد  
خبرې وکړي، ريحان په ژړا ورته ويل چې فتح خان راليرلی او  
ټول راحۍ چې د څرگند خان کور ته ځو، دوه بجو ته جنازه  
راسيرې

شمشاد په منډه کور ته راغی، وريندارگاني او وريرونه يې په  
موټر کې کېښول، ټولو چيغې وهلې، د کوټې او حويلۍ دروازه  
يې همدا سې په مخ خلاصې پرېښودې، د گاوندليانو ښځې  
راغلی او ددوی دروازې يې بندې کړې، په موټر کې ناستو ټولو  
ژړل، شمشاد ژړل خو غږ يې نه وته، له روان موټره دومره د  
چيغو غږونه جگېدل چې فکر به دې کاوه د نړۍ غميز شور ټول  
همدا دی، د څرگند کور ته ورسېدل، دا وخت نهه بجې شوې  
وې، ملاله لاهم نه وه خبره چې زوی يې مې دی، یوناخاپه ټوله  
کورنۍ يې په ژړا د څرگند په کور ورننوته، ملالې رامنډې کړې  
چې څه شوي دي؟

ټولو ژړل، هېچا خپله ژړا دومره نه شوه کنټرول کولای چې ملاله  
خبره کړي چې زوی يې بريالۍ په هلمند کې وژل شوی دی،  
څرگند رامنډه کړه، ملاله يې له لاسه ونيوه، ويل يې:

خېښې هېڅ خبره نده، د بريالۍ په پښه يوه مرمۍ لږېدلې او  
برسېرن ټپې دی، اندېښنه او ژړا مه کوئ، بيا يې ټولو ته اشاره  
وکړه چې ژاړې دې نه

لېږمه راغله خپله خوانښې ملاله يې له لاسه ونيوله، ويل يې:  
ادې مه ژاړه هېڅ خبره نده، په بريالۍ څه نه دي شوي  
د ملالې له سترگو او ښکې روانې وې، هسې يې غمو ملا  
ورماته کړې وه، ويل يې:

لېږمې لورې لکه چې خاورې مې په سر شوې، زه طالع نه لرم، لکه  
چې بريال زوی مې له لاسه ورکړ، بيا لږ په لور غږ چيغه کړه،  
اوف يې کړل

لېږمې يې ټيکړی په سر ورواچوه او کوټې ته يې بوتله،

هغې ته ويل:

ادې! بريالۍ د پلخمرې په ملکي روغتون کې دی لخيره يولس  
بجو ته يې رارسوي

د څرگند کورنۍ د ملالې ننگورگاني او لمسيان په ميلمستون  
کې کينول، ميلمستون د کور له کوټو يو څه لرې و د چيغو غږ  
ترې نه راته

هلته نورو کم خو هوسۍ او شمشاد بيخي ډېر ژړل، په مخ يې  
اوښکې د سيلاب په څېر روانې وې

شمشاد په خپل گلکسی ټيلفون کې د بريالۍ عکس راوستی و،  
هغه ته يې کتل او په لور غږ يې چيغې وهلې، تر دولسو بجو يې  
چيغې ووهلې

ډېره سخته ورځ وه، شمشاد په کمه موده کې د خپل د دريم  
ورور د مړينې اوريدلی و، د بريالۍ جسد يې لانه و رارسولی  
خو په ژړا يې کورنۍ ځانونه ستړي کړل، يوازې مور يې د لېږمې  
خبره منلې وه چې بريالۍ ټپې دی ځکه خو د هغې له سترگو  
اوښکې نه تلې، دوه بجې د څرگند دروازې سره اته نهه موټر

ودرېدل، په منځ کې یې امبولانس و چې د بريالۍ مړې پکې بار و، دا وخت په ډېرو جوماتونو کې ننگيالي او جانباز اعلانونه کړي و چې جنازه څلور بجې کوي.

شمشاد بیرون ووته، خپل کلیوال یې ولیدل، حیران حیران ټول ولاړ و، دومره حیران چې که له پوزې نیول شوي وای د ځینو ساه لا وته، کلیوال له امبولانسو چارپېر ولاړ و، د څرگند کلیوالو هم رډ رډ کتل، نه پوهېدل چې جنازه د چا ده، یوه له بله پوښتنه کوله چې څه خبره شوې ده، څوک مړه دي او دا جنازه د چا ده؟

تابوت له موټره جانباز، فتح خان، ننگيالي او نوميالي راکوزه کړ، شمشاد هم د تابوت یوه څنډه ونيوله خو زور یې ټول ژړا اوبه کړی و.

نژدې خپلوانو او کلیوالو رډ رډ کتل، اوبنکې یې تویولي خو تابوت یې له موټر نه رابښکته کاوه، هسې نه و چې هغوی د بريالۍ په مړینه خواشینی نه و خو ډار یې له دې و چې که څوک یې دلته د تابوت په رابښکته کولو کې عکس واخلې او د حکومت مخالفینو ته ویسي بیا به یې کلي کې گُزاره سخته شي، لاس ترزني ولاړ و، ځینو ځوان ژړا هم پټه کوله، د بريالۍ ملگري د دیوالونو سیوري ته ناست و، سرونه یې په زنگنو ایښي و، له سترگو یې بې اختیاره اوبنکې د سیلاب په څېر روانې وې، ډېره سخته او خواشینونکې شېبه وه.

د څرگند گاونډیو رامنډه کړه، تابوت یې ونيوه، شمشاد حیران ودرېده، ویې لیدل چې د بريالۍ په تابوت د هیواد درې رنگه ملي بیرغ پروت دی، پرې ور ټیټ شو، لومړی یې بیرغ ښکل او

بیا یې د تابوت له ښیښې د بريالۍ مخ ولیده چې د باروتو په اور تک تور شوی و، خپله ملا یې ونيوه او پر مخې یې ځان د بريالۍ په مړي ور خطا که، چیغې یې کړې، وا برياله وروره یې نارې کړې، فتح راغی شمشاد یې غیږ کې پورته کړ، نورو ته یې ویل:

هله جنازه دننه ویسئ، وخت کم دی، څلورو بجو ته مو د جنازې اعلانونه کړي دي، جنازه یې دننه کورته وېږه، له مخامخ کوټي د ملالې سترگې په تابوت ولگېدې، چیغې یې کړې، د تابوت خواته یې رامنډه کړه، تابوت ته راونه رسېده، برنډه کې وغورزېده او بې هوښه شوه.

ټول د بريالۍ په مړي راټول شول، د ټولو چیغو دوه درې کلي خبرول، د څرگند خان مېرمنې شېبې او لور یې لمبې ژرد بورې شربت جوړ کړ، د ملالې په خوله کې یې ور وڅخاوه، جانباز، څرگند او ننگيالي جنازه پرېښوده او د ملالې خواته راغلل، ننگيالي ژړل هېڅ یې نه ویل، جانباز ویل:

وریندارې که وضعیت یې ښه نه وي چې ښار ته یې بوځو؟

څرگند ویل:

ډاکټر ته به یې بوځو خو مېرمنې یې شېبې ویل:

ناا شربت مو خوله کې ور څخاوه، ښايي ژر په هوش راشي ننگيالي بیرته د بريالۍ د مړي خواته ورغی، ملا یې په دواړو لاسو ونيوه، مشر ورور یې ترې ابدې بیل شوی و نو ځکه ورته ډېره سخته وه، ژړل یې خو غږ یې نه وته، په خامکي سندرې گڼدل شوي د ستمال باندې یې خپلې اوبنکې پاکولې، شمشاد د بريالۍ سرته او د بريالۍ میرمن هوسۍ یې پښوته ناسته وه،

دواړو د زړه په زور ژړلې ځکه نه یې سهار او نه یې غرمه ډوډۍ خورلې وه، نومیالی حیران د تابوت په څنګ کې ناست او ورو ورو یې ژړل، شمشاد ځان له ډاګې ډاګې واهه، د نومیالی کوژدنه لېمه ورته راغله، هغه یې لاسه ونيوه او لرې یې بوتله، هغې ډاګېرته ورکوله، دلېمې مور په لوړ غږ جانباز ته نارې کړې، ویل:

جانباز کاکا، وا جانباز کاکا تشویش مه کوه ملاله په هوښ راغله

لېمې د دې غږ په اورېدو سره شمشاد د برنډې په یوه څنډه کېناوه، ژر د خپلې خواښې ملالې خواته راغله، هغه یې له لاسه ونيوه او د بريالۍ د تابوت سرته یې بوتله، د ملالې په سترګو توره شپه وه، د غره په څېر زوی یې مړ و، څو شیبې یې وژړل، بیا یې د تابوت د مخې تخته لرې کړه، خپل ښی لاس یې د بريالۍ په مخ تېر کړ، د هغه مخ د باروتو اور سوځولی و، ترڅو یې چې د بريالۍ څېرې ته کتل او د هغه په مخ یې لاس واهه ژړا یې نوره هم زیاتېده، کوژده کړې نګور بې لېمه راغله، ملالې یې غږ کې ونيوله، دې هم ژړا پیل کړه، لیمې چې ډېر وژړل ملالې د هغې له غاړې لاس تاو کړ، په حویلی کې یې ناستو ښځو ته وکتل، ویی لیدل چې د څرګند د ګاونډ او د خپل کلی ټولې سپین سرې او خپلوان یې راغلي، خپه دي، هېڅ نه وایي، هره سپین سرې ښځه په خپل ځای کې ناسته او اوبښکې تویوي، خپلې خپلوانې او نورې زړې ښځې د ملالې خواته راغلي، اول یې د بريالۍ مړی او بیا یې ملالې ته ډاګ ورکول پیل کړل، ځینو سپین سرو ښځو ویل:

ملالې خورې مه ژاړه د ټولو همدا لار ده، ځینو ویل: الله ج درکړی و بېرته یې درنه واخیسته او ځینو بیا ویل د قسمت هرې فیصلې ته باید په ورین تندي غاړه کېږو، له مرګه تېښته نشته

د لېمې مور شېبې ویل:

ملالې الله ج دې د زړه صبر در نصیب کړي، ډېره سخته ده، دا دې دریم ځوان ځوی دی چې په مرمیو سوری سوری پې درته راوړي، بیا یې اوف کړل، ویل یې:

الله ج ته خپله ښه پوهېږي

لېمې خپل لیوره شمشاد او د کلی سپین سرو ښځو ملالې ته ډاګېرته ورکوله، هوسۍ بیا له ډېره غمه ځان له ډاګې ډاګې په ځمکه ویشته، د خپل سروینستان یې شکول او ساړه ساړه آسویلي یې وېستل

له مخامخ دروازي ډله ځوانان هوښۍ ته راننوتل، ننگیالی او نومیالی له جانباز سره مخکې را روان و، څرګند راغی، په لاس یې ښځو ته اشاره وکړه چې جنازه څښولو ته وږو، ننگیالی او نومیالی له جانباز او څرګند خان سره کټ ته ودرېدل، نور ځوانان تابوت ته نژدې رانغلل ځکه د کلی ښځو هلته له راغلو ځوانانو مخونه پټول، ملالې چې دوی ولیدل په خپل ځای کې یې د درېدو هڅه وکړه، لاسونه یې په ځمکه ولټول، په ډېر زور وهلو سره ودرېده، د تابوت په لور یې قدمونه واخیستل، د بريالۍ ناڅاپي مړینې یې د زړه زور اوبه کړی و، هېڅ وسه یې نه درلوده، دریم پل اوچتولو ته پاتې نه شوه او بیرته په ځمکه

راولوبده، ژر شېبې په غېږ کې راکلکه ونيوه، بیرته یې راپورته کړه، نورو ښځو هم رامنډې کړې، هغه یې تر تابوته ورسوله ملالې ورو ویل:

ننگیالیه چیرته یې وړئ؟

ترڅو چې ننگیالې خبرې کولې جانباز ویل:

ملالې وریندارې ورځې دومره اوږدې نه دي، دوه بجو ته مو د جنازې اعلانونه کړي و، دادی دوه نیمې بجې دي، تودونښه هم ډېره ده، خلک له لرې سیمو راغلي دي، ناوخته ده، بیا کلو ته مو ترهم نه ځي نو جنازه به لږ وخته وکړو، ترڅو یې چې خښوو نو مازدیگر کېږي.

ملالې چیغې کړې، ویل یې:

مانه مې بریال زوی مه وړئ، زه بې بریاله ژوند نه شم کولای، وا بریاله سر دې راپورته کړه ټول خپل او خپلوان دې دیدن ته راغلي دي

ننگیالې او نومیالې حیران حیران غلي ولاړ و هېڅ یې نه ویل، د جانباز له سترگو او ښکې راغلي، په خپل ځای کې کېناسته، لږ په لوړ غږ یې ژړا پیل کړه، بریالې که هرڅنگه و خو په جانباز ډېر گران و، پنځه دقیقې یې هېڅ خبرې نه وکړې، بیا یې ویل:

ملالې! زما چې دومره زړه خپه دی، پوهېږم چې ته ډېره خپه یې، دده په مړینه ټول کلیوال او خپلوان خپه دي خو څه وکړو، ټول مرو، څوک مخکې او څوک وروسته، ملالې ته یې ویل:

همت دې د زمري کړه، پوهېږم د اولاد د مړینې درد ترهره درده ډېر زور غواړي، اوس خیر دی ملالې وریندارې ته راشه او د وروستي ځل لپاره د بریالې دیدن وکړه چې بیرون خلک جنازې

ته په تمه دي، هغې دوه سوې سوې چیغې نورې هم وکړې خو په خپل ځای کې وخوږېده او د تابوت په لور یې د تلو هڅه وکړه، ننگیالې رامنډه کړه او د مور له اوځې لاندې یې شو، ژر یې د تابوت سرته وروسته، له ولاړې یې د بریالې په باروتو سوځیدلي مخ ته وکتل، ښایسته بریالې د باروتو اور داسې تک تور کړی و لکه تازه چې دې د سکرو له کانه راویستلی وي، د مخ د ځینو برخو پوستکي یې هم نه و، ملاله پرې ورتیته شوه، ننگیالې ته یې ویل:

زویه ته یې دا د تابوت تخته لرې کړه

ژر جانباز او ننگیالې د تابوت تخته لرې کړه

ملالې د بریالې په مخ خپل ښی لاس کېښوده، ژړا یې څو چنده زیاته کړه، په مخ یې بې شمارة اوښکې روانې شوې، څو شېبې یې سوې سوې کریغې وکړې او بیا یې په خپل لاس د تابوت تخته بېرته پرې وړ کېښوده، ایسته ایسته یې وکتل، په هوسۍ یې سترگې ورځنې کړې، ویې لیدل چې په لوړ غږ چیغې وهي، دومره په لوړ غږ چې آن د کلي په کوز سر کې یې هم خلک خبرول، ملالې هوسې ته لاس وخوړاوه، ځان خواته د راتلو اشاره یې ورکړه، خو هغه د بریالې غم په ملا ماته کړې وه، پرته له بې روحه جسده یې نور هېڅ شي ته پام نه و، د ملالې زړه په باروتو د سوځیدلي ځوی جسد او نگور سوو سوو چیغو بیخي خپه کاوه، شېبه په شېبه یې خپګان ډېرېده، هوسې ته یې غږ کړ، هغه یې خواته را روانه شوه، ویل یې:

ملالې مورې څه وايي؟

هغې په ژړا ویل:

هله لوري همت دي له لاسه مه وركوه، له غيرته كار واخله او راشه د خپل بريالي وروستی ديدن دي وكره چې كليوال جنازي ته په تمه دي، هوسې له ولاړې د بريالي مخ ته وكتل چې ټول د باروتو اور سوځولي دي، بيا غلې هماغلته كېناسته جانباز ويل:

تاسو خو مړي وكوت، نو مونږ به جنازه ويسو، ټولو د سرپه خوزولو سره د هوځو اب وركړ، جانباز له بنځو لري ولاړو ځوانانو ته هم د لاس په خوځولو اشاره وكړه چې رادې شي، هغوی چې راغلل، بيا يې ويل:

هلكانو جنازه پورته كړئ چې خلك ډېر په تمه دي، تابوت ته ننګيالي او نوميالي هم اوږه وركړه، كله چې هغوی جنازه پورته كوله نو د شمشاد، ملالي، هوسۍ او نورو چيغي څو برابره زياتې شوې، فكر به دي كاوه چې ټول كاني، بوټي، ديوالونه او په دې كلي كې شته موجودات خپه دي او د بريالي په مرګ كړيغي وهي، هغوی جنازه پورته كړه، وار په وار چيغي ډېرېدې، ترڅو چې ځوانانو جنازه له حويلۍ بيرون ويستې، هوسۍ او ملاله دواړه بې هوښه شوې، د كلي بنځې په هغوی ورتولي شوې، ځينو ويل:

نظم يې ونيسی، او ځينو نورو ويل چې د بورې شربت يې په خوله كې وروڅوئ

جنازه يې هديرې ته ورسوله، نوميالي او ننګيالي په هديره كې دومره وژړل چې جنازي ته راغلي كسان يې ډېر له ځانه سره په ژړا كړل

دبني عالم مولوي احساس چې كلونه وړاندې يې ددوی په كلي كې امامت كړی و، د قبر (كبر) په سره د وعظ او نصيحت لپاره پورته شو، ويل يې:

وا خلكو! بريالي ډېر نېك هلك و، هروخت به يې لمونځ د كلي په جومات كې په جماعت سره ادا كاوه، صالح ځوان و، د چا په كار كې يې كار نه درلوده، غيرت يې بې جوړې و، په وطن او خلكو يې زړه سوځېده الله ج دي ورته دا كبر د جنت له باغچونه خڅه يوه بڼايسته باغچه وگرځوي، بيا يې په هيواد كې روانو ناخوالو ته په اشارې سره ويل:

وګورئ دا څه حال دی، په يوه او بل نامه وژل كېږو، هم مو مړي بې قدره دي او هم مو ژوندی بې قدره دی، ترڅو به مو دا حال وي او تر كومه به همداسې د سپين او تور په نامه وژل كېږو، ګناه مو څه ده، بيا يې ويل:

وخت كم دی زه ډېرې خبرې نه اوږدوم خو دومره وایم چې هره خوا مسلمان، افغان او بيا په ځانګړي ډول پښتون وژل كېږي، د خپلي خبرې د تايد لپاره يې ويل:

د كافرې پښتونخوا پښتون كافر دی  
قتل عام يې دی روا پښتون كافر دی  
نور يې وروستی دعا وكړه، كبر كيندونكو خپل بېلونه وټنگول او بريالي يې تر انبار خاورو لاندې كړ، ټول خپه روان شول، فكر به دي كاوه چې د وخت شاهان همدا و او كوم رالوتي باد يې پاچاهي ړنګه كړې ځكه بېواكه په لار روان دي، هېچا خبرې نه كولي، د سړو آسويلو غږونه اورېدل كېږي او له خپګانه د هريوه په وچلي دولس بجې وې، مخكې تر دې چې ننګيالي دوی له

هديري راوگرځي هوسۍ په هوبن راغله او ملاله بيا تر ناوختي هماغسې بې هوبنه وه، په همدې شپه ملاله، زامن، ننگورگاني او لمسيان يې ټول د څرگند په کور کې پاتې شول، پرته له ماشومانو نورو ټولو دا شپه همدا سې په آهونو او غم په وينه تېره کړه، سبا سهار وختي مخ په خپل کور وخوږېدل، هلته نو بيا د حکومت حاکميت نه و، ننگيالي دوی نه شو کولای چې په جومات کې د خپل وژل شوي ورور بريالي فاتحه واخلي، نيم او نيمکله خپلوان يې کورته راغلل او د فاتحي مراسم يې په کور کې ترسره کړل، د بې وسۍ له امله يې په درېيمه ورځ خيرات هم ونکړ.

اته ورځې تېرې شوې، د شمشاد په گډون ټول د بريالي په غم خپه و، د بريالي مړينه د شمشاد لپاره يو غم، پوهنتون کې غيرحاضري يې بل غم او له سولې بې خبره يې بيا بل غم و چې شېبه په شېبه يې تشويش ډېرېده.

سولې ته هم شمشاد ډېر يادېده، اندېښنه يې وه چې وضعيت به يې څنگه وي ځکه مور يې ويلي و چې د بريالي د مړينې په ورځ د شمشاد وضعيت سم نه و او ډېرې بدې ورځې يې کولې، خپل ټيلفون يې راواخيسته، زړه نا زړه يې د هغه ټيلفون ته زنگ وواژه، شمشاد ټيلفون اوکې کړ، ويل يې:

بلې سولې سلامونه!

هغې ستړي مه شي ورسره وکړه، ويل يې:

شمشاد جانه خداي ج دې بريالي لالا ته جنتونه، تاسې او ستاسې کورنۍ ته دې د زړه صبرنصيب کړي، مرگ حق دی، ټول مرو خو څوک مخکې او څوک وروسته.

هغه ترې مننه وکړه، په ژرغوني غږ يې ويل:

سولې مننه، والا ډېره سخته ده، خداي ج دې چاته د خپل ورور غم نه ور ويني، سړی غوټ په ملا ماتوي، زه مې د لالاگانو مړينې داسې کړې يم چې لاره رانه ورکه ده، اوف يې کړل نور غلی شو

سولې ورته کړل:

اي! خير دی ډېره اندېښنه مه کوه، يوازې تاسې خپه نه ياستئ، تاسو سره په دې غم کې ټول کلی او خپلوان شريک دي، قسم دی چې زه، هم ډېره خپه يم شمشاد ورته کړل:

پوهېږم سولې، ستا پلار هم زيات زحمت ووبسته، په هماغه شپه چې بريالي لالا مړ شوی و او جنازه يې په کابل کې وه، مونږ ستاسو په ميلمستون کې وفتح خان اکا هېڅ ويده نه شو سولې ويل:

شمشاده! هره ورځ وژل کېږو، له مرگه تېښته نه کېږي، بيا يې هي هي کړل

شمشاد زړه غټ کړ، ټوله دنيا يې په خپل غم کې له ځانه سره شريکه کړه، د زړه په زور يې ويل:

نه سولې نه، زه يوازې نه يم، د مرگونو لړۍ روانه ده، دا د هر کور کيسه ده، هر ځوان همدا سې وروڼه لري، مور لري، خويندې لري، ميرمن لري، اولادونه او خپلوان لري، هره ورځ په گڼو کورونو کې همدا حال دی، له څلورو پېړيو راهيسې د يوه او بل په نامه وژل کېږو، وينه مو ارزانه ده د سولې په سترگو کې اوښکې ډنډ شوې، ويل يې:

هو داسې خو ده، هېڅ کورنۍ بېغمه نده او روانو بدبختيو

هېڅوک بې داغه نه دي پرينسي خو بريالي لا ځوان و، د مرگ وخت بې نه، الله ج دې ورته هغه دنيا گل او گلزار کړي، شمشاد زړه غټ کړ، سولې ته بې ويل:

مونږ او زمونږ په خبر د گڼو کورنيو ژوند له همداسې زړه بورنونکو تراښديو او پېښو سره ملگرتيا کوي، اوږه په اوږه ورسره مخ ته ځي، کاش، زما د ورور مړينه وروستۍ شي، کاش بيا تورسري مېرمنې د خپلو خاوندانو او سپين سري مورگانې د خپل اولادو داغ ونه ويني، له غمه يې دنگې ملاگانې راکوپي نه شي، بيا بې اوف کړل چوپ شو سولې ورو ويل:

افسوس زمونږ په حال، چيرته چې د جگړې ميينان وي، چيرته چې د انسان وينې خپل ارزښت بايلې وي او چيرته د زورورو اوبه په بره روانې وي هلته به هره ورځ همدا حال وي، د يوې مور کمزورۍ زړه به اور اخلي، يوه ځوانه ميرمن به د خپل خاوند په تابوت اوښکې تويوي، د يوې خور له سترگو به د اوښکو په ځای وينې روانې وي، يو ورور به د خپل مټ د غوڅيدو غږ اوري او يو خوږ ملگری به په بل ملگري خاورې اړوي او په ابدي سفر به بې لېږي.

شمشاد ته ځمکې ځای نه ورکاوه، ويل يې:

برياليه وروره ته په ما څومره گران وې، کاش مخکې زه پوهېدلې چې نه شتون دې دومره سخت دی، بيا بې اوف کړل ويل يې:

ځوانيمرگه وروره ستا دردونه مې حس کړل، ته چې تللی يې شپه او ورځ راباندې داسې تېريږي لکه د اور په تبخي چې ولاړ يم، غم دې دومره دروند دی چې ملا بې راماته کړه، ټول عالم

راسره ژاړي خو ستا د غم په راکمولو کې راسره هېڅ مرسته نه شي کولای، سولې ويل:

شمشاده ډېر غمونه مه کوه، هسې هم ډنگر يې دا غمونه به دې نور هم کمزورۍ کړي، هغه ايسته ايسته وکتل بيا يې هغه وخت ورپه زړه شو چې په مازديگر کې يې د بريالي جنازه خاورو ته سپارلې وه، ويل يې:

په تور مابښام دې کډې بار کړې

په تور مابښام د مرورو کډې ځينه

سولې ته بې ويل:

اې! ازموينې هم راوړسېدې، زه خو په جنازه او دواپرو کې بند شوم، نه مې درس ويلی او نه خبر يم چې ازموينې کله او څه وخت دي نوته دې درسونه وايه، زه هم اوس کار لرم، مينه در سره لرم، ښه وخت ولري.

هغې ورته ويل:

سمه ده خو ته دې ډېر په ځان پام کوه

پنځه ورځې نور هم شمشاد په کور کې و،

څوک به دعا ته راتلل او څوک به تلل

بله ورځ يې ټولگيوال ملگري مرجان ورته زنگ وواژه، شمشاد

ته بې ويل:

همت مو د زمري او صبر مو لکه د کرکر غر شه، بريالي لالا دې الله ج جنتي کړي، درې ورځې وروسته د پوهنتون ازموينې دي، لومړۍ ازموينه مو هم د ادبي فنون ده، چمتووالی دې ونيسه، شمشاد ويل:

مرجانہ ستا دې کور ودان وي، سمه ده زه ډېر بوخت یم خو کونښن به وکړم چې لږ درس ووايم او ځان له ناکامېدو خلاص کړم

د ازموينې په ورځ شمشاد پوهنتون ته لاړه، په سولې يې سترگې ولگېدې، ډېرې ورځې يې هغه نه وه ليدلې، که څه هم د ورور مړينې له هرڅه ويستلې و خو له سولې سره يې په مینه کې کمی نه و راغلی، هغې وليده، خواته يې راغله ستړي مه شي يې ورسره وکړه

سولې ويل:

شمشاده څنگه يې، درس دې ويلی، ازموينې ته چمتو يې؟

هغه ورو ويل:

هو لږ لږ درس مې ويلی خو ډاډه نه یم چې له کومه ځايه به پوښتنې راشي، دواړه له ټولگي بهرون او د پوهنتون د انگړ په لور روان شول، سولې ويل:

اې! ځان دې څومره ډنگر کړی دی، بې خوبې خو به دې ډېره نه وي کړې؟

شمشاد ځواب ورکړ:

نا سولې، د ازموينې غم يوخوا او د بريالي لالا د مړينې غم بله خوا، بيخي يې له خوبه ويستلی یم، شپه او ورځ مې د لالا په اړه فکرونه کوم، بيا يې ويل:

ازموينه به ورکړم خو ښايي چې پوهنتون رانه پاتې شي، دا لگښتونه به له کومه کوو، د کور جنجال يو خوا او د پوهنتون بله خوا

سولې ورته ويل:

غلی شه، هرڅه درسره منم خو دا خبره درسره هېڅ نه منم چې ته وايي د اقتصادي ستونزو له امله پوهنتون پرېدم، بيا يې هغه ته کړل:

اې دا زه د څه شي لپاره یم چې ته به پوهنتون خوشې کوې؟ د فتح خان ځمکې ډېرې دي، زه يې يوه لور یم، کومې پيسې چې ماته د درس ويلو لپاره راکوي د دواړو چاره پرې کېږي، هېڅ غم ونه کړې، بيا يې نېغ نېغ شمشاد ته وکتل چې په رنگ کې يې وينه وغږېده، ويل يې:

که نور هرڅه خلاص شول نو پلار مې راته يو لک روپۍ خو ورځې وړاندې طلايي لاکټ واخيسته هغه به خرڅ کړم او پيسې به يې تاته درکړم

شمشاد غلی شو، ويل يې:

سمه ده سولې وبه گورو چې څه کېږي

سولې خپلې دواړه سترگې د شمشاد ليدو ته څلور کړې وې، رډ رډ يې ورته کتل،

ويل يې

شمشاده ته وگوره چې زه څومره ډنگره شوې یم؟

هغه نېغ نېغ ورته وکتل، ويل يې:

وينه زما خو هېڅ پام نه و، خپلو غموکې ډوب وم، ريښتيا ته ولې دومره ډنگره شوې يې؟

هغې وخنډل، شمشاد ته يې کړل:

ته څه فکر کوې چې ولې به دومره خرابه شوې یم؟

شمشاد غلی شو، ويل يې:

ته ډنگره شوې بې خو له خپلې پخوانۍ شوخی نه بې پاتې، زه  
نو څه پوهېږم چې تا ولې د خپل ځان خوښې کمې کړي دي؟  
سوله مسکۍ شوه ویل بې:  
نور نو ستا سوله پرته ستا له غمه څه غم لري، بیا بې دا تپه  
د کلمه کړه:

چې مړوندونو کې مې تنگ و  
هغه بنگرې مې اوس څنگلو ته راحینه  
شمشاد روان شو، سولې د خپل بڼې لاس د دوه گوتو په خوزولو  
سره له شمشاد سره مخه ښه وکړه.

د پوهنتون ازموینې روانې وې، سولې شپه او ورځ په ځان یوه  
کړې وه، درسونه بې ویلې، هڅه یې دا وه چې په ټولگي کې یا  
خپله او یا بې مین شمشاد اول نومره شي خو شمشاد د کور په  
کارونو کې دومره بوخت و چې د ازموینې په شپه به یې دوه درې  
ساعته د ازموینې چمتووالی نیوه، هر استاد به چې د خپلې  
اخیستې ازموینې نومرې اعلانولې نو تر ټولو لوړې نومرې به  
پکې د شمشاد وې.

بله ورځ یې هغو ټولگيوالو چې په خپل سر کې د اول نومره  
کېدونیت درلوده په ټولگي کې ویل:

شمشاد تکره نه دی هسې استادان ډېرې نومرې ورکوي  
بل ټولگيوال بې ودان ویل:

زه پوهېږم چې ولې استادان شمشاد ته ډېرې نومرې ورکوي؟  
د ودان خبرې نه وې خلاصې چې شاهد پرې راغېر کړ:  
هلکه چې دومره پوهېږې نو ولې بې نه وایي مونږ دې په سل رقم  
شک کې اچولي یو؟

ودان خوله خلاصه کړه، ټولو ټولگيوالو بې د سولې په گډون  
غوږونه چې ونیول چې هغه به اوس څه وایي؟  
ودان ویل:

شمشاد ډېرې اقتصادي ستونزې لري او ورور بې هم څه موده  
وراندي مې شو، استادان ددې لپاره زیاتې نومرې ورکوي چې دا  
هلک وهڅول شي او پوهنتون بس نه کړي کنه نور خو چندان  
تکره نه دی

د شمشاد نژدې ملگری مرجان چې له مزاجه شوخ طبیعت و کت  
کت بې وخنډل،  
بیا بې ټولو ته ویل:

هلې چک چکې وکړئ، هلې ژر کوئ، ټولو لاسونه وپړکول،  
مرجان بیا په خندا شو ویل بې:

شمشاد له ښوونځي هم اول نومره فارغه شوی دی، نومرې  
څوک خیرات نه ورکوي، هسې مو گډې وډې خبرې پیل کړي  
دي، تختې ته بې ډب ورکړ، په غوسه بې ویل:

تاسې د یو چا وړتیا نه شی زغملی، وغواړئ که ونه غواړئ هغه  
هلک استعداد لري، خیر دی چې د خان زوی نه دی او پلار یې  
ډېره ارگاه او بارگاه نلري خو ښه استعداد، خندان څېره او پاک  
زړه خو لري د خدای ج ظالمانو نور دا کیسې پرېږدئ، ودان په  
خپله چوکۍ کې ودرېده چې خبرې پیل کړي خو په دې وخت کې  
شمشاد ټولگي ته راننوت، ټول غلې شول، چا آه هم ونه  
کړ، حیران شو، ویل بې:

څه خبرې مو پیل کړې وې، لکه چې زه پردی یم او مانه یې  
پتوئ؟

ودان چې مخکې یې د شمشاد د ډېرو نومرو اخیستو په غبرگون کې خبرې کولې مسکې شو، په ټولګي کې یې ټولو ټولګیوالو ته وکتل چې ټول غلي ناست دي او هېڅ نه وايي، ویل یې:

شمشاده! هلکان د ازموینې غم وړي و، زړه مې پرې بد شو، یوه ټوکه مې ورته وویلي چې لږ خوشاله شي هسې خو یې هم د نومرو غم لرمونونه وراسته کړي دي، ترڅو چې شمشاد څه ویل مرجان په کړس وخنډل خو ودان اشاره ورته وکړه چې د نومرو په اړه دې هېڅ هم نه وايي، مرجان ویل:

شمشاده! ودان ماته په ډېره وړه خبره داسې غوسه و چې هېڅ نه غلی کېده خو ته چې ټولګي ته راننوتې لکه په اور چې اوبه توپې شي غلی په خپل ځای کې کېناسته، ګوره ورته له تیرې غږ وځي له ده نه، شمشاد ورو وخنډل ویل یې:

نېکبختو زه خو څه د چا پلار یا مشر ورور نه یم چې رانه وډار شئ

دوی په همدې خبرو کې و چې استاد ټولګي ته راننوت او ازموینه پیل شوه

ازموینې پای ته ورسېدې، یوه اونۍ وروسته تدریسي مدیر شمشاد ته زنگ وواکه، ویل یې:

هلکه تاته دې مبارک وي، اول نومره شوی یې او په ټول پوهنځي کې لوړه فیصدي ستا ده

هغه ژر منډه کړه، په خدا خدا یې ملالې مور ته غږه ورکړه، ویل یې:

ادې! مبارک مبارک مبارک

زه په پوهنتون کې اول نومره شوی یم، تر ټولو لوړې نومرې زما دي، ننگیالي او نومیالي د مبارکي تر څنګ شمشاد ته غږه ورکړه، نور یې هم وهڅاوه، د ملالې لپاره په تېره څه باندې یوه میاشت کې ترهرڅه زیاته د خوشالۍ ورځ همدا وه. شمشاد خوشاله خوشاله هره خوا تاوېده، دومره خوښ و لکه د پاچاهي باز یې چې په سر ناست وي، سوله ور په زړه شوه، بیرون ووته، د هغې شمېره یې په خپل ټیلفون کې ونیوله، سولې ټیلفون اوکې کړ، ویل یې:

بلې سلامونه زما شمشاده ستړی مه شې

شمشاد ځواب ورکړ، خنډل یې

سولې ورته ویل:

نن ډېر خوشاله ښکاري څه خبره ده؟

ویل یې:

لیونی! زه ستاسې اول نومره شوم ماته مبارکي راکړه، لوړې

نومرې مې خپلې دي

سولې او کړل، بیا یې ویل:

اې! ته رینستیا وايي؟

شمشاد ځواب ورکړ چې هو رینستیا وایم، هغې مبارکي ورکړه خو شمشاد ویل:

لس ورځې وشوې ته مې نه بې لیدلې، بیخي درېسې خپه شوی یم، سولې په ټیلفون کې مې ستا هغه تصویر ته ګورم چې د پوهنتون په انګرې کې مو د ټیلفون په سلفي کمره اخیستی و.

اې! ته پوهېږې سولې، تصویر ته چې دې ګورم لامکاني خبرې راته کوي او د ونو د پاڼو په څېر د خپل میینتوب ګڼې خاطرې

راپه زړه کوي

سولې! ستا نه دلرې والي او د يوازېتوب سکوت مې هم د  
تصوير په بيا بيا کتو د صبر کورگي ږنگوي، گوره ته خو رانه  
لرې يې خو انځور دې زما د سترگو په نيني گک کې برجونه  
درولي دي او د مينې جنگيالي پکې ستا د حسن دنيا ساتي  
سولې بيا! کړل خو شمشاد بيا پرې ور غږ کړ ويل يې:  
واپه ماميينې!

د يادښتونو په يادېدو سره دې نوره هم زما د زغم کېږدي  
مظبوطيږي، نه غواړم د سکوت طلسم مې مات کړم  
سولې ورته وخنډل ويل يې:

په خبرو کې دې دومره هنريت پروت دی چې بيخي په انسان اغېز  
کوي، ته څومره تکړه يې، توري داسې سره اوږدې لکه کلونه  
چې دې ليکوالي کړې وي، بيا يې ويل:

گوره ستا يادونو څومره ډنگره کړې يم خو ته بيا برعکس زما  
تصوير ته په کتو خپلې تجربې پخوې او داسې خبرې دې د ذهن  
په کتاب کې ليکې چې عواطف راپاروي  
شمشاد ويل:

نانا سولې داسې نده خو سولې يې خبرې ور پرې کړې او ورته  
ويل يې:

غم دې په غم پسې زياتيږي

زه دې نور غم په غم کې نه حسابومه

شمشاد ارشاد کړل خو هغې ويل چې همدا يوه ټپه يې په ذهن  
کې وه

بې پامه سوله له شمشاد سره د مينې او ميمنتوب په خبرو بوخت  
وه چې مور يې پرې راغله، د سولې خبرې يې واورېدې چې له  
شمشاد سره ښه په خوند غږيږي، ورسره کيسې کوي او يوله بله  
سره د زړه خبرې شريکوي، د سولې يې چې مور ته پام شو ژر يې  
ټيلفون پرې کړ، مخکې تر دې يې چې مور ترې پوښتنه وکړي  
رنگ يې سور او سپين واوښته، ويل يې:

ادې شمشاد راته زنگ وهلې و، د درسونو په اړه يې راته خبرې  
کولې، خو مور يې سترگې پرې را ايستلې وې او رډه يې  
ورته کتل، سولې هڅه کوله چې ځان سپين ثابت کړي خو مور  
بې هېڅ نه ويل، سترگې يې پرې گنډلې وې او په تروش تندي  
ورته ولاړه وه، سولې چپ شوه، مور يې په غوسه ويل:

ته مې څومره پاکه گڼلې خو ستا په اوږو کې هم شگه راووته او  
د پوهنتون په لومړۍ کال دې د مينې تارونه زغلولي دي، که  
همداسې روانه واوسې د فتح خان نوم به د خاورو سره خاورې  
کړي، په کلي کې به چاته کتلې ونه شو.  
سوله په ژړا شوه، ويل يې:

مورې ما له شمشاد سره د خپلو درسونو په اړه خبرې کولې خو  
ته چې دومره په ما بې باوره يې او شکونه راباندې کوي اړه يم  
چې پوهنتون پرېږدم، مور يې غلې شوه او سوله په تريو تندي له  
کوټې بيرون شوه

ورځې همداسې تېرېدې، ورو ورو پوهنتونونه پيل شول، دا  
سمستر په دومره تودې هوا کې پيل شو چې ټولگي کې به په  
ټولو ناستو نجونو او هلکانو خولې راماتې وې او د هر استاد  
تر درس وروسته به نجونو او هلکانو هڅه کوله چې له ټولگي

بیرون ووځي، بله ورځ د رخصتي په ساعت کې شمشاد او سوله سره د پوهنتون په انگرې کې ودرېدل، شمشاد ویل: ښه شو چې دا پوهنتون خو پیل شو کلي کې مې بیخي طاقت نه کېده، بیا یې ویل: پوهنتون خو ښه ده خو هوا دومره توده ده چې بیخي انسان له پوهنتونه زړه توری کوي، په کاغذي دستمال یې د خپل مخ خولې پاکې کړې، سولې ته یې وکتل، کټ کټ په خدا شو هغې ویل:

ولې خاندې خبره څه ده شمشاده؟

هغه لږ مسکې شو، ویل یې:

اې! دومره خولې درباندي را راوانې دي چې آن کالي دې ټول لامده شوي دي ستا خو هېڅ ورته پام نه دی، سولې خپلو کالیو ته وکتل ویل یې:

ته اوس دا خبرې پرېږده، یو وخت مې اورېدلی و چې په ژوند کې باید داسې یو ملگری انسان پیدا کړي چې د هېندارې او سیوري په شان وي هغه ځکه چې هنداره دروغ نه وایي او سیوري دې یواځې نه پرېږدي

شمشاد لومړی غلی شو، بیا یې ویل:

اې! نو داسې انسان کله پیدا کېږي وا سولې؟

سوله په خدا شوه په ځیر ځیر یې شمشاد ته وکتل، ویل یې: شمشاده ته د هندارې او سیوري په څېر یې راته، نه دروغ راته وایي او نه مې یوازې پرېږدي، هغه اممم کرل، په خدا شو سترگې یې یوخوا او بل خوا واړولې، د پوهنتون په انگرې کې یې

ټول وڅارل چې څوک یې په څنگ کې ولاړ نه وي، بیا یې سولې ته ویل، یوه شاعر ویلي:

ځان رانه ورک و، پوهېدم نه چې زه چېرته یمه تانه مننه، ته چې راغلي ځان مې بېرته وموند سولې او شمشاد ددې ورځې خبرې همدلته پای ته ورسولې او ځانونه یې یو د بل په دیدن ماږه کرل ننګیالي له نومیالي او شمشاد سره مشورې پیل کړې چې څه وکړي؟ نومیالي ویل:

زه د واده کولو په نیت راغلی وم خود بریالي لالا تر مړینې وروسته مې له ځانه سره پرېکړه کړې چې بېرته ایران ته لاړ شم، خواري او مزدوري وکړم خو پیسې راولېږم او تاسو د کور روزگار پرې وچلوئ، شمشاد غلی ناست و، هېڅ یې نه ویل، ننګیالي ویل:

نا نومیالیه نا ته څو کاله له کور او کلي لرې وې، په ایران کې دې سخت کارونه وکړل او مونږ په کور کې ناست و ستا رالېږلې پیسې مو نوش جان کولې، اوس نوبت زما دی چې کار وکړم او پیسې راولېږم چې د کور اړتیاوې پرې پوره کړو شمشاد په خپل ځای کې وخوږېده له ټوکو یې ویل:

تاسو پیسې رالېږئ شمشاد به یې مصرفوي، بل وار لڅیره زما نوبت دی چې پیسې وگټم او تاسو پرې د کور اړتیاوې پوره کړئ

نومیالي غلی شو، هېڅ یې ونه ویل خو ننګیالي ویل:

شمشاده! تاته لا ډېر وخت شته، لومړی دې درسونه خلاص کړه او بیا د پیسو گټلو فکر ته دې په سر کې ځای ورکړه، اوس ددې وخت نه دی چې درس دې پرېږدې او پیسې وگټې نومیالي ویل:

که ستاسو خوښه وي، ملاله مور به راضي کړم او زه به لڅیر همدې اونۍ کې ایران ته وخوږېږم، ننگیالي په خپل ځای کې ودرېده، یوخوا او بل خوا یې وکتل، ویل یې: نومیاله ورورکه ته دې ورو ورو د واده تیاری وکړه، شمشاد به یې هم همداسې خپل درسونه ووايي، په ټولگي کې به اول نومره وي، زه به لاړ شم ملي اردو ته

شمشاد په خپل ځای کې ودرېده، ویل یې:

لالا ته هم څې ملي اردو ته؟

ننگیالي د سر په خوزولو سره د هو ځواب ورکړ

هغه په ډېره حیرانتیا ویل:

لالا له لوږې نه مړه کېږو، زریالي، توریالي او بریالي لالا د وسلې شوقیان و گوره چې درېواړه مړه شول، هغو خپله لاره ونيوله، سترگې یې پناه کړې، غم یې ملالې ادې، مونږ، خپلو ماشومانو او میرمنو ته پرېښوده، زما خوله زړه وینې خڅیرې، اوف یې کړل نور غلی شو، نومیالي ویل:

د بریالي لالا مړی له پردې کوره څښ شو، زړه مې قلم قلم دی، هېڅ ویلی نه شم، اوف څه وکړو نو

شمشاد چې له وسلې یې زړه تورو او درې وروڼه یې په گوليو سوري ورته بې روحه راوړي و، ننگیالي او نومیالي ته یې وکتل، بیا یې ویل:

هاغه نظر اوس په هغو سترگو کې پاتې نه شو

نه څو زړگيه نه څو نور په دغه لاره نه څو

د شپې یې په کور کې یې خبرې تاو راتاوې کړې، ننگیالي ویل: موري درې وروڼه مې مړه شول، مېرمنې او اولادونه یې پاتې شول، دوی ته روزي پیدا کول آسانه کار نه دی او نه هم دا پیسې دلته په کلي کې پیدا کېږي، وریندارگانې یې د ننگیالي خبرو ته ځیر وې، ټول چوپ شول، موري یې ملالۍ ویل: څه وکړو نو الله ج راوستې ورځ ده، چاره نلرو، وچه او لمد به خورو او خپله گوزاره به پرې کوو.

نومیالي ورو په خپل ځای کې وخوږېده، په کوټه کې ناستو ورونو، وریندارگانو، ورورو او مور ته یې وکتل چې غلي ناست دي ورو یې ویل:

څه وکړو او چېرته لاړ شو؟

شمشاد ژر ویل:

ولې تا او ننگیالي لالا خو په خپلو کې ښه مشوره وکړه نو اوس ولې وایئ چې څه وکړو او چېرته لاړ شو؟

د ملالۍ شاته بالښت ایښی و، په خپل ځای کې یې ځان رانېغ کړ، په غوسه غوسه یې ننگیالي او نومیالي ته وکتل، په تونده لهجه یې پوښتنه وکړه:

هلکانو! شمشاد خو به دروغ نه وایي تا سو څه تصمیم نیولی؟

نومیالي غلی شو ویل یې:

ادې هېڅ تصمیم مونه دی نیولی خو ننگیالي ورو ورو خبرې پیل کړې، مور ته یې ویل:

ادې گوره پوله او پتي نلرو چې په شمشاد پوهنتون ووايو،  
كونډې او يتيمان وساتو او خپله هم په کور کې کينو، له خلکو  
پوروي کېږو

ملاله لومړی غلې شوه، بيا يې ويل:

نو څه کوي، څه مو له وسه کېږي، خير دی شولې او غنم به کړو،  
پردی ځمکې به په اجاره ونيسو، ننگيالي يې د مور په ځواب  
کې ويل:

مورجانې کاش يو غم واي، نوميالي کلونه په ايران کې تېر کړل،  
د کوژدې يې دوه کاله وتلي دي، بايد هم د روزگار غم وکړو او  
هم دده د واده، تر څو به پردی لور دده په نامه د پلار په کور کې  
ناسته وي؟

ملالې ويل:

ننگيالي به بيا کوم ليونی پلان له ځانه سره جوړ کړی وي، اړتيا  
نشته چې د هغه په اړه له مونږ سره مشوره وکړي، ننگيالي په  
خپل ځای ونبورېده، رد يې ملالې مور ته وکتل، شمشاد او  
نوميالي ته يې د خپلو خبرو د تاييدولو لپاره سترگه ووهله، ويل  
يې:

مورجانې! تر څو به پردی ځمکې په اجازه نيسو، په شولو او  
غنمو کې هم دومره گټه نشته چې خپل روزگار پرې مخ ته ويسو  
او هم د نوميالي واده پرې وکړو نو که ستا او د ټولې کورنۍ  
خوښه وي زه غواړم چې د بريالي لالا په ځای ملي اردو ته لاړ  
شم؟

وريندارگانو او مېرمنې يې چې د ننگيالي خبرې واورېدې  
لاسونه يې په خپلو خولو کېښودل، حيرانې شوې، اوږې په خپل

ځای کې غونجه کېناسته، هېڅ يې نه ويل په تمه وې چې د  
ننگيالي ددې خبرو په غبرگون کې ملالۍ څه وايي؟  
ملالې تندې تريو کړ، له سترگو يې اوښکې راغلې، ويل يې:  
تاسو نو ما وژنۍ، زړه مې غمونو وخور، سترگې مې د پخوا په  
څېر ديد نه کوي، د بريالي تر مړينې وروسته مې گوره ملا نوره  
هم راکو په شوې، ورځ تر بلې کمزورې کېږم، په دوه درې کلونو  
کې مې درې زامن ځوانيمرگان شول، د ملالې خبرې چې  
خلاصې شوې د څو شېبو لپاره هېچا په زوره خپله ساه هم نه  
وېسته، يوه بل ته کتل، د خبرو کولو جرات په چاکې نه و، فکر  
به دې کاوه چې په کوټه کې بې روحه بوتان اېښودل شوي، سا په  
چا کې نشته، ځکه خبرې يې نه کولې

تر څو شېبو وروسته ننگيالي ويل:

مورې زه به ملي اردو ته لاړ شم خو ژمنه مې داده چې جگړو ته نه  
ځم او په کومه اداري شعبه کې خپله دنده مخ ته وړم  
نوميالي ويل:

که په شعبه کې دنده کوي بيا خو خطر نشته لاړ شه خو جگړو ته  
که ځې اجازه نه درکړو، د بريالي کونډې هوسۍ سوړ آسويلی  
ووېسته، ويل يې:

نا نا اوږې خورې که دې ياد وي بريالي هم چې ملي اردو ته  
روانېده ژمنه يې وکړه چې جگړو ته به نه ځي خو هغسې ونه شو،  
ملالې خپل سر په زنگنو ايښی و، د هوسې خبرې چې خلاصې  
شوې سري يې له خپلو زنگنو پورته کړې، ويل يې:  
اه خدايه ج! د زړه صبر راکړې، دا څه اورم او څه وکړم؟  
د ملالې زړه نه غوښتل چې ننگيالي ته اجازه ورکړي څو ملي

اردو ته لار شي خو نيستي او ناداري دا هم اړه كړه خو د ننگيالي ملا ورتړي او ملي اردو ته يې روان كړي، ملالې ټولو ته وكتل، په ننگيالي يې سترگې وړخسې كړې، ويل يې: زويه! نور زه د غم زغم نه لرم، ملي اردو ته لار شه خو چې د بريالي په خبر جگړو ته لار نه شي شمشاد، ننگيالي او نوميالي لاسونه وپر كول، دوى دروېواړه خوشاله شول چې موريې ملي اردو ته د تلو اجازه وركړه خو د اوږدې هېڅ زړه نه و چې د هغې خاوند دې ملي اردو ته لار شي. ننگيالي ويل:

موريې سبا به د ملي اردو فورمه د جلب او جذب له مركزه واخلم او بله ورځ به لار شم، ملالې د سر په بنسټولو ننگيالي پوه كړ چې سمه ده

د همدې شپې په سبا اوږدې ننگيالي ته ډېر زارى و كړې چې ملي اردو ته دې نه ځي خو هغه ټينگار كاوه چې په كرونډو كې گټه نشته او يواځې ملي اردو ته په تگ سره كولاى شي چې د كور اړتياوې پوره كړي، دا ورځ او شپه هم تېره شوه، سهار وختي هغه ملي اردو ته د تلو په نيت روان شو، د ننگيالي دوى روزنيزه دوره د بلخ ولايت په شاهين قول اردو كې وه.

سولې ته په نېمه شپه شمشاد و رپه زړه شو، آن دومره چې د كوټې ديوالونه ورته ويرونكي بنسټ كارېدل، د كوټې چت ورته د هجر پېغورونه وركول، په خپل ځاى كې اړخ په اړخ واوښته خو خوب ورنغى، ټيلفون يې واخيسته، غوښتل يې شمشاد ته زنگ ووهي خو هغه ورته ويلي و چې د شپې له خوا خبرې نه شي كولاى، پيغام ليكل يې شمشاد ته پيل كړل،

په پيغام كې يې وليكل اې! نه غواړم هېر مې شې او نه هم دا غواړم چې د فراق درد دې ډېر په ځان تېر كړم، د پوهنتون د رخصتو پاى ته يې په اشارې وليكل: ورځې لنډېږي او اونۍ هم راباندې ژر ژر تېرېږي هغه ځكه چې د راز او نيا زد شريكو وخت په نژدې موده كې راتلونكى دى، ښايي د بېلتون ديوال مو د وخت په يوه څپېړه ونړېږي او په پوره مينې دواړه سره يوځاى شو او په مړه گېډه زه ستا او ته زما ديدن و كړې.

بې تا مې رنې ورځې تيارې او تيارې شپې مې د گور په څېر دي درې ورځې وروسته د شمشاد دوى دوهم سمستر او د ننگيالي دوى روزنيزه دوره په يوه وخت پيل شوه، شمشاد او سولې په پوهنتون كې سره كيسې و كړې، څه موده يې يو او بل سره نه و ليدلى، سولې شمشاد ته ويل:

اې ته بيخي خپه بنسټ كارې څه شوي دي؟ هغه ويل:

للا مې ننگيالي ملي اردو ته روان شو، له بدې ورځې لاره ډېر ورته خپه يم.

سولې ويل:

خير دى، په هغه به هېڅ نه كېږي، اندېښنه مه كوه، بيا يې له شمشاد پوښتنه وكړه، اې تا ولې اول راته دا خبره ونه كړه چې للا مې ملي اردو ته لار، آخر دې زه اړه كړم چې څو ځله درنه ستا د خپگان په اړه پوښتنه وكړم؟ شمشاد په ځواب كې ورته دا بيت دكلمه كړ:

یوه برخه اړتیاوې پرې پوره شي  
ننگیالي لومړی چوپ شو، بیا یې ویل:  
سبا لڅیره دیرش ذره افغانۍ درته درلېږم نومیالي ته یې ورکړه  
چې موټر پرې واخلي، نور یې سره مخه ښه وکړه.

د همدې ورځې په سبا شمشاد د کلي کوز سر ته روان شو، منی  
و، د ونو پانې د طلا په څېر تکې زېږې شوې وې، طبیعت  
عاشقانه و، سوله ور په زړه شوه، هغې ته یې زنگ وواهه، تر  
جوړ پخیر وروسته یې ویل:

ای! طبیعت څومره ښکلې شوی، هرڅه شته خو یوازې ستا د  
دنګې ځوانۍ، الف قد، ځماری سترگو او مارډوله تورو زلفو  
دیدن نشته، ځانګې! باور وکړه زه بیخي درپسې خپه شوی یم،  
آن دومره چې د ونو د پانو په څېر مې خبره زېږه پېږه شوې ده،  
هڅه کوم چې زړه مې ټکور کړم خو ستا یاد مې داسې په زړه  
منګولې ښځې کړي چې د ټولو هڅو سره مې هم بیا په پرېکړه  
کې پاتې راځم او ته بیا زما د زړه د پرېکړې خلاف نوره هم ډېره  
یادیږي.

سولې لومړی شمشاد ته ډاډګېر نه ورکوله، ویل یې:  
د ملک فتح خان د لور خپلول آسانه کار نه دی، زغم او صبر  
ولر، وخت به هرڅه سم کړي، بیا یې ویل:  
که ما وپوښتې ته به وتښتې ځکه چې تر تا زه ډېر دردونه لرم،  
یو ډول د نهیلۍ احساس کوم، ای!

زه لکه د مني پانه ورو ورو مخ په وچېدو یم او ته هم لکه سیم د  
ځوانۍ غرور نری کړی یې، بې تا دې نه شم خوږه غم مې له  
غروره او زغم مې له معصومیته یو بل غاړه او غېږ نه ورکوي،

دې خاموشي مې ګراني ټوله ځواني وخورله  
ګوره په زړه مې کیسې وې درته کولې مې نه  
وختونه همدا سې تېرېدل، د سولې دوی دا سمستر هم پای ته  
ورسېده او ازموینې یې ورکړې په دې ازموینه کې بیا هم شمشاد  
اول نومره شو

منی شو، ننگیالي هم د ملي اردو روزنیزه دوره پای ته ورسوله  
او د هیواد په سویل لویدیځ زون کې یې دنده پیل شوه  
ننگیالي د شمشاد ټیلفون ته زنگ وواهه، په کور کې یې د ټولو  
غټو او وړو پوښتنه وکړه، بیا یې ویل:  
شمشاده ملاله مور څنګه ده؟  
هغه ویل:

اوس شکر ښه ده، بیخي ډېره ستا اندېښنه کوي، ته دې په ځان  
ډېر فکر کوه، دوه شپې وړاندې یې هم بیخي ډېر یادولې، له  
مایې پوښتنه وکړه چې ننگیالي څو به زنگ نه وي درته وهلی  
بیا یې ویل: لالا ملاله ادې دې په خوله خو اوږې وریندار دې په  
زړه کې یادوي، بیا یې په کرس کرس وځنډل ننگیالي ته یې ویل:  
په مینتوب واده کول او بیا د لومړي ځل لپاره دومره اوږده  
جدایی ګنه ډېره سخته ده

شمشاد غوښتل خبرې اوږدې وکړي خو ننگیالي یې خبرې  
ورپرې کړې، هغه ویل:

غلی شه تانو پیدا کړه دا خبره

شمشاد ویل:

نومیالی غواړي موټر واخلي، له ښاره به کلي او له کلي به  
کلیوال ښار ته بیایي او دومره پیسې به پیدا کوي چې د کورنۍ

اوف تر خو به زه دلته او ته هلته له جدایی کرېږي، په یاد به مې شپې سبا کوي، خدایه ج صبر راکړي. شمشاد ویل:

سولې ته هم ډېر زړه مه خوره، دوه درې کاله وړاندې مو دیوځای کېدو هېڅ تمه نه وه، اوس خو په پوهنتون کې سره گورو او ښه خبره بیا داده چې په تېلفون خومو بندیز نشته، سولې هېڅ ونه ویل، تېلفون یې نور هم غوږ ته نژدې کړ خو خبرې یې ونه کړې، شمشاد ویل:

مینتوب مې ورځ تر بلې په روحي خپګان بدلېږي، نه غواړم چې روحي خپګان مې ددې لپاره کم کړم خو له تا سره مې مینه کمه شي، په موسکا یې دا بیت دکلمه کړ.

بس یوه د مینې کلمه راته رایاده ده ژوند ستا سلګۍ سلګۍ کیسه راته یاده ده سولې خپه وه، د زړه په زور یې وخنډل ویل یې: زما او ستا دیوځای کېدو لوی لامل زده کړې دي، که دې پوهنتون ووايي او همداسې لا ښه وځلېږي نو په آسانه به مې خپله کړې

هغه په خدا شو، ورو ویل:

سولې ته ریښتیا وایي؟

هغې هو کړل او ددې ټپې په ویلو سره یې شمشاد ته دیوځای کېدو پیغام ورکړ

دا وایه وایه سبق وایه

چې لوی سړی شې مابه تاته درکوبینه

نومیاالي سراچه ډوله موټر واخیسته او سورلي به یې پکې ښکته او پورته وړله، ژوند یې که څه هم ډېر ښه مخته نه ته خو گزاره یې پرې کېده، لاس یې چاته اوږد نه و، د ژمي په سړو ورځو کې یې موټر وچلاوه، او هڅه یې داوه چې پیسې پیدا کړي خو د را روان پسرلي په دوهمه او یا وروستی میاشت کې خپل واده وکړي.

پوهنتونونه پیل شول، د پوهنتون په دوهمه ورځ سولې او شمشاد وروسته تر اوږدې جدایی یو د بل دیدن وکړ، دواړو سره سترې مه شي وکړه، د ټولګي په یوې څنډه کې سره کېناستل، شمشاد سولې په خپره خپلې سترګې وګڼدلې، ردې یې ورته کتل:

ویل یې:

ای! بیخي درېسې خپه شوی وم، یادېدې مې شکر چې پوهنتون پیل شو هغې ویل:

شمشاده! مشرانو ویلي چې د صبر ونډې درنې وي نوکه ما او تا صبر نه وای کړی دلته به مو څنګه اوس سره کتلی وای، د هغه لیدو ته یې دوه سترګې څلور کړې، په څېر څیر یې ورته وکتل، بیا یې په خدا ویل:

کاشکې ژمی هم پوهنتونونه نه رخصت کیدلې، په وړیا او آسانه به مو سره دیدنونه کول، بیا یې په ټولګي کې ښکته او

پورته وکتل چې هېڅوک نشته، له سترگو يې اوبښکې راغلي ويل يې:

مينتوب يېم داسې حد ته رسولې  
يار د بل درومي او زه ورپسې ژاړم  
شمشاد په چوکۍ کې وخوزېده، هڅه يې وکړه چې خبرې پيل  
کړي خو دا چې د سولې ليدو ته يې دوه سترگې څلور کړې وې  
هېڅ يې ونه ويل

دوی په خپلو خبرو بوخت و چې ټولگي ته يې ټولگيوال اټک،  
بېټ او اند راننوتل، هغوی سولې او شمشاد ته وکتل چې په  
کيسو سره اخته دي، اند چې يو څه شوخ ويل يې:

سولې او شمشاده مونږ خو به مزاحمت درته نه وي کړې؟  
سولې د سر په خوزولو سره د نا احوال ورکړ خو شمشاد ويل:  
نا اوسې د درسو په اړه غږېدو، مونږ به څه پټې خبرې وکړو  
په عادي توگه يې په دې کال هم درسونه مخته لارل، شمشاد چې  
د لوړ استعداد څښتن و، هڅه يې دا وه چې ښه درسونه ووايي  
او په دې کال هم د خپل ټولگي اول نومره شي.

د دريم سمسټر درسونه او ازموينې يې هم تېرې شوې، په دې  
ازموينه کې شمشاد بيا اول نومره شو، په ډېرې خوشالۍ سره  
يې ټول خبر کړل چې په دې ازموينه کې هم اول نومره شوی دی،  
هغه ډېر خوښ و، يوه اونۍ تېره شوه، شمشاد ته په ځان ميينه  
سوله ورپه زړه شوه، سوچونه او فکرونه يې وکړل، له کوره د  
سولې دوی د دروازې په لور روان شو، بيا يې خپل ټيلفون  
راوېسته، په ښښه يې ورته گوتې تېرې کړې، په پيغام خونه  
کې يې سلام او ستړي مه شي وليکه، د پيغام په ليکلو ليکلو د

سولې دروازې ته ورسېده، په سرک کې يې يوې خوا اوبلې خوا  
ته وکتل، په دروازه کې ولاړ پاتې شو، بيا يې په پيغام خونه  
کې دا شعر وليکه:

غلی دې کوڅه کې مساپر غوندي ولاړ يم  
مات مې دی غرور يوه سوالگر غوندي ولاړ يم

خومره سخت مزل و په سختيو مې پيدا کړلې  
اوس دې دروازه کې مروړ غوندي ولاړ يم  
د همدې ورځې په سبا سولې د شمشاد پيغام وکوت، هغه چې  
هم ورپسې ډېره خپه شوې وه، شمشاد ته يې زنگ وواهه، ويل  
يې:

اې! ته څنگه يې بيخي رانه ورکړ يې؟ وښه اوس مې دې پيغام  
وکوت

شمشاد د کلي په کوز سر کې د يوه ولاړ غټ توت ډډ ته تکیه  
وکړه، ښکې يې ټولو ونو ته وکتل چې په ځمکه يې وزرې  
غوړولی او د لمر وړانگې نه پرېږي خو په ځمکه ولږېږي سولې  
ته يې ويل:

ښه يم خو دومره ډېر هم ښه نه، تېره ورځ مې زښته ډېره  
يادېدې، ونو او بوټو ستا د نه شتون پېغورونه راکول، آسمان  
راته داسې ښکارېده لکه ټول زور يې چې زما په سر وي، ځمکې  
په خپله غمازه هنداره کې د يوې نابريالۍ مينې انځور رانښوده،  
بيا مې پيغام درولېږه  
سولې ويل:

اول مي فکر درته نه و

اوس مي د زړه ستنې کړې درپسې ځينه

شمشاد واه واه کړل نور غلی شو، سولې دوه سترگې له کړکۍ

د حويلۍ انگړ ته څلور کړې وې، ناڅاپه يې پام شو چې موري يې

غوټۍ غوږونه بوڅ نيولي دي، او ددې خبرو ته غوږ ده، ژر يې

ټيلفون پرې کړ، ويل يې:

ادې! زه له شمشاد سره غږېدم، پوښتنه مې وکړه چې که کتابونه

ولري ماته يې د کوم ماشوم په لاس راوليږي، غوټۍ توره او شنه

واوښته، تندۍ يې تروش کړې، غوښتل يې چې څانکه له وېښتانو

راوښي او جزا ورکړي، خپل ځان يې کنټرول کړ، سوله غلې

ناسته وه، ښکته يې ځمکې ته کتل او په قالينه کې يې د لاس په

گوته خطونه ايستل، غوټۍ سولې ته وکتل، وړاندې ورغله، د

لاس په خوزلو سره يې خبرې پيل کړې، ويل يې:

ما څومره په تا باور درلوده، زما باور دې له خاورو سره خاورې

کړ، نور څوک اوس په کلې او ښار کې خلاص شول چې ته له

شمشاد سره خبرې کوي، هغه شمشاد چې د کورنۍ نوم يې په

بې وځلۍ کې ځانگړې شهرت لري.

سولې ورو ويل:

موري! اوس ما خو کومه گناه نده کړې، يو شتمه پېړۍ ده، له

خپل ټولگيوال سره مې غږېدلې يم، ته ولې په ما دومره بدگمانه

بي؟

غوټۍ نور هم خپل تندۍ تروش کړ، اوف اوف يې کړل، بيا يې

سور آسويلی ووېسته، ويل يې:

سولې سولې!! ته به مې اخر د ډوډۍ پرځای په تناره کې پخه

کړې، نور چوپ شوه، غوټۍ په سولې باندې ورځې بدې کړې،

هره شېبه يې ورپسې څار کاوه، همداسې ورځې تېرېدې، د

پوهنتون څلورم سمستر پيل شو،

غوټۍ ويل:

سولې! نور دې خوبنه خو که خبره شوم چې له شمشاد سره دې په

پوهنتون او يا په ټيلفون کې خبرې کړي دي نو هماغه شېبه به دا

دنیا درباندي تنور کړم او پوهنتون ته به دې هم پرې نه ږدم،

هغې د سر په خوزلو سره د سمه ده ځواب ورکړ او پوهنتون ته

ترې روانه شوه.

د پوهنتون يوه مياشت نوره هم تېره شوه، د پخوا په څېر به

سولې او شمشاد په پوهنتون کې په عادي توگه يو او بل ليدل،

سره به يې خبرې کولې او د زړه دنيا به يې په ديدنونو ابادې وه.

د شمشاد دوی کورنۍ د نوميالي د واده بند او بست کاوه، يوه

اونۍ هغه پوهنتون ته رانغی، خپله به په کور او زړه به يې په

پوهنتون کې و، د غوټۍ له خبرداري وروسته سولې هڅه کوله

چې له شمشاد سره کتل او خبرې په داسې ډول وکړي چې څوک

د اړيکو درلودو شک پرې ونه کړي.

سولې چې اته ورځې شمشاد نه و ليدلی زړه يې غوښتل چې

خبرې ورسره وکړي او خواته يې ورشي خو د مور له ويرې يې د

پوهنتون په انگړ کې له ټولگيوالو بختوري، برېښنا، پښتنې،

تلوسې او خوږې سره ولاړه پاتې شوه، د هغه څنگ ته وره نغله

خو ورسره د زړه خواله وکړه.

شمشاد له لرې واټنه پرې سترگې گڼېدلي وې، رد رد بې ورته کتل، د هغې لاسونو ته ځير و چې کله به ورته د لاس په خوځولو اشاره وکړي، سولې هڅه کوله چې له ټولگيوالو سره يې خبرې لنډې کړي او د شمشاد خواته ورشي خو هغوی په يوې پوښتنې پسې بله پوښتنه کوله او د سولې خبرو ته بوځي ولاړې وې، هغې شمشاد ته پرلپسې څو واړه وکتلي، شمشاد په خدا شو، سولې وليده چې هغه ورته گوري او خاندې له ملگرو يې څو قدمه لرې لاړه، آسمان او ځمکې ته يې وکتل چې هرڅه په خپل ځای دی او يواځې ددې زړه ده چې د شمشاد په مينه کې بند دی، دا بيتونه يې د ځانه سره دکلمه کړل:

سوځم په انگار د لرې لرې نه  
خاندې راته يار د لرې لرې نه

ناز کوي ادا کوي مستي کوي  
اخلي مې ازار د لرې لرې نه

ستورو کتل ماته او ما ستورو ته  
يار ته انتظار د لرې لرې نه

دا ورځ همداسې تېره شوه، د سولې په زړه کې دومره خبرې او پوښتنې پيدا کېدې چې د درس ويلو پرځای به يې له شمشاده د پوښتنو کولو لپاره تيارۍ نيوه

سبا د پوهنتون په انگړ کې سره مخ شول، د شمشاد تور وېښتان باد رپول، د لمر سترگې هم خپلې وړانگې ډېرولې او د روښانه سبا په نيت هلکان او نجونې پوهنتون ته په راننوتې وې.

سولې ويل:

اې! بېگامې سوچ وکړ، ډېرې هلې ځلې مې وکړې خو پوه شم ولې يو شمېر انسانان د مينې په درياب ځان ورگډوي او ولې يو شمېر نور بيا د خير په غونډۍ ناست او لاسونه ورته پرکوي؟ شمشاد کټ کټ وخنډل ويل يې:

مينه د چا په اختيار او اراده کې نه ده چې زړه دې وغواړي ويې کړې او زړه دې ونه غواړي ويې نه کړې، مينه لکه اور سوځول کوي، د سمندر په څېر دې له ځانه سره وړي او د سپرغۍ په څېر دې الوځوي او وزرونه درکوي، د مينې زور هېڅوک نه لري، کله ډېره ساده او کله دومره پيچلې شي چې حد نه لري، ښه خو خبره يې چې د مين سترگې ړندې وي.

سولې کټ کټ وخنډل ويل يې:

پخوانيو خلکو به ويل چې مينه سړی ړندوي نو ځکه څېړنو ښودلې ده چې د مينې په وخت کې انسان کولای نه شي د خپلې مينې او يا ميين کمۍ وويني. شمشاد ويل:

سولې خبرې نه اوږدوم زه بېرته ځم کورته، ددې لپاره راغلم چې په ټولگي کې غير حاضر نه شم دوه ورځې وروسته د نوميالي لالا واده ده له وړاندې دې خبره يې

سولې ويل:

سمه ده زه او مور مې دواړه درځو لخيره

واده تيار شو، د واده په ورځ سوله او مور يې غوټۍ د ورابانو په ډله کې د نوميالي د ځسر کورته ورغلل، شمشاد سوله وليده، غوښتل يې چې خبرې ورسره وکړي، ناڅاپه يې ټيلفون

وکرنگېده، سولې ورته په پیغام کې لیکلي و:

شمشاده زما خواته رانه شي چې مور مې څاري.

واده تیار شو، د کلي هغو سپین سرو بنځو چې گیبې پایڅې اوپه ځانگړي افغاني دود کالي يې درلودل اتن ته راپورته شوې، تورپیکې، درخانې او زرکه چې د اتن په چمبه وهلو کې نوموتې وې له چمبو يې کوکارې پورته کړې، په سرو لاسونو يې چمبې ته داسې گوزارونه ورکول چې غږ يې لسم کلي ته هم رسېده، د مستې قلندرې سندرې ته اتن روان و، د سولې مور غټې هم ملالې اتن ته پورته کړه په دې وخت کې شمشاد ځان ناوې وریندارې لېمې ته ور ورساوه، سوله يې وروښوده، ویل يې:

لېمې وریندارې تاسره مې ژمنه کړې وه، هاغه له قده دنگه او په څېره زړه رابښکونکې نجلۍ سوله ده چې ماسره یوځای درس وایي او پرې مین هم یم.

واده تېر شو،

د سولې او شمشاد د څلورم سمستر ازموینې پیل شوې،

هغوی دواړه به په ازموینه کې څنگ په څنگ کېناستل،

سولې به له شمشاد او شمشاد به له سولې سره مرسته کوله،

په ازموینه کې بیا شمشاد اول نومره او سوله څلورم نومره شوه.

د پوهنتون رخصتۍ سولې او شمشاد ته د یوه اوږده بېلتون

زیرې ورکاوه، منی و، د ځینو ونو پانې ژېرې او د ځینو لا

لاندې را تویې شوې وې، تر ونو لاندې په ځمکه پرتې ژېرې

پانې داسې ښکارېدې لکه طلايي فرش چې چا په ځمکه هوار

کړی وې، عمر خوړلو کسانو د سترگو په سر د لاس چتر جوړ

کړی و خو د لمړ وړانگې يې سترگې وې نه سي، شمشاد د بن په خوا کې د سیند په څنډه په لویه غټه تیرې پلټۍ وهلې وې او ناست و، په سیند کې د پخوا په څېر اوبه زیاتې نه وې، په تېره به چې لږېدې یو ډول خوږه موسیقي به يې تولیدوله، د مرغانو شور جوړ و، شمشاد چې د سولې مینې لکه سیم نری کړی و خپل ښي جیب ته يې لاس کړ، شپیلۍ يې ترې راوویسته، یوخوا او بل خوا يې وکتل، د شپیلۍ په هر سوري باندې يې په ډېر هنر سره گوتې کېښودې، په هر پوکي سره به يې یو ډول سوي کریغې له شپیلۍ ویستې، شمشاد چې د شپیلۍ په جادويي غږ د مینې نغمې راتاوې کړې د مینانو په تپونو يې د ځان او سولې په گډون مالگې وشیندلې.

هغه هم دا نغمه:

نن د جانان دیدن ته ځمه تورې نرۍ وریځې

خدای خودې لنډ کړي دا د ځمکې تنابونه مستې نازنینې

شمشاد لا شپیلۍ نه وه ایښې چې تېلفون يې وشرنگېده، ژر يې

تېلفون اوکې کړ، تر سترې مه شي وروسته سولې ورته ویل:

شمشاده لږ لږ رانه هېر وې

کوم ځوانیمرگ شپیلۍ وهي غرقه يې کړمه

هغه په لوړ غږ وخنډل ویل يې:

سولې فکر کوم د شپیلۍ غږ دې واورېده، هغه زه یم د سیند په

غاړه ته رایاده شوې او زړه مې په شپیلۍ یخ کړ.

سولې ویل:

که رینتیا ته يې نه زه اړیکه پرې کوم ته یوه بله خوږه نغمه په

شپیلۍ کې راته وغږوه، وخت په شمشاد او سولې ډول ډول

کاني وکړې خو د يوځای کېدو تمه يې ډېره او په مینه کې يې ماته لا هېڅ منله.

د ژمي سړي او د بېلتون اوږدې شپې دواړو همدا سې تېرې کړې، پسرلی راوړسېده، د هغوی پوهنتون پیل شو.

ننگیالي شمشاد ته زنگ وواځه، ننگیالي ویل:

دنده مې اوس په کندهار ولایت کې ده، قومندان راته ویل چې شل ورځې وروسته په رخصتي کورته لاړ شه، شمشاده درځم تاته او ملالې مور ته څه دروړم؟

شمشاد وخندل، ویل یې:

ماته هېڅ مه راوړه خو ملالې ادې ته چې هرڅه راوړې ستا خوښه ننگیالي ویل:

زه اوس په ټانک کې سپور یم بیا غږېږو په مخه دې ښه لس ورځې تېرې شوې ټول په تمه و چې ننگیالي به لځیره کور ته راځي، بله ورځ سهار د نومیالي ټیلفون ته له نامعلومه شمېرې زنگ راغی، هغه ورسره خبرې وکړې.

نومیالي ترې پوښتنه وکړه چې څوک یې او چا سره کار لرې؟ هغه ویل:

زه جگړن پتنگ پتیال یم د ننگیالي دوی د ټولي قومندان، نور غلی شو

نومیالي ویل:

ښه ووايه قومندان صاحب څه خبره ده؟

جگړن پتیال ورو او په ژړا ویل:

کُلْ نَفْسِ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ تېره شپه زمونږ په پوستو بریدونه شوي و، ننگیالي دوی د جگړې سیمې ته په لاره و چې د حکومت د

مخالفینو کمین ته برابر شوي، اته نفره مو ورک دي او د ننگیالي په گډون څلور کسان مړه شوي دي، الله ج دې وښيي

نومیالي چیغې کړې ویل:

جگړنه ته ریښتیا وايي؟

جگړن ویل:

هو اوس یې جنازې په روغتون کې دي ځکه ټول سوځیدلی پېژندل کېږي نه، تر پېژندو وروسته لځیره جنازه کابل ته درلېږو، جگړن له خپلو سترگو راغلي او ښکې پاکې کړې ویل یې:

ورور جانې تاسو زحمت مه باسئ زمونږ امبولانس جنازه د مرکزي بغلان تر ښاره در رسوي، مړی به تر درې بجو هلته در ورسېږي، هېڅ د کتنو نه دي کوښښ وکړئ چې همدا نن یې دفن کړئ.

نومیالي ژړلي خو جگړن ټیلفون پرې کړ

لېمې له نومیالي پوښتنه وکړه چې څه شوي خو هغه ځواب ورنکړ او په بېرې بې ځان د جانباز کور ته ورساوه او خبر یې کړ چې ننگیالي وژل شوی دی، له هغه ځایه نومیالي او جانباز د فتح خان کور ته راغلل، فتح خان یې خبر کړ، نومیالي د فتح خان په میلمستون کې په لوړ غږ چیغې وهلې، په خرڅ خادر جانباز هم خپلې اوښکې پاکولې او فتح خان سر په زنگنو ایښی و هېڅ یې نه ویل، جانباز خپل ټیلفون راووسته او د نومیالي خسر خرگند سره یې اړیکه وکړه، هغه ټیلفون اوکې کړ، جانباز ورته ویل:

خرگنده ! خبره واوره ننگیالی مړ شوی دی، جنازه یې نن تر درې بجو له کندهار رارسېږي، قومندان یې ویل چې ټول سوځیدلی او د کتونه ده نو باید همدا نن یې خښ کړو ته هلکان هدیرې ته ولیږه او مونږ به له ده ځایه در روان شو.

نومیالی د خپل کور پر لور منډه کړه، سرک کې خلکو چې هرڅه غږونه ورپسې وکړل د هېچا ځواب یې ورنکې، خپل دروازه په غږبهاري خلاصه کړه، د حویلی په منځ کې یې په لوړ غږ چیغې پیل کړې، ټول پرې راټول شول، نومیالی په لوړ غږ چیغې وهلې، ټول یې خبر کړل چې ننگیالی وژل شوی دی. ټولو چیغې پیل کړې خو د ملالۍ، اوږې او شمشاد چیغو ټول کلی خبر کړ، په کوڅه کې ټول کلیوال راټول شول، د کلي بوډۍ ښځې راغلې، هغوی هم ژړلې، کلیوالو په کوڅه کې رډ رډ یوه بل ته کتل، حیران ولاړ و، ځینې خو آن دومره خپه وچې له زړه یې وینې خڅېدې، جانباز د شمشاد دوی کور ته راننوته، ویل یې:

ملالې وریندارې وخت کم دی موټر دروازې ته راغلي دي تاسو پکې کینئ او د خرگند کور ته درځئ، خو قدمه وړاندې لاړه زړکې او شمشاد ته یې ډاډگېږنه ورکړه، هغوی یې هم له حویلی بیرون راووېستل او په موټر کې یې کېنول، له خپل ښي جېبه یې د نساوارو قطی راووېسته، مخکې تر دې چې نساوار خولې ته واچوي ویل یې:

کلیوالو! جنازه څلور بجې د نومیالی د خسر خرگند په کور کې ده ټول هلته راشئ، نور په موټر کې کیناسته او دروازه یې په غږ په ځان پسې پورې کړه

د غرمې تر ډوډۍ وروسته د ملي اردو یو رنجر موټر او یو امبولانس راوړسېدل، له رنجر موټر دوه پنډ پنډ دریشي کړي کسان راکوز شول، یو یې د ننگیالی دوی د ټولې قومندان جگړن پتنگ پتیاال او بل یې د هغوی د ټولې بریدمل محب الله زغم و، سترگو ته دواړو لاسي دستمالونه نیولي و او خپلې اوښکې یې پاکولې، جانباز سره یې ستړي مه شي وکړه، د ننگیالي ملگرو د پوځي امبولانس دروازې خلاصې کړې، هغو ویل:

ننگیالی دی الله ج وښي مونږ یې خپله له امبولانسه راکوزوو، د جنازې تر رانښکته کولو وروسته جگړن پتیاال ویل:

ستا سو غم زموږ غم دی، ټول وجود یې سوځېدلی دی، پېژندل کېږي نه، هېڅ اړتیا نشته چې د تابوت د سرتخته لرې کړئ.

جانباز د سر په خوزولو سره د سمه ده ځواب ورکړ، کلیوالو یې تابوت په لسو نفرو ونيوه او د حویلی پر لور یې روان کړ، جنازه یې چې د خرگند په حویلی ورننوسته زړکې، ملالې او شمشاد رامنډه کړه، کلیوالو ژر تابوت په ځمکه کېښوده، لرې لرې خپه ودرېدل، شمشاد او ملالې پرمخې ځان په تابوت وړ واچوه، زړکه د تابوت سرته کېناسته، جانباز راغی، هغوی ټول یې پورته کړل، کلیوالو ته یې اشاره وکړه چې تابوت دې د حویلی په انگرې کې کېږدي.

ملالې غوښتل چې د تابوت د سرتخته لرې کړي او د ننگیالي جسد وگوري خو جانباز نه پرېښوده، شمشاد د تابوت اړخ ته او زړکه د ننگیالي د مړي پښو ته ناسته وه، د سروپښتان یې شکول، ددوی زړونه لا په چېغونه و یخ چې جانباز له څو کلیوالو سره حویلی ته راننوته ویل یې:

ناوخته ده ملالی جنازه وړو، بېرون کلیوال ډېر په تمه دي،  
ملالی هڅه کوله چې خو شیبې نور هم تابوت ته وگوري خو  
هغوی جنازه پورته کړه، په دې وخت کې د چیغو غږ دومره ډېر  
شو چې آن دوه درې کلو کې اورېدل کېدل.  
پرته له دې چې کلیوال د تابوت تخته لري کړي جسد یې خاورو  
ته وسپاره او د هغه د کورنۍ په زړه یې یو نه جوړېدونکی داغ  
پرېښوده.

شل ورځې تېرې شوې، د ملالی ملا د ننگیال غم راکوپه کړه، د  
سترگو دید یې کم شو او ناروغه شوه، هره شېبه به یې د  
ننگیالي نوم یادوه.

بله ورځ سولې زړه نا زړه د شمشاد ټیلفون ته زنگ وواهه، تر  
جوړ پخیر وروسته یې ویل:

خدای ج دې تاسو ته د زړه صبر درکړي، ورور دې ډېر نیک او  
ښه انسان و جنتي دې شي، څه وکړو الله ج دې ورته هغه دنیا  
ښه کړي.

شمشاد ویل:

هو سولې گور ته ټول کله کور کوو خو د چا کله وړاندې او د چا  
بېرته.

سولې له شمشاده پوښتنه وکړه چې پوهنتون ته ولې نه راځي؟  
شمشاد سوړ اسویلی و وېسته ویل یې:

سولې ښایي نور پوهنتون ونه شم ویلی ځکه په هغو دېوالونو  
مې چې تکیه کوله ټول ونړېدل، ژوند مې ډېر تریخ دی، درې  
کلونو کې مې څلور وروڼه مړه شول، څلور کنډې مونږ ته په کور

کې ناستې دي، ملاله ادې مې چې د هریوه ورور مېرمنې ته  
گوري له سترگو یې لارې لارې اوښکې ځي.  
سولې غلی شوه، بیا یې ویل:

گوره دا به د الله ج رضا وه، استادانو ویل چې شمشاد خبر کړئ  
خو پوهنتون ته راشي، خو ورځې وروسته ازموینې پیل کېږي.  
شمشاد سولې ته په ځواب کې ویل:

سمه ده خپله هڅه به وکړم، بیا یې دا لنډۍ په غمجن غږ د  
شونډو په څوکو تېره کړه

دا خو مې زړه دی چې لا ټینگ دی

دومره غمونډه دریا بونډه وچوینه

سولې ویل:

شمشاده! ما درسره ژمنه کړې چې د پوهنتون لگښت دې زه  
درکوم نو د پوهنتون له اړخه بېغمه اوسه، شمشاد هېڅ ونه ویل  
خو سولې ویل:

ریښتیا زیات وخت وشو نه مې لیدلی ډېره درېسې خپه یم  
هغه ځواب ورکړ چې سمه ده لڅیره سبا ستا لپاره درځم وبه دې  
وینم او هم به لږ درس ووايم زه هم درېسې زیات خپه شوی یم.

سبا یې پوهنتون کې سره ولیدل، سولې ویل:

ای! ننگیالی ډېر ښه انسان و، ملکوتي شوي روح ته به یې دوعا  
کوو خو شمشاد غلی شو، په سترگو یې لاس وواهه، بیا یې  
ویل:

د سردرو وطن ته وایه

په مړو موړ شوې که لا نور کوې مرگونه

آسمانه درز وهه رالوېږه

په ماقیامت دی چې په ټولو قیامت شینه

دوی په خبرو بوخت و چې ټولگیوالې یې شغله، شربت گله،

شېبه، نتکی، مکی او وږمه راغلي ټولو شمشاد او سولې سره

ستړي مه شي او غم شریکي یې ورسره وکړه، مکی ویل:

شمشاده! باور وکړه چې د تنگیوالي ورور په مرگ دومره خپه

شولو لکه خپل ورور مو چې مړ وي، بیا ستا نه راتگ پوهنتون

ته بیخي زیات اندېښمن کړي و.

دوی خبرې خلاصې کړې او ټولگي ته په گډه روان شول، ددې

سمستر ازموینې پیل او تېرې شوې، شپږم سمستر کې شمشاد

نه غوښتل چې پوهنتون ته راشي، سولې خو واره زنگونه ورته

ووېل خو هغه ویل چې کور کې ډېرې ستونزې لري او نه شي

کولای چې پوهنتون ته راشي، لس ورځې پوهنتون ته رانغی.

د پوهنځي د پښتو څانگې آمر جهانزېب خو واره هڅه وکړه چې

شمشاد سره خبرې وکړي چې ولې پوهنتون ته نه راځي خو

ټیلفون یې رخ نه شو، اخر دېته اړ شو چې د شمشاد دوی کلي ته

ورغی، د غرمې ډوډۍ یې د سولې دوی په مېلمستون کې

وخوره، د سولې پلار سره یې کیسې وکړې، هغه یې هم د ځانه

سره ملگری کړ او د شمشاد دوی کور ته ورغی.

فتح خان د شمشاد دروازه وډبوله، نومیالي ورته راووته، تر

ستړي مه شي وروسته فتح خان ویل:

دا د شمشاد دوی د څانگې آمر صاحب جهانزېب دی، له

پوهنتونه راغلی دی

نومیالي ژر دروازه خلاصه کړه، ویل یې:

راځئ پاتې کیسې به په مېلمستون کې وکړو، نومیالي هغه

کینول او خپله په منډه کور ته لاړ، شمشاد ته یې ویل چې د

څانگې مشر یې راغلی دی

شمشاد هم کوټې ته ورغی، د سولې مشر جهانزېب تر دعا

وروسته ویل:

شمشاده! غم او بنادي په ژوند کې راځي خو ته لس ورځې کېږي

چې پوهنتون ته نه یې راغلی، ټولگیوالو ته دې ویلي و چې نور

پوهنتون ته نه شم راتلی، ما هڅه وکړه چې زنگ درته ووهم خو

ټیلفون دې چالانه نه و نو ځکه دلته راغلم، غرمه مې د فتح خان

اکا په کور کې ډوډۍ وخوره، بیا یې نومیالي ته ویل:

که ستونزه نه وي ځوانه! مورکۍ مو هم کوټې ته راوړئ، زه

غواړم یو څه خبرې تاسو ته وکړم.

نومیالي هېڅ ونه ویل او له کوټې ووت، ملاله یې له لاسه نیولې

وه او کوټې ته یې راننویسته، ملالې په زوره زوره خپله ساه

وېسته، تر ستړي مشي او ډاډ ورکولو، وروسته د سولې مشر

جهانزېب ویل:

مورې! شمشاد زمونږ د پوهنتون یو له ممتاز زده کوونکو څخه

ده، پنځه سمستره اول نومره پاتې شوی، ښه راتلونکې په مخ

کې لري، ده بې ټولگيو الو ته ويلي چې نور پوهنتون ته نه راځم نو ځکه زه ورپسې راغلم.

د آمر جهانزيب تر خبرو وروسته په کوټه کې ټولو يوه بل ته کتل خو هېڅ يې نه ويل، ملالې چې د کوټې په قالينه سترگې خنښې کړې وې ويل يې:

آمر صاحب زمونږ هيله او امېد همدا شمشاد و، اوس مو هم خوبښيږي چې دی پوهنتون خلاص کړي خوڅه وکړم، څلور زامن مې مړه شول، څلور تور سرې ښځې ترې پاتې دي، هر زوی مې يوه يوه لپه ماشومان لري نو که شمشاد پوهنتون ته لاړ شي دومره پيسې به لکومه کړو چې هم يې مونږ وخورو هم خپل روزگار پرې مخته بوځو او هم شمشاد پرې پوهنتون ووايي.

دې وخت کې دروازه خلاصه شوه، جانباز کوټې ته راننوته، فتح خان ورته آمر ور وپېژنده، آمر په کوټه کې ټولو ناستو کسانو ته وکتل، ويل يې:

الله ج روزي رسان دی، کلي کې مالداره کسان زيات دي، تمه ولرئ، ناهيلي کېږئ مه، بيا يې فتح خان ته وکتل چې غلې په خپل ځای کې ناست او هېڅ نه وايي

جانباز چې بوخ په خپل ځای کې ناست او امر ته يې کتل اول وپشېده او بيا يې ورو وځنډل، ويل يې:

ياره امر صاحب زه خپله ددې پوهنتون او مکتب سخت مخالف وم، آن تر دې چې شمشاد په کانکور کې پوهنتون ته کامياب شوی و مبارکي مې هم ورنکړه خو اوس وایم چې پوهنتون ښه دی بايد هرڅوک يې په خپلو اولادونو ووايي، له جبهه يې د نساوارو قطی راووبسته امر جهانزيب ته يې ويل:

ياره انجنير صاحب مال د خدای ج دی لس زامن او شل جريبه ځکه لرم، ټولو زامنو ته مې ودونه کړي خو درس مې په يوه هم نه دی ويلي اوس لږ پښېمانه یم، لونيږ خو مې هېڅ جومات ته نه دي لېږلي.

امر رږ ورتنه وکتل، تندي يې تريو کړ، جانباز پوه شو چې امر ته غوسه ورغله، بيا يې ويل:

ښا دا کيسې به پرېږدو تر څو چې شمشاد پوهنتون خلاصوي هرکال زه سل منه وريچې او سل منه غنم همدا سې وړيا ورکوم اخر خپلوان مې دی پردی خو نه دی

ملالۍ او نوميالي مسک شول، خوشالي يې په سترگو کې ښکاره شوه، په کوټه کې يې ټولو ته وکتل بيا يې ويل:

سمه ده جانباز اکا چې مونږ سره دومره مرسته وکړي نو مونږ هېڅ کله شمشاد له پوهنتون نه راتاوو.

شپږم سمستر هم همدا سې تېر شو، د شمشاد د پوهنتون ټول لگښت به هغه ميينې سولې ورکاوه.

د سمستر په وروستۍ ورځ سوله او شمشاد په يوه موټر کې تر کوره راغلل، په لاره شمشاد په معصومو، سترگو سولې ته کتل، زړه کې يې خبرې وې خو په خوله يې نه راتلې، سولې ويل: اندېښنه دې وه، هروخت به دې تندي تريو نيولی و چې پوهنتون نه شم ويلي، پرېږدم يې، هسې او دسې دغه ده شپږم سمستر هم خلاص شو، اووم سمستر به هم تېر شي او اتم سمستر خو هسې هم په منوگراف ليکلو تېريږي.

شمشاد کټ کټ وځنډل ويل يې:

غلې شه اوس به مې يو ساعت کې له پوهنتون فارغ کړې

سولې خپلې دوه سترگې د هغه لیدو ته څلور کړې وې، په ځیر ځیر یې ورته کتل، له ځانه سره مسکۍ شوه، ورو یې سوړ آسویلی ووېسته، ویل یې:

آف خدایه! چې دا د ژمي اوږده رخصتي به څنگه تېرېږي؟  
شمشاد ورته هېڅ ونه ویل، سترگې یې د موټر نښنې ته رږې نیولې وې، موټر دومره تیز روان و چې آن ددوی له سترگو ونې په حرکت کې ښکارېدې

سولې شمشاد ته وکتل چې په سوچونو کې ډوب دی، ویل یې:

وا په ما مینه

یاره کابل ته کډې لارې

څه په سوچونو کې ورک یې، لږ ماته ځیر شه، کیسې وکړه، سمستر اخر شو ښايي بیا ژر سره ونه گورو، شمشاد سترگې سولې ته راواړولې، په دې وخت کې سولې په خپلو وېښتو کې گوتې د گومنځې په څېر تېرې کړې، شمشاد ویل: سولې زه ډېر درېسې خپه کېږم خو هېڅ نه وایم، زه غم په زړه دننه تېروم

سولې یې له لاسي بیکه د خپلو یادښتونو کتابچه راووېسته، د کتابچې په وروستی پاڼه یې په سره قلم لاسلیک وکړ، شمشاد ته یې وسپارله، ویل یې:

اې! تر کوره حق نه لرې چې دا کتابچه خلاصه کړې، په دې کتابچه کې مې د زړه خبرې د زړه په وینو لیکلي دي، ښايي لوستل یې درته ډېر سخته واوسي خو ته یې وزغمه، کله مې چې یادښتونه لولې فکر وکړه چې ته فرهاد یې او د شیرینۍ د لاس ته راوړلو لپاره غږ په تېشه سوری کوي.

هغه وخنډل ویل یې:

هههههه خوزه شمشاد یم فرهاد نه

موټر چلوونکي موټر د امام قطیبي څلور لارې یوې خنډې ته ودراره ویل یې:

پخیر راوړسېدئ، کوز شئ، ستاسې کیسې څومره اوږدې او خوږې دي چې هېڅ نه خلاصېږي، د میینانو په څېر چې یوه کیسه خلاصه کړئ نو بله مو تیاره راجوړه کړې وي هغه پیل کوي.

ورځې او وختونه تېرېدل، بله ورځ د ژمي سړې سیلۍ یو ډول ویرونکی غږ کاوه، شمشاد د کلي له دوکانه د کور په لور روان و، زنگ ورته راغی، ویې لیدل چې سوله ورته زنگ وهی، شمشاد سره یې ملگري و، ژر یې تېلفون یې غږه کړ، غټ غټ قدمونه یې واخیستل، ملگرو یې تکل، خاورین او سمسور وخنډل، سمسور ویل:

شمشاده! فکر کوم معشوقې دې زنگ درته ووايه څنگه له مونږه دوه درې قدمه مخکې شوې، د سمسور خبرې نه وې خلاصې چې خاورین بیا وخنډل ویل یې:

شمشاده ساده گلۍ، د معشوقو غم مه کوه، هغه دې نه دي اوریدلي چې (یار له کوڅې تېر کړه رنگ یې هېر کړه) تکل ویل: خاندئ مه، بل چا به زنگ وهلی وي ورته، تاسو ته خدای ج درکړه، یوه خبره چې پیدا کړئ کوچ ترې باسئ.

شمشاد ودرېده، ویل یې:

نومیالی لالا مې دی، هغه راته ویلي و چې ژر کورته راشه خو ما ناوخته کړه ځکه مې تېلفون اوکې نه کړ چې راباندې غوسه نه

شي.

څو ورځې نورې هم تېرې شوې، د ميينانو ورځې راورسېده، د سولې دوی کورنۍ د بي بي سي نړۍ دا وخت خپرونه کتله، خبريال ويل:

نن د ميينانو ورځ ده، په گڼو هېوادونو کې دا ورځ ميينان لمانځي او اوس اوس په افغانستان کې يې هم ميينانو لمانځنه پيل کړې، د سولې ورور پاڅون ژر تلوېزيون گڼل کې، پلار يې فتح خان چې د بي بي سي دې راپور ته غوږونه څک نيولي و او سترگې يې د تلوېزيون په بڼيښه ورگڼدلې وې، په خپل ځای کې رانېغ شو ويل يې هله پاڅونه زويه بېرته تلوېزيون چالانه کړه، هغه په غوسه تلوېزيون چالانه کړ، هېڅ يې ونه ويل، د ريموټ په څنډه يې د کوټې په قالينه کې خطونه ايستل، د راپور تر خلاصېده وروسته مور يې غوټۍ ترې د تلوېزيون د گڼل کولو د لامل پوښته وکړه

پاڅون ويل:

نوې ناوې راغلې نوې کڅوړې ورپورې، دا خلک خو په هېڅ هم نه پوهيږي، ورځ تر بېگا په بېکاره خبرو خپل او د خلکو وخت ضايع کوي، دلته په بغلان کې همدا نن څومره کسان په يوه جگړه کې مړه شول او دوی لگيا دی ددې راپور پرځای يې د ميينانو په ورځ راپور جوړ کړی، هلک نجلۍ او نجلۍ هلک ته گلان په غاړه کې وراچوي.

غوټۍ غلې شوه، فتح خان په خپل ځای کې په گونډو شو، پاڅون ته يې وکتل چې له ډېرې غصې يې په وچلي دولس بجې دي، ويل يې:

زويه! هره ورځ د جگړو، وژنو او تاوتریخوالو خبرونه اورو، پرېږدئ چې د ميينانو د ورځې په نامه هرڅوک خپل ځان خوشاله وساتي، بيا يې خپلې بوډۍ شوې مېرمنې غوټۍ ته وکتل ويل يې:

کاشکې زه ستا په مور همد اوس ميين وای چې ما هم د يوه لاسي گل پرځای دوه درې گلان ورته راورې وای

غوټۍ تندۍ تريو کړ، ويې خندل، ويل يې:

غلی شه د ماشومانو پلاره، سپين ږيري شوې خوله دې شوځۍ او خبرو دې وانوښتي، سبا سهار شمشاد سولې ته زنگ وواهه ويل يې:

زه غواړم ستا خواته درشم، دروازه کې دې ليدلی شم؟

هغې لومړی د کوټې له کړکۍ خپله حويلۍ وڅارله، بيا يې ويل: هو درسره ليدلی شم خو ډېرې خبرې ښايي ونه شي شمشاد له ښاره يو سور گل سولې ته د ميينانو د ورځې په خاطر په خپل جېب کې اچولی و، دروازې ته يې راورسېده، سولې ته يې زنگ وواهه، هغې يې ټيلفون پرې کړ، دروازه خلاصه شوه، د سولې او شمشاد زړه درېده چې څوک يې ونه وينې، سولې ويل: شمشاده ژر دې خبره راته وکړه چې پلار او پاڅون ورور مې په کور کې دي.

هغه جېب ته لاس کړ، گل يې راووېسته، سولې ته يې ډالۍ کړ، ويل يې:

تور توتان له تا قربان، د ميينانو ورځ دې درته مبارکه وي، مینه درسره لرم، همدا مې له وسې کېده، پرون د ميينانو ورځ وه،

زما هېره نه وه خو بوخت وم ، نن مې درته گل راوړ ، ډېره زیاته  
بښنه درنه غواړم ، نور روان شو .

بیا یې تر پسرلي سره ونه لیدل ، کله کله به دواړو په تېلفون  
سره خبرې کولې

د پسرلي په لومړیو ورځو کې سولې او شمشاد سره تر یوه اوږده  
لرې والي ولیدل ، دواړو یو د بل په دیدن سترگې مړې کړې ، د  
اووم سمسټر لومړۍ ورځ یې د مینې او میښتوب په خبرو تېره  
کړه ، شمشاد ویل :

د هرې سختۍ تر شا ښه وختونه هم شته ، د ژمي په رخصتیو کې  
مې بیخي ډېره یادېدې ، کاناو او بوتو به ستا د نه شتون  
پیغورونه راکول ، ومې زغمل دادی اوس درته مخامخ ولاړ یم او  
ورپا دې دیدن کوم .

سوله په خدا شوه ویل یې :

که ما وپوښتې ته به وتښتې ، ستا یادونو او غمونو مې زړه  
سوری سوری کړ ، بیا یې دا ټپه دکلمه کړه

له زړه مې یو الله خبر دی

ددنیاګۍ عالم پرې څله خبرومه

مخامخ د پوهنځي په ودانۍ کې د ټولګي کړکۍ په غرب  
خلاصه شوه ، ټولګیوالې شفیقې او مینې یې ورته رډ رډ وکتل ،  
شمشاد د ټولګي په کړکۍ دواړه سترګې خښې کړې ، سولې ته  
یې ویل :

اې ! شفیقه او مینه ګوره څنګه په ځیر ځیر راته ګوري لکه یې  
هېڅ یې چې لیدلي ونه اوسو

سولې وخنډل ویل یې :

شمشاده ! هغوی ما او تا څاري ، دوی څومره وزګاره دي او  
څومره یې له وسې کېږي چې ما او تاپسې وګوري چې چېرته  
ولاړ یو او څه کوو

دا سمسټر هم پای ته ورسېده ، دهرې ورځې په تېرېدو سره د  
سولې او شمشاد د زړه اړیکې نورې هم سره نژدې کېدې ، یو بل  
ته خوږېدل ، دیوه اوږده یوځای والي په تمه یې ورځې او شپې  
شمېرلې .

بله شپه شمشاد او کورنۍ یې ټول سره ناست و ، ملالې ویل :  
نومیالیه زویه ! دغه دی درې میاشتې وروسته لڅیره شمشاد  
له پوهنتونه فارغېږي ، بیا یې د شمشاد په سر لاس تېر کړ ،  
افرین افرین یې کړل

نومیالې وخنډل ، په کوټه کې یې د ټولو سترګو ته وکتل چې  
څوک هېڅه نه وایي ، له مخې یې د چای ډکه پیاله لرې کړه ، له  
توشکې ورکوز شو او په قالینه کېناسته ، مورت ته یې ویل :

لڅیره له پوهنتون نه خو فارغېږي خو تر څو چې فارغېږي یو  
چېرته به یې غم وخورو ، واده به ورته وکړو ، ملالې شمشاد ته  
وکتل ، ویې لیدل چې شمشاد له شرمه ښکته ګوري ، هېڅ نه  
وايي ، ویل یې :

ما هم همدا خبره کوله ، اوریدلې مې و چې زړه په زړه آینه وي نو  
هغه خبره رینستیا ده ، ما د واده خبره کوله خو تا راباندې وار  
پومبۍ کړې ، ملالې خپلو نګورګانو ته په خدا ویل :  
تاسو خپلو کوټو ته درځۍ ، زه ، نومیالې او شمشاد سره پټې  
خبرې لرو ، هغوی روانې شوې

دوی چې دا خبرې پیل کړې د شمشاد په زړه رانوتل ، په زړه کې یې سل ډول خبرې راغلې .

ملالۍ رډ رډ نومیالي او شمشاد ته وکتل ، ویل یې :

شمشاده زویه غوښتل مې کوژده درته وکړم ، په زړه مې ارمان وخوځه وکړم پښتو ته په کور کې درې کونډې راته ناستې دي اوس که تاته چیرته بل ځای ښځه وکړم نو خلک به سل رنگه خبرې راپسې وکړي .

نومیالي ویل :

څه ووايم موري ، خدای ج دغه ورځ په مونږ راوستې ده ، نصیب به مو خراب وي ، بیا یې شمشاد ته وکتل چې خپه ناست دی .

ملالۍ ویل :

شمشاده زویه ! چانس درکوو ، درې کونډې وریندارگانې دي ځوانې دي او په کور کې ناستې دي چې ډېر یې ساتل ښه نه دي ، پښتو ده نو ته یې یوه خوښه کړه چې درته یې نکاح کړو . شمشاد غلی شو ، ترڅو شیبو چوپ کېدو وروسته یې ویل : موري زه مې په خپله خوښه ځانته کوژده کوم ، وریندارگانې مې ماته د خویندو په څېر دي ، هېڅ نه کیږي چې زه دوی کې یوه ځانته نکاح کړم .

زریالۍ د کوټې په چت سترگې وگنډلې ، ویل یې : شمشاد جان څه وکړو اوس که وریندارگانې همداسې پرېږدو او تاته بل ځای کوژده وکړو داهم ښه نه او هم د پښتو د دود خلاف خبره ده .

شمشاد خپلې دوه پښې په یوه موزه کې کړې ویل : ناا موري او وروره ! زه مې وریندارگانو کې یوه هم نه کوم .

دا شپه همداسې په خبرو تیره شوه ، سبا شپه ملالۍ او نومیالي جانباز هم راوغوښته خو شمشاد قانع کړي چې یوه کونډه وریندار یې ورته نکاح کړي ، خبرې پیل شوې ، نومیالي ، ملالۍ او جانباز شمشاد ته نصیحتونه پیل کړل خو شمشاد ویل :

چې په هېڅ صورت باندې مې وریندارگانې نه نکاح کوم ، زه مې په خپله خوښه ځانته کوژده کوم ، وریندار سره نکاح کول راته په هېڅ صورت د منلو نه ده .

ملالۍ ټینگار کاوه چې شمشاد باید خپله یوه کونډه وریندار خامخا نکاح کړي خو جانباز ویل :

نا وریندارې خیر دی شمشاد دې په خپل زړه ځانته کوژده وکړي ، ډېره پسې مه شله کیږه .

ددې خبرې په اورېدو شمشاد شین شو ویې خندل

سبا غرمه چې د ملالۍ ټولې نگورگانې په کوټه کې ناستې وې ورته ویې کتل ، ویل یې :

وا نجونو زه خو دا دوه درې کاله کېږي چې کوژدو او ودو ته نه یم تللی ، څوک ښه لور لري چې لڅیره شمشاد ته یې ریباري وکړو ، مشرې نگور یې زړلښتي ویل :

موري ! د سپین گل اکا لور نېکېخته ښه نجلۍ ده ، که مو خوښه وي سبا به ورشو ریباري ته ؟

زرکې ویل :

بیخي سمه ده ور به شو خو په دې وخت کې لېمې ورو ویل : تاسو خان وپوښتی چې شوله خوري کنه ، شمشاد لوستی ځوان دی ، له پوهنتون فارغېږي ، ښایي څوک په ده او یا دی په چا

ميين وي هغه به ورته وکړو، نالوستې بنځه څه کوي، بېره مه کوئ.

نوميالي وخنډل، ويل يې:

شمشاده! وريندار دې څه وايي، په چا خو به ميين نه يې، شمشاد غلی شو هېڅ يې ونه ويل، له ځمکې غږ ووت خو له شمشاد نه، زړه يې ټوپونه وهل

ملاله مسکۍ شوه ويل يې:

زويه څنگه غلی شوې؟ لکه چې په چا ميين يې نو ماته يې ووايه، ريباري به يې درته وکړم

لېمې په زوره زوره وخنډل، ويل يې:

د شمشاد په زړه زه پوهېږم، زه خبره يم چې څوک په ده ميينه ده، څو ورځې وروسته يې لڅيره ريباري پيل کوو زه له پخوا خبره يم.

ملالې ويل:

لېمې ته چې خبره وې نو زه دې ولې نه خبرولم خو خير اوس مې خبره کړه چې شمشاد زوی ته مې د هغه په خپله خوښه واده وکړم.

درې ورځې وروسته لېمې ملالې ته کيسه وکړه چې شمشاد او سوله يو په بل ميينان دي او کيسه يې د بنسوونځي له وخته پيل شوې ده.

ملاله غلې شوه، لېمې ته يې ويل:

دا د ميينتوب کيسه لاپکې له کومه شوه، په پښتو او پښتنو کې دا خبرې نشته، د شمشاد دې وچې سترگې څنگه شي چې ميين شوی دی او بيا زمونږ غريبې او د فتح خان خاني کله سره

جوړېږي چې د هغه په لور شمشاد ميين شوی دی، رينستيا خبره ده چې لوستې نجونې او هلکان چې په پچه وڅيرې کشمير ويني او له پوهنتونه چې په فارغېدو وي نو آسمان ته زينې ږدي.

شپږ ورځې يې په همدې سوچ وکړ چې څنگه وکړي؟

يوه اونۍ تېره شوه، بله ورځ ملاله له خپلو پنځو ننگورگانو سره د ملک فتح خان کور ته ورغله، ملاله وروسته تر شپږو کلونو د ملک فتح خان کور ته ورغلې وه، وروسته د ډوډۍ تر خوړولو ملاله او غوتۍ د سولې د مور کوټې ته لاړې، دې وخت کې ملک فتح خان کور ته راغی، ملالې سره يې ستړي مه شي وکړه ورته ويل يې:

ملالې وريندارې دا لمر له کومې خوا راختلی چې ته زمونږ کورته راغلې، لار خو به دې نه وي ورکه کړي؟ ملاله په خدا شوه ويل يې:

ملکه وروره زه به لڅيره ډېره درته راشم، دې وخت کې فتح خان خپلې مېرمنې غوتۍ ته وکتل، حيران شو چې ملاله څه وايي او په زړه کې يې کومه خبره ده؟ غوتۍ غلې شوه خو فتح خان ويل:

وريندارې هر وخت راشې قدمونه مو په لېمو

ملالې وخنډل، ويل يې:

ملکه وروره زه په نيمه نه پوهېږم اوته بيا په يوه نيمه، د ملالې ددې خبرو په اورېدو سره غوتۍ او فتح خان وخنډل ويل يې:

ههههه زه بيا هم پوه نه شوم، سپينه خبره راته وکړه چې پوه شم.

ملالې ويل:

فتح خانه وروره لور چې پېغله او هلک په کور کې ځوان شو ساتل يې نه دي پکار، بايد کوژده ورته وشي نو زه ستا د

نازولې لور سولې ریبیاری ته راغلې یم چې شمشاد ته یې وکړم. فتح خان چې پښتني دودونو او میلمه پالنې ته ډېر ژمن سړی و ملالې ته یې وکتل، کت کت ویې خندل، ویل یې: وریندارې خینې به وشي او یابه ونه شي خو دغه زما کور ته دې راتگ او میلمه کېدل ښه شول، زما میلمانه ډېر خوښیږي چې کور ته مې راشي، بې میلمه کور ته پیکه او بدرنگه ښکاري. د هغه خبرې نه وې خلاصې چې غوټی فتح خان ته وکتل، ویل یې:

سوله خو ورپه ده اوس یې نه ورکوو، فتح خان وپشېده ویل یې: ملالې وریندارې سوله خو له پوهنتونه هم نه ده خلاصه شوې، هغه خو لوستې ده پوښتنه به ترې وکړم که یې خوښه وه ولې نه، تر تا ښه خوښې او تر شمشاد ښه ځوان په دې ولایت کې کله پیدا کېږي. ملالې ویل:

مخصد ما نا امېده له کوره ونه لېږي، زه په ډېرې تمې او پوره باور وروړکه ستا کور ته راغلې یم، ته خان یې او زه غریبه خو خینې به راسره کوي.

غوټی هېڅ نه ویل خو فتح خان ویل:

ورېندارې سمه ده مونږ به کور کې سلامشورې وکړو او بیا به تاسو ته د هو او نه په اړه خبر درکړو.

اتم سمستر پیل شو، بله ورځ سوله او شمشاد په ټولگي کې سره څنگ په څنگ ناست و، شمشاد ویل:

زما کورنۍ خو سولې ستا سو کور ته د ریبیاری لپاره درغلې وه، مور او پلار دې څه ویل؟

هغه موسکۍ شوه، په ټولگي کې یې یوخوا او بل خواته وکتل، ویل یې:

ته نو په دومره آسانی سره غواړې چې د ملک فتح خان لور کوژده کړې؟

هغه غلی شو، یو دوه شېبې یې هېڅ خبرې ونه کړې، بیا یې ویل: ته لکه چې په ما باندې د اوسپنو پڼې زړوې او بیا راسره کوژده کوي؟

سولې سترگې د شمشاد سترگو ته ښغې ونيولې ویل یې:

نو زه دې څه غواړي؟

دې وخت کې ټولگي ته د هغوی ټولگیوال راننوتل، ملگرې یې تلوسې ورته وکتل چې سوله او شمشاد بوخ د ټولگي په کښ کې ناست، یو او بل سره یې مرکه ډېره خوږه پیل کړې، ویل یې: کیسې مو خلاصې دي که مونږ له ټولگي بېرته ووځو؟

شمشاد وخنډل ویل یې:

تلوسې ته څومره له خبرو ډکه یې، مونږ به د څه شي خبرې وکړو، هسې مو د پایلیک لیکلو ته اندېښنه ده، خپلو کې یې په اړه وغږېدو چې څه وکړو؟

د اتم سمستر دا ورځې هم تېرې شوې، شمشاد ته استادانو د مونوگراف لیکلو موضوع د عرفاني ادبیاتو په برخه کې او سولې ته یې د ښځو ونډه د لنډیو په لیکلو او ویلو کې ورکړه.

درسونه همداسې په عادي توګه روان و، د نورو ټولگیوالو نه وړاندې سولې او شمشاد خپل پایلیکونه تیار کړل، د مني علامې په ځینو ونو باندې راڅرګندې شوې، میوې پخې وې، په کلي کې د منو یوې ونې ته ودرېده، یوه زېړه مڼه یې ترې

راوشکوله، له منې سره یوه زېړه پانه هم له ونې راولوبده، شمشاد حیران دې پانې ته وکتل، بیا یې ژر له خپله جېبه هنداره راووېسته، په چپه لاس کې یې خپل مخ ته مخامخ هنداره ونيوله، په بڼې لاس یې په وېنستو کې د گومنځې په څېر گوتې کش کړې، وې لیدل چې خپله هم د میینتوب درد اود ورونو غم لکه د مني پانه زېړ کړی، ژر د یوې غټې ونې لاندې کېناسته، پاس منو ته یې وکتل چې په ونه کې بنکته راځوړندې دي، بیا یې د ونې په ډېر باندې تکیه وکړه، اوږد آسویلی یې ووېسته، تېلفون ته یې لاس کړ، د خپل گلکسي تېلفون په بڼېښه یې له خاورو ډکې گوتې تېرې کړې، د سولې شمېره یې ډایله کړه، هغې تېلفون اوکې کړ ویل یې:

په ما مینه شمشاده څنگه یې؟

شمشاد ویل:

ښه یم دومره ډېر ښه نه، اوس مې د میروس اکا په بڼې کې یوه مڼه له ونې وشکوله، بیا مې هنداره کې خپل مخ ته وکتل، دې مني زه هم لکه د مني پانه زېړ کړی یم. سولې ورو ورو وخنډل، ویل یې:

آه څومره گیلې کوې، خیر دی بیرته به تیار شي او رنگ به دې تر او تازه شي

شمشاد وخنډل، ویل یې:

نا! غم غم د میینتوب دی، درې میاشتي تېرې شوې چې زما کورنۍ ستاسې کور ته د ریبای لپاره درغلي خوتاسو د هو او نه ځواب مونږ ته نه دی رالېږلی، نه پوهېږم، حیران دریان یم چې دا وړۍ به شړۍ شي کنه خو تمه مې لا په زړه کې شته او همت له

لاسه نه ورکوم، پرون هم درباندي میین وم، نن هم او سبا به هم درباندي میین واوسم.

سوله مسکۍ شوه، ویل یې:

ما د هماغې ورځې په سبا مور او پلار ته ستا په اړه وویل چې شمشاد سره مې کوژدې کولو ته زړه دی ته نو اوس زړه مه خوره چې لڅیره فارغ شوو بیا به کوژده هم وشي، صبر ولره، بېړه ښه نه ده.

شمشاد ویل:

ای! ته ریښتیا وایی؟

هغې ویل:

هو نو ما کله تاته دروغ ویلي دي چې اوس یې درته ووايم. اړیکه دواړه سره پرې کړه، څو ورځې نورې هم تېرې شوې، مونوگرافونه یې دفاع کړل او د پوهنتون د فراغت غونډه هم برابره شوه، د فراغت په ورځ شمشاد د دریځ په سرویاندي کوله، په تور واسکت او سپین کالیو کې بیخي ښایسته شوی و، سولې څو څه چې نورو هم زړونه پرې بایلل، د سولې مور غوټۍ په همدې ورځ په زړه کې ومنله چې لور به یې شمشاد ته ورکوي.

درې ورځې وروسته تر فراغت، ملاله بیا د سولې دوی کور ته د ریبای لپاره راغله، فتح خان په دې پلمه ځواب ورکړ چې گنې په خپلو کې یې سلامشوره نه ده کړې، بیا یې ملالې ته ویل:

ورینداری! ښایي زمونږ او ستاسو ځینې سره ونه شي خو مونږ به بیا هم په دې اړه وغږېږو، دملالې سترگې له اوبسکوډ کې ډکې شوې، په کوټه کې یې غوټۍ او فتح خان ته په ځیر ځیر

وکتل، په زړه ماتې توگه د فتح خان له کوره د خپل کور پر لور روانه شوه.

له مني تر پسرلي شمشاد ددې سربېره چې د ځان لپاره د دندې پیدا کولو په هڅه کې و د سولې په خپلولو پسې یې هم په ځان شپه او ورځ یوه کړې وه، تر پسرلي پورې یې ملالۍ، نوميالی او جانباز پرې سترې کړل، څوارلس واره یې د سولې ریبیاري وکړه خو فتح خان خپلې دوه پښې په یوه موزه کې اچولې وې چې شمشاد ته یې لور نه ورکوي.

دوه شپې وروسته بیا ملاله، نوميالی او جانباز په توره شپه د ملک فتح خان کور ته راغلل، جانباز ویل:

مونږ ریبیاري ته راغلي یو او دا وار به خامخا مونږ ته سم ځواب راکوې

پرته له سولې او مور یې نور هېڅوک راضي نه و چې دا کوژده دې وشي، ملک فتح خان نورې پلمې پیدا نه کړې، ویل یې:

جانباز یاره! شمشاد ښه هلک دی، دنده نه لري او زه مې لور داسې چا ته نه ورکوم چې څوک دنده ونلري، او بله خبره داده چې زه لس لکه افغانۍ ولور غواړم، خپه نه شی، تاسو زما د خینۍ زور نه لرئ

د سولې زړه هم نور کور ونیوه، داسې وه لکه په تاوده طبخي چې ولاړه وي، کور او کوټو ځای نه ورکاوه، هره شپه به یې د شمشاد په اړه فکرونه کول، ورځ په ورځې یې رنګ زېږېده، څو واره یې مور په ښار کې تر ډاکټره بوتله خو پڼد پڼد درملو پرې هېڅ تاثیر نه کاوه او ورځ په ورځ د میینتوب درد نوره هم کمزورې کوله، بله ورځ یې مور ته ویل:

زه یو خاوند حق لرم او غواړم چې له شمشاد سره واده وکړم، پلار مې په دوه درې کلو کې تر ټولو شتمن سړی دی، دی نو پیسو ته څه اړتیا لري چې لس لکه ولور غواړي، اخر ما په پیسو خرڅوي؟

مور یې غلې شوه، سر یې په زنگنو کېښوده، ویل یې:

سمه ده، زه دې د پلار سره په دې اړه خبرې کوم

دوه شپې وروسته ملالې خپل زوی شمشاد ته ویل:

زویه د سولې پلار آسمان په ډبرو ولي، تمه نلرم چې هغه دې له مونږ سره خېښي وکړي، ډول ډول پلمې کوي، راځه زویه د یو بل چا کور ته به د ریبیاري لپاره لاړه شم، څه یې کوې، سوله ښه جلی ده خو مونږ ته یې نه راکوي.

شمشاد خپل سر په زنگنو کېښوده، ویل یې:

مورې! پرته له سولې زه هېڅ بله نجلۍ نه کوم، دوی په همدې خبرو بوخت و چې سولې د شمشاد ټیلفون ته زنگ وواځه، شمشاد یې له موره یو څه لرې لاړه، سولې سره یې په ټیلفون کې خبرې پیل کړې، سولې ویل:

شمشاده! قربان دې شم، پلار مې نه درکوي او ما درسره ژمنه کړې، راته گران یې، بې تا راته ژوند ناشونی دی، نه شم کولای یواځې واوسم او یا له بل چا سره کوژده وکړم.

شمشاد ویل:

خوږې! پنځلس ځلي مې کورنۍ ستاسو کور ته د ریبیاري لپاره درغله، څه وکړم، ته راته یوه لاره راوښیه چې څه وکړم او له کومو لارو مخ ته لاړ شم.

سولې د زړه په زور وویل:

مینه یې منکره نه یېم

که شینکې خال مې د چرو په څوکو ځینه

شمشاد غلی شو، سولې ویل:

غم مه کوه دوی چې ما خرڅوي ماته یې هم لارې معلومې دي  
چې څه وکړم، دوه لکه افغانۍ لرم او طلايي لاکت به مې هم خرڅ  
کړم او دواړه به کوم بل هېواد ته پټ وټنبتو.

شمشاد د زړه په زور وخنډل ویل یې:

خپل کچکول به ګرځومه خپل رباب به ټنګومه

باباګان به رالږزومه شاه زلمي بيدارومه

د قام خير به ټولومه د پښتو پټ به ساتمه

خپل کچکول به ګرځومه

سولې ویل:

ښه نوچې داسې ده، ته کوم ملاته لار شه او زما په لار باندې  
تاویدونه وکړه څو چې په تا مهربانه شي او مادرته درکړي.

دا دا مې نه درکوي تاله

راشه زما په دا دا وکړه تاویدونه

هغه ویل سمه ده.

د همدې شپې په سبا باندې کوز کلي ته لاړه او هلته ملا برېتور  
ورته تاویدونه وکړل، هغه لاپې زیاتې وکړې چې فتح خان به یې  
تاویدونه ژر مهربانه کړي.

لس ورځې همدا تاوید سولې د خپل پلار د کوتې په دروازه  
باندې راڅوړند کړ، بیايې شمشاد ته ویل چې بیا ریباران  
راولېږه، جانباز، ملاله او نومیالی بیا ورغلل، د ریباري یادونه  
بې ورته وکړه خو فتح خان چې په خپل خره سپور و او د هېچا  
خبره یې نه منله ټینګار یې کاوه چې شمشاد ته خپل لور نه  
ورکوي او بیا یې ریباران ځواب کړل چې خېښي ورسره نه کوي.  
یوه ورځ وروسته سولې شمشاد ته په پیغام خونه کې ولیکل:

دادا په هېڅ نه رضا کېږي

د درواغجن ملا دې ورک شي تاویدونه

دوه میاشتې نورې هم تېرې شوې، دا ورځې نور په شمشاد او  
سولې داسې تېرېدې لکه د دوزخ په منځ کې چې ولاړ واوسي،  
ورځ پرې اونۍ، اونۍ پرې میاشت او میاشت پرې لکه د کال په  
څېر تېرېده.

۲۹ ځلي د شمشاد کورنۍ ریباري وکړه، د کلي ټول مخور  
کسان یې په فتح خان سترې کړل خو هغه لا په خپله خبره ولاړ و.  
دېرشم ځل ریباري ته د شمشاد دوی د ځانګې امر استاد  
جهانزیب، جانباز، د جومات امام مولوي جمعه دین او ملاله  
ورغلل، مولوي جمع الدین په خپلو ږیره لاس وواهه، دوه درې  
آیتونه او حدیثونه یې تلاوت کړل، نصیحتونه یې وکړل، فتح  
خان په کوټه کې سرتیت نیولی و او سترګې یې په قالینه خښې  
کړې وې، په تروش تندي یې جانباز ته وکتل، ویل یې:  
جانباز! زه به مې لور شمشاد ته ورکړم خو لس لکه روپۍ  
غواړم

جانباز ژر خوله راټوله کړه، نصور یې د قالینې له څنډې لاندې توف کړل، په کوټه کې ایسته ایسته وکتل، ټول غلي و، ویل یې:

فتح خان هونبیار سړی یې، په کلي او کور کې درې لکه ولور دی نو تا ولې دوه پښې په یوه موزه کې کړي او د بل چا خبره نه اوري؟

د شمشاد او سولې دوی آمر استاد جهانزیب ویل:

گورئ! شمشاد او سوله دواړه زما محصلین و، زحمت مې ورسره گاللی حق لرم چې ولور زیات یا کم کړم، اوه لکه افغانۍ سمې دي، فتح خان هېڅ ونه ویل:

جانباز په خپل ځای کې له غصې تور او شین واوښته، ویل یې: سمه ده فتح خان ورشه، د ستمال راوړه، د خپل زاړه واسکت د چپ اړخ له جبهه یو لک افغانۍ راووېستې او د فتح خان په مخ کې یې کېښودې.

د سولې ورور پاڅون ژر کورته منډه کړه، غوټۍ او سولې ته یې ویل:

ریبارانو سره جوړ راغلو په اوه لکه روپي مو خېښي وشوه، یو د ستمال را کړئ چې ور یې کړو.

د ستمال دوی د فتح خان له کوره بیرون کړ، چای څکلو او مجلس کولو ته هم تم نه شول، جانباز له ټولو ځان مخکې کړ، د ستمال یې په اوږو اچولی و، د شمشاد دوی په کور ورننوته، د حویلی په انگر کې یې په لوړ غرنارې کړې چې چیرته یاستی د ستمال مې راوړ.

ملاله نومیالي له لاسه ونيوله اوله کوټې یې بیرون راوویسته، ویې لیدل چې د جانباز په اوږو د ستمال پروت دی، لېمې د چاکلیتو ډک پاکټ راوړ او په جانباز یې وشینده، زرکې خپل بکس په بېره خلاص کړ، د څو کلونو وړاندې گلان یې راوړل او د شمشاد په غاړه کې یې ور واچول.

خوشالي وه، شمشاد او سوله دومره خوښ و چې حد یې نه و، لېمې چمبه راوړه، ملالې په ناستې له چمبې غږونه ووېستل، نومیالی یې د شمشاد په مخ کې گډ کړ، بیا د شمشاد دوی د سولې مشر استاد جهانزیب او مولوي جمعه الدین دننه د حویلی انگر ته راغلل، ملالې ته یې مبارکه ورکړه، مولوي جمعه دین ویل:

خدای ج دې دواړه سره واړه او زاړه کړي، نور هغوی روان شول د همدې ورځې په سبا سولې او شمشاد دواړو په ټیلفون سره خبرې پیل کړې، د خوشالۍ او مینې خبرې، شمشاد ویل:

سولې! دیرش واړه مې ریباران کور ته درولېږل، اوس د اوسپنې پښې نشته که هغه هم وای نو زړېدې هغې کټ کټ وخنډل ویل یې:

شمشاده! که دې همداسې ژر ژر ریباران نه وای رالېږي او جانباز اکا زیات ټینگار نه کولای زما او ستا کوژده هېڅ سره نه کېده، پلار مې هېڅ نه راضي کېده، ته گوره آن د ملایانو تاویدونو هم پرې تاثیر ونه کړ، شمشاد ورو وخنډل ویل یې:

ټول ټولگیوال خبر شوي چې ما او تا سره کوژده وکړه، ټول زنگونه وهي، بیا یې آسمان ته وکتل چې ورېځې په حرکت کې دي، کله د لمر سترگه پناه کړي، ویل یې:

سولې! آسمان ته گورم کله کله ورېځې د لمر سترگه پناه کوي،  
داسې وخت دې رانه شي چې تا څوک له مانه پناه کړې او رانه  
لرې شي.

هغې په کړس وخنډل، ویل یې:

اوه لکه روپۍ پیدا کول آسانه کار نه دی، یو لک روپۍ موزما  
پلار ته ورکړي د شپږ لکه افغانیو نورو پیدا کول به دې یا په  
کلي کې زوړ کړي او یا به دې له هېواده ورک کړي.

شمشاد غلی شو هېڅ یې نه ویل، دې وخت کې د شمشاد ملگری  
بنايسته خان د هغه خواته راغی، ویل یې:

شمشاده! مبارک د ملک فتح خان له لور سره دې کوژده وکړه،  
پرته له دې چې له سولې سره شمشاد مخه ښه وکړي اړیکه یې  
پرې کړه.

دوه شپې وروسته جانباز، نومیالي او ملالې یو لک افغانۍ  
نورې هم ملک فتح خان ته ور وړې، دپاتې پنځه لکه افغانیو  
پیدا کولو ته د ملالې توره تبه وه، تر هر لمانځه وروسته به یې  
دعا گانې کولې چې خدایه ج ته پخیر د شمشاد واده وکړي،  
وختونه همدا سې تېرېدل، منی راوړسېده.

بله ورځ شمشاد چې لوستی و خپل ورېرونو ته یې زده کړه  
ورکول پیل کړه، خپلو بې پلاره ورېرو ته یې ویل:  
لوستی کا کا دې درنه څار شي درس ووايي، زده کړې مو له  
سیالانو سره سیال کولای شي، بیا یې خپلې ورېرې بسو ته ویل:

خوږې بسو ته به ډېر درس وایي زه غواړم له تا په راتلونکي کې  
ډاکټره جوړه کړم او له وراره گل مې نعمت جان انجنیر.....

د مني په لومړیو ورځو کې شمشاد او مور یې ملالۍ د څرگند  
خان کور ته په میلمستیا تللی و، ناڅاپه کلي کې د جگړې آوازه  
خپره شوه، یوه بل ته ویل چې نن شپه جگړه کېږي، دا خبره په  
کلي کې زیاته شوه، ورو ورو له کلي کورنۍ په وتو شوې، ځینو  
خو آن خپل څاروي هم په مخکې واچول او هغه کلو ته روان شول  
چې د جگړې آوازه پکې نه وه.

نومیالي شمشاد ته زنگ ووايه، ویل یې:

شمشاده! رانه شی چې په کلي کې د جگړې آوازه توده ده مونږ  
هم ښار ته درځو

هغه ویل:

پخیر راشئ

مازديگر مهال یې نومیالي خپله مېرمن، ورېرونه او درېواره  
وریندارگانې په خپل موټر کې کینولې او د ښار پر لور روان  
شول، د نومیالي په ګډون یولس ماشومان او ښځې په دې موټر  
کې سپرې وې، له خپل کلي تېر شول څو ښار ته ځان ورسوي،  
دوی له دې وېرې تنبستېدل چې په کور یې مرمۍ ونه لږېږي،  
څوک مړه او ټپیان نه شي خو دوی له په خپل هغه قسمت ناخبره  
و چې لا دمخه یې انتظار باسي، په لاره کې ددوی موټر یوه  
خنډ کړل شوي ماین ته برابر شو، درز شول، سراج موټر ټوټې  
ټوټې شو، د بل کلي خلکو رامنډې کړې، گوري چې د انسانانو  
د غوښو او د موټر ټوټې پرته دي، کلیوالو د مړو ټوټې راټولې  
کړې، د ټولو له سترگو او ښکې روانې وې، حیران حیران یوه بل  
ته کتل، ټول کلي هڅه کوله چې په ماین چاودنه کې وژل شوي  
کسان وپېژني چې څوک دي، د ماین له ځایه سل متره لرې یوه

ټوټه بنکارېده، ددې کلي یوه اوسېدونکي چې تر لسم ټولگي  
بې ښوونځي لوستی و ورمندې یې کړې، واسکت نیم پاتې و،  
جېب یې وکوت چې پکې پېژندپاڼه پرته ده، ژر یې په پېژند پاڼه  
سترگې ورڅښې کړې، بیا یې خپل تندي ته پرق ورکړ، ویل یې:  
وا خلکو! معلوم شول چې دا وژل شوي څوک دي، دغه ده  
پېژندپاڼه یې، یو وژل شوی نوميالی نومیري د کوز کلي  
اوسېدونکی دی، هغه چې دا دوه درې کلونو کې یې څلور  
ورونه مړل شول.

مانېام شو، د برکلي ملک انارگل د کوز کلي ملک فتح خان ته  
زنگ وواځه، ویل یې:

څو دقیقې وړاندې یو سراچه موټر زموږ کلي سره نژدې ماین  
والوزاوه، سپاره کسان پکې لکه چې ښځې او ماشومان دي،  
ټول مړه شوي دي، هېڅ نه پېژندل کېږي، بیا یې ویل:

د واسکت یوه ټوټه مو پیدا کړه، پېژندپاڼه پکې پرته وه، یو  
وژل شوی نوميالی نومیري ستاسې د کلي دي.

فتح خان په بېړه ویل:

اوس رینستیا وايي؟

هغه ویل:

هو زموږ کلي خواته ژر له څو نفرو سره راشه.

د سولې په سترگو تور مانېام شو، ژر یې د شمشاد ټیلفون ته  
زنگ وواځه، هغه ټیلفون اوکې کړ، سولې ویل:

ته چېره یې؟

شمشاد ورته ځواب ورکړ چې زه او مور مې د څرگند په کور کې  
یو او له نوميالي لالا سره مې نور ټول راروان دي، ویل یې:

ولې څه خبره ده.

سوله غلې شوه، بیا یې ویل:

همداسې په کلي کې د جگړې آواز ه ځکه مې دې پوښتنه وکړه  
بیاغږېږو.

فتح خان د ماین ځای ته ځان ورساوه، ویې لیدل چې د شمشاد  
دوی ټوله کورنۍ وژل شوې، دې وخت کې یې مېرمنې غوټۍ  
ورته زنگ وواځه، ویل یې:

ملکه شمشاد او ملاله د څرگند کور ته تللی و، ته دا وژل شوي  
وگوره چې څوک دي

فتح خان ویل:

سمه ده، په مخه ښه

فتح خان او جانباز دواړو د وژل شوو د غوښو ټوټې ټولې کړې،  
ژر یې بل موټر راوغوښته او د یولس وژل شوو د غوښو ټوټې  
یې پکې بار کړې، په وژل شوو کې د لمبې، او هوسۍ جسدونه  
لږ روغ و خود نوميالي، زرکې او نورو ماشومان مړي هېڅ نه  
پېژندل کېدل، مخصد یې غوښې سره راټولې کړې.  
جانباز ویل:

مړي به له ښاره څښ کړو، ښايي په کلي کې جگړه وشي، مړي  
یې په موټر کې بار کړل او د روغتون په لور روان شول څو هلته  
هر مړی تر پېژندو وروسته په کفن کړي او تابوت کې یې  
کېږدي.

فتح خان خپل ټیلفون راوویسته، څرگند ته یې زنگ وواځه،  
ویل یې:

له کورنۍ دې يوڅه لرې لارې شه کار درسره لرم  
هغه ويل:

سمه ده وايه لرې لارم.

فتح خان ويل:

نوميالي دوی له جگړې درتښتېدل، موټر يې ماین ته برابر شوی  
او ټول پکې وژل شوي دي، ته يې مور او شمشاد مه خبروه، يوه  
بانه ورته وکړه او د روغتون په لوري را روان شه مونږ مړي  
په موټر کې بار کړي دي او در روان يو.

ټوله شپه، څرگند، فتح خان او جانباز په روغتون کې هم ژړا  
کوله او هم يې مړي په کفن او تابوت کړل، څرگند به چې د  
خپلې لور لېمې او زوم نوميالي مړي ته ودرېده چيغې به يې  
بيخي په لور غږ شوې.

يولس جنازې يې په کفن کړې او تابوتونه يې وړلو ته تيار کړل،  
د سهار ملايانو چې اذانونه پيل کړل جانباز دوی مړي په  
امبولانسونو کې بار کړل، فتح خان سولې ته زنگ وواهه، ويل  
يې:

لورې شمشاد او ملاله جوړ دي نور ټول وژل شوي دي، ډېر مړي  
ټوټه ټوټه دي، هېڅ نه پېژندل کېږي، جنازه يې يولس بجې کوو،  
ته او مور دې راشئ، نور يې ټيلفون پرې کړ.

سهار يې مړي د څرگند د کور پر لور روان کړل، څرگند د خپلې  
لور لېمې او زوم نوميالي مړي چې په يوه موټر کې بار کړي و  
سړته يې ناست و او تر خپل کوره يې لپې لپې اوښکې تويې  
کړې.

لا سمه رڼا شوې نه وه چې فتح خان او جانباز دوی د څرگند کور  
ته يوولس جنازې وروړې، جانباز دوی جنازې د څرگند کور ته  
نويستې، له مخامخ کړکۍ د شمشاد، ملالې او د څرگند د  
کشرې لور شيبې سترگې په جنازو ولگېدې، يوناخاپه چيغې  
شوې، ټولو په چيغو جنازو ته رامنډې کړې، ملالې ويل:

جانباز! دا څوک مړه شوي دي؟

جانباز خړ خادر خپلو سترگو ته نيولی و او غلی ولاړ و، په دې  
وخت کې فتح خان او څرگند بل تابوت د حويلۍ انگړ ته رادننه  
کړ، فتح خان ويل:

ملالې خورې! څه چې د خدای رضا وي، ستا زريالی، نگورگاني  
او لمسيان ټول په لاره کې په خښ شوي ماین وربرابر شوي، يو  
هم جوړ نه دی، بيخي مړي پېژندل کېږي نه، موټر يې په بم  
الوتی، شمشاد د خپل خسر ددې خبرو په اورېدو سره په لور غږ  
چيغې پيل کړې او ملاله په خپل ځای کې راولوېده، د څرگند  
کورنۍ او شمشاد په زوره زوره کوکاري وهلې، ملاله بې هوښه  
پرتله وه، شيبې لږ د بورې شربت په خولې کې ورخخاوه او نور د  
خپلې خور لېمې د تابوت سرته کېناسته.

فتح خان او جانباز غلي ولاړ و، له سترگو يې لارې لارې  
اوښکې روانې وې، د څرگند گاونډيان په منډه د هغوی کور ته  
راغلل، په دروازه کې ټول لاس ترزنې ولاړ و، عمرخوړلې ښځې  
تابوتونو ته حيرانې ناستې وې، دوه بوډيو د ملالې مخ ته يخي  
اوبه ورشيندلې او د بورې شربت يې په خوله کې ورخخاوه چې  
بېره په هوښ راشي.

فتح خان او جانباز بیرون ووتل، د څرگند کلیوالو ته یې د کبر د کیندلو دنده ورکړه، اته بجې شوې چې د شمشاد دوی خپلوان او کلیوال هم راوړسېدل، هره ډله سپین سرې بنځې به چې د څرگند په حویلي راننوتې ورسره سم به چیغې په حویلي کې خو برابره زیاتېدې، غوټې او سوله هم راوړسېدې، غوټې ملالې ته ورمندې کړې خو ملاله بې هوښه په خپل ځای کې پرته وه د سولې له سترگو اوښکې روانې وې، مخامخ شمشاد ته ودرېده، بیا یې یو یو مړی وکوت، خو شیبې وروسته ملاله په هوښ راغله، ویې لیدل چې دنگورگانو مړي یې پېژندل کېږي خو د زریالی او لمسیانو مړي یې ټوټې ټوټې دي، په لوړ غږ یې چیغې وهلې، غوټې له یوه لاسه او سولې له بله لاسه نیولې وه، د هر مړي سرته به یې چې وروسته سوې سوې کوکې به یې کولې او پرې ورتیتېده به.

د مور چیغې یې چې ډېرې شوې شمشاد بې هوښه شو، سولې ژر ورمندې کړې، نور د کلي سپین سرې بنځې او خپلوان یې راغلې، سوله لرې ودرېده.

ټول حیران حیران ولاړ و، یولس بجې شوې، جانباز او فتح خان د څرگند کور ته راننوتل، جانباز ویل:

هلې ژر ژر مړي وگورئ چې وخت پوره دی جنازې کوو، مړي ډېر دي ترڅو یې چې خښوو ناوخته کېږي، دوه درې شیبې غلي غلي هغوی په خپل ځای کې ودرېدل، بیا جانباز په دروازه کې ولاړ ځوانانو ته لاس وخواز او، ورته ویل یې جنازې پورته کړئ دې وخت کې چیغې ډېرې شوې، د ملالې، شمشاد، شیبې او سولې په گډون ټولو خپلو او پردیو بنځو چیغې ووهلې، آن

دومره په لوړ غږ چیغې وهل کېدې چې فکر به دې کاوه آسمان کړنگیږي.

ټولې یولس جنازې د څرگند له کوره خاورو ته وسپارل شوې. شپږ میاشتې تېرې شوې، شمشاد په دې موده کې هڅه وکړه چې چیرته دنده ځان ته پیدا کړي خو د زور او زرد نه شتون له امله چا دنده ورنکړه، بله ورځ تر سلا مشورو وروسته شمشاد او ملاله د جانباز کور ته ورغلل، ملالې ویل:

زه خو تبا ه شوم، کور مې په مرگ سپېره شو، جانباز وروړه یو لک افغانۍ به نورې مونږ فتح خان ته ورکړو، لږ زاری به هم ورته وکړو که مونږ ته واده راکړي، جانباز په خپل ځای کې وپشېده، ویل یې:

فتح خان ډېر بل ډول سړی دی فکر نه کوم چې د خپلې لور ولور دې درې لکه افغانۍ واخلي او نورې دې معاف کړي.

ملاله او جانباز یې په توره شپه کور ته ورغلل، یو لک افغانۍ یې ورسپارلې، ملالې ساړه ساړه آسویلي وویستل، بیا یې ملک فتح خان ته ویل:

ملکه وروړه! خپله ناروغه یم، په لاره گرځېدی نه شم، او ورځ په ورځ مې ناروغي زیاتېږي بنایي چې ښه نه شم نو خیر دی که دا نورې پیسې مونږ ته راوېښې خو مونږ واده وکړو؟

مخکې تر دې چې فتح خان څه ووايي جانباز په خپل ځای کې په گوندو نیغ کیناسته، ویل یې:

خومره د ډوډۍ لگښت چې کېږي ملک فتح خانه هغه به زه راوړم، اوس ددوی ټوله کورنۍ تبا ه شوه، دا ښه مونږ سره وکړه

او واده راکړه خو جانباز تندۍ تروش نیولی و او خپلې پنبې یې په یوه موزه کې کړې وې چې د لور ولور یې کم نه اخلي. یو کال نور هم تېر شو، شمشاد ټولو حکومتی ادارو ته لارڅو دنده پیدا کړې خو چا ورته دنده ورنه کړه ځکه د دندې معیار د وطن په ډېرو ادارو کې د وړتیا او پوهې پرځای اړیکې، زور او زرو، بله ورځ د سولې دوی کور ته ورغی، له ډېرې مودې وروسته یې له خپلې کوژدنۍ سولې سره ولیدل، د شمشاد رنګ زېړ اوښتی و او د کورنۍ د یوولسو غړو مرګ بیا بیخي داسې تک تور اړولی و چې هېڅ پېژندل کېده نه. سولې ته یې ویل:

چې له پوهنتون فارغه شوی یم دغه ده یو نیم کال تېر شو خو دنده مې پیدا نكړه، بیا یې د هغې په تور و زلفو لاس وواهه، سولې یې سترگو ته وکتل، د شمشاد سترگو کې ډنډه اوښکې ولاړې وې، د یوې اوږدې بیوسۍ تصویر یې د سترگو په نینۍګ کې ښکارېده، ښځه یې ورته وکتل بیا یې د خپل بکس په لور روانه شوه، په سندو یوه ګڼډل شوي سپین دسټمال کې تاوکړې یو لک روپۍ یې راوړې، شمشاد ته یې ویل: دا پیسې واخله، سبا مې پلار ته راوړه چې دی پرې موږ شوي او خېټه یې پرې ډکه شي.

هغه پیسې په جیب کې واچولې او د خپل کور په لور روان شو. شپږ میاشتې نورې هم تېرې شوې، شمشاد دنده پیدا نه کړه، ځمکې ځای نه ورکاوه، ملالې همدا یو لک روپۍ فتح خان ته راوړې، ویل یې:

ملکه وروره دا یو لک روپۍ هم واخله خو خیر دی زمونږ واده راکړه نورې پیسې نه لرو، زوی مې دنده نه لري، اخر څه وکړو خو فتح خان په تربو تندۍ ویل:

ما خو په لومړیو کې درته ویلي و چې کم ولور نه اخلم، جانباز شاهد دی اوس مې نو ولې غموئ.

لس واره ملاله د فتح خان کور ته راغله خو هغه په دې پلمه چې درې لکه افغانۍ ولور یې پاتې دي نو واده یې ورنه کړ.

بله ورځ شمشاد او مور یې په کور کې ناست و، شمشاد ویل: مورې! دنده مې پیدا نه کړه که دې خوښه وي ته یو کال د جانباز اکا په کور کې واوسېږه او زه به ایران ته لاړ شم، درې لکه افغانۍ به وگټم او را به یې وړم خو ولور خلاص شي او فتح خان راته واده راکړي.

ملالۍ دا شپه په ژړا تېره کړه، د همدې شپې په سبا یې شمشاد ته ویل:

سمه ده زویه، زه د جانباز په کور کې اوسېږم او ته نو ایران ته لاړ شه، د خسر له غمه دې ځان یې غمه کړه.

په همدې ورځ د سولې دوی کور ته ورغی، هغې سره یې ستړي مه شي وکړه، سولې په خپلو وېښتانو مخ ته وواهه، شمشاد ته یې کټ کټ وخنډل، ویل یې:

ته څومره خوږ شوی یې، ډېر مې یادېږي، څه وکړم پلار مې ضد نیولي او نغواري چې ژر مې تاته در واده کړي، شمشاد غلۍ شو، سولې ته یې په ځیر ځیر او په مینه وکتل، ویل یې:

تر څو به دلته بهې دندې گرځم، پلار دې پیسو ته هېڅ اړتیا نه لري، ماته د زوم په سترګه نه گوري د وېښمني یې راسره پیل

کړې، بیا یې د کوتې چت ته وکتل، د سولې ورته پام شو چې په سترگو کې یې اوبښکې ډنډ دي، ویې خندل، ویل یې: شمشاده وځانده، څومره په سختیو دې خپله کړم او څومره په آسانی به مې واده کړې، غم مه کوه دا وختونه تېرېږي.

شمشاد ورته مسکې شو، وروستی ځل یې ورته له نژدې وخنډل، ویل یې:

سولې خوږې! ما او مور مې مشوره وکړه چې دا پیسې دلته نه پیدا کېږي، دنده نلرم نوز به سبا ایران ته لاړ شم، خدای پاماني ته راغلی یم

سولې نه غوښتل چې شمشاد ته د تلو اجازه ورکړي خو د پلار فتح خان له ضده یې خپل زړه راغت کړ، دا د زهرو غږ یې هم وکړ، شمشاد ته یې ویل:

ورځه لاړ شه، زما قسمت به همدا و، بیا یې آسمان ته لاسونه پورته کړل، ویل یې:

خدایه! په څنگه یوه کورنۍ کې دې پیدا کړې یم چې پلرونه خپلې لونۍ د ولور په نامه خرڅوي، بیا یې آه کړل نور غلې شوه، سترگې یې پټې کړې، دا شېبه دواړو ته ډېره سخته وه، شمشاد سولې ته وکتل چې سترگې یې پټې نیولې دي، آه یې کړل او د خپل کور پر لور روان شو.

سبا د ایران په لوري وخوږېده، شل ورځې یې په لاره کې تېرې کړې، سختۍ یې په ځان وگاللې، اته میاشتې یې په ایران کې تېرې کړې، په دغه موده کې یې ۱۵۰۰۰۰ افغانۍ نورې هم راولېږلې خولا هم ۱۵۰۰۰۰ نورې افغانۍ کمې وې خو د سولې اووه لکه افغانۍ ولورو خلاص شي.

شمشاد ته په ایران کې سوله او سولې ته په افغانستان کې شمشاد یادېده، هغه مینه چې تړون یې په ډېرو ستونزو او ننواتو شوی و خو ستونزو دواړه یوه اوږده بېلتون ته اړ کړل، څلور میاشتې نورې هم شمشاد په ایران کې تېرې کړې، د مساپرۍ یې کال پوره شو، دا یو کال په شمشاد باندې داسې تېر شو لکه سل کاله یې چې مساپري کړې وي، هره ورځ به یې سوله او خپله مور ملاله یادېده، ډېرې شپې به یې د سولې په یاد کې په رڼو سترگو سبا کولې.

ډېرو اندېښنو او غمونو ناروغ کړ، په خپله کوټه کې پروت و، تودې تبې نیولې و، سوله یې په زړه راوگرځېده، هغې ته یې زنگ وواځه، ورسره خبرې یې پیل کړې.

ویل یې:

سولې! دعا راته کوه ناروغ یم، ستا اندېښنو بیخي داسې تک تور کړی یم لکه اور لونی، دا شل ورځې کېږي چې هېڅ کار ته هم نه یم تللی، چې سترگې پټې کړم ته او ملاله ادې مې یادېږي، بیګا مې هم په خوب لیدې، اوف یې کړل او خپلې غزولې پښې یې راټولې کړې، بیا یې ویل:

مینه دې اور دی او په ما پور دی

رنگ مې تک تور دی غم دې زور دی مې به شمه

سولې د شمشاد دا خبرې واورېدې، په ژړا شوه، د خپل تېلفون په بښنه کې یې د شمشاد انځور ته وکتل، په ډېرې بېوسي سره یې ویل:

خدای دې د خولې لارې دارو کړه

زه درتلی نه شمه دعا درته کومه

شمشاد ورته ویل:

سولې که ښه شوم لڅیره نیت مې دی چې ترکیبې ته واورم، هلته کارونه زیات دي، یو کال ترکیه کې کار کوم او بیا افغانستان ته درځم واده کوم.

سولې خپل زړه غټ کړ، ورته ویل یې:

افرین زمریه، غم ونه کړې په نارینه دا ورځې راځي، په زحمت پسې راحت شته، مخکې تر دې چې دواړه مخه ښه وکړي اړیکه یې پرې شوه، په اصل کې همدا اړیکه ددوی وروستۍ وه.

درې ورځې وروسته شمشاد ښه شو، ملالې مور او جانباز ته یې زنگ وواځه، هغوی ته یې ویل چې غواړي ترکیبې ته واورې، خدای پاماني یې ورسره وکړه، د خپل کلیوال زېږوک، لعل جان او غنمرنگ سره د ترکیبې په لور روان شو، لاره کې یې زېږوک ته ویل:

چې ترکیه کې دوه لکه افغانۍ پیدا کړم یوه ورځ هم نوره پکې نه تېروم، ځم افغانستان ته او خپل واده کوم.

ترکیبې ته دوی په ناقانونه لارو تلل، د سین د لارې د ترکیبې خاورې ته په شپه کې تېر شول، دې وخت کې لعل جان ته زنگ راغی، ټیلفون یې وشرنگېده، د سین څنډې ته د ترکیبې پولیسو پام شو، د شمشاد دوی په لور یې څو تنو رامنډې کړې، یوه یې ورباندې ډزې وکړې، د مرمیو یو جاغور یې په دا توره شپه کې په دوی تش کړ، منډې شوې، شمشاد ځان بېرته سین ته واچوه، ملگرو یې دی ونه لیده، ترکي پولیس په زېږوک، لعل جان او

غنمرنگ پسې لاړل، شمشاد چې هرڅومره هڅه وکړه خو ونه توانېده چې ځان د سین څنډې ته کړي.

اوبو کې ډوب شو، په اوبو کې یې هره خواته لاس واچوه، آن ځگونو ته یې لاس واچوه چې ځان پرې وژغوري خو بخت ورسره یاري ونکړه او اوبو ډوب کړ، کله چې د پولیسو پام شو هغه وخت شمشاد اوبو وژلی و.

شمشاد یو عالم هیلې درلودې خو له سولې سره واده وکړې، هغې ته په مینه وگوري، خپله راتلونکې ښه برابره کړي او د بورې مور ملالۍ هیلې یې پوره کړي خو له دې نه و خبر چې په څلورو پنځو زامنو بوره شوې مور ملالۍ به یې ده هم بوره کیږي. ملاله او سولې شمشاد ته په تمه وې چې د ولور پیسې به گټي. خود د ولور پیسو یې سر وخوړ، پولیسو د هغه مړۍ له اوبو راووبسته، د ترکیبې پولیسو بلې پوستې زېږوک، لعل جان او غنمرنگ درې واړه یې ونيول، پولیسو له هغوی ټیلفونونه هم اخیستی و، لس ورځې تېرې شوې، په دې لسو ورځو کې د شمشاد ملگري له ترکیبې پولیسو سره بنديان و او دده جنازه هم په سړه خونه کې ساتل کېده، په یولسمه ورځ د شمشاد جنازه ورته پولیسو په الوتکه کې بار کړه، لعل جان، زېږوک او غنمرنگ یې هم په همدې الوتکه کې کېښول، درېواړو یوه اوبل ته رډه کتل، الوتکه هوا ته پورته شوه، وروسته تر څو شېبو یې جنازه او دوی د حامد کرزي په نړیوال هوايي ډگر کې ښکته کړل، مرجان او غنمرنگ دواړه د شمشاد تابوت ته ناست و او ژړل یې، زېږوک په هوايي ډگر کې له یوه سرتېري ټیلفون واخیسته، د جانباز شمېرې ته یې زنگ وواځه، ویل یې:

زه زېږوک یم، ترکیې ته اوبستو، پولیسو په مونږ باندې ډزې وکړې، وتښتېدو، شمشاد خان سین ته اچولی و، اوبو وژلی دی، جنازه مو د کابل هوایی ډگر ته راوړسوله، نن شپه یې بغلان ته دروړو ته دې خبر یې د جانباز شونډې ورپېدې، ویل یې:

هلکه دروغ وايي که رینیتیا؟

زېږوک په ژړا شو، ویل یې:

کاکا والا که دروغ وایم غمړنگ او مرجان هم راسره دي، یواځې نه یم نور یې تېلفون پرې کړ.

ټوله شپه جانباز ویده نه شو، فتح خان یې هم خبر کړ چې په ولور پسې تللی زوم یې د ترکیې اوبو کې غرق کړی دی او مړ دی.

سبا نهه بجې د جانباز کور سره یو سراچه ډوله موټر ودرېده، په کوڅه کې منډې منډې شوې چې هلته جنازه یې راوړه، زېږوک، غمړنگ، مرجان، او بهیر جنازه د جانباز کورته راننوتېسته، جانباز خپل گریوان خپرې کړ، چیغې کړې، ویل یې: وا شمشاده! اوف خدایه!

له کوتې ملالۍ جنازه ولیده رامنډه یې کړه، جنازې ته یې خان راوړساره، خان یې پورته کړ او په ځمکه یې ووښته، په خپلو وینستو کې یې گوتې بندې کړې، غوټه وېښتان یې له غمه وشکول، د تابوت د مخ تخته یې لرې کړه چې شمشاد مړ دی، خپل مخ یې د شمشاد په مخ یې خپل مخ کېښوده، بې اختیاره یې له سترگو اوبښکې روانې وې، لس دقیقې همداسې یې سرد شمشاد په مخ ورايښی و، بیا یې خان پر مخې په تابوت ور واچوه، ټولو فکر کاوه چې ملاله ژاري، د جانباز میرمن رڼا په

بېړه راغله، ملاله یې له لاسو ونيوله، ویې لیدل چې د ملالې زړه درېدلې او په وجود کې یې ساه نه چلېږي. رڼا ویل:

هله جانبازه ملاله ترور ساه نه باسي، دې وخت کې د جانباز د گاونډي ملک سلام بوډی میرمن ښاپیری حویلی ته راننوته، د شمشاد د تابوت ترڅنگ یې ولیدل چې ملالۍ اوږده غزېدلې او رڼا یې کله په خوله لاس ږدي او کله یې په سینې لاس ږدي چې ساه باسي او کنه؟

ژر ژر ورته راغله، رڼا ویل:

ښاپیری موري ته دا وگوره چې ساه باسي کنه؟ ښاپیری خپل لږزیدلي لاسونه د ملالې په خولې او سینې کېښودل، ویل یې:

فکر کوم ساه نه باسي، هلی هنداره راوړئ چې په خوله یې ورته کېږم، بیا معلومېږي چې ژوندی ده که مړه؟

رڼا ژر ورته هنداره راوړه، ښاپیری چې د ملالې په خوله هنداره کېښوده، خپل لاسونه یې وټکول، ویل یې:

خدای ج دې وښيي دا هم مړه شوې ده.

دا وخت نو د جانباز حویلی له د کلیوالو ډکه وه، خپل او خپلوان یې حیران دريان ولاړ او سلگۍ یې وهلې.

د یوې درېدلې او بورې مورو مهربان زړه په درېدو سره په کلي کې د یوې اولس کسيزې کورنۍ روښانه ډېوه په نږدې یوه لسيزه کې له یوې مخې مړه شوه، خپلوانو او کلیوالو ته یې یوازې ساړه اهوڼه او ځوروونکي یادونه پرېښودل، ددې آهونو او دردونو په اور کې تر ټولو ډېر درد او سوی د گلونو رنگینې

سولې ته ور ورسېده، د اور او مينې په دې جگړه کې د هغې  
محبوب سمندرونو واخيست او دا د خپلو اوبسکو او فريادونو  
په سيند کې ډوبه وه.

و من الله توفيق

**Get more e-books from [www.ketabton.com](http://www.ketabton.com)**  
**Ketabton.com: The Digital Library**